

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Forslag

til

Lov om Hærens Ordning.

Med Forsvarsplan og Bemærkninger til Lovforslagets enkelte Paragrafer.

Fremst i Rigsdagen i dens ordentlige Samling 1879.

Kjøbenhavn

Trykt hos K. H. Schultz.

1879.

Forslag

til

Lov om Hærens Ordning.

Med Forsvarsplan og Bemærkninger til Lovforslagets enkelte Paragrafer.

Fremfat i Rigsdagen i dens ordentlige Samling 1879.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

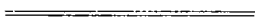
1879.

Indhold.

	Pag.
Forflag til Lov om Hærens Ordning	1.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Hærens Inddeling, § 1	1.
Hærens Bestanddele, § 2	1.
Liniehæren, §§ 3—6	1.
Afdelingernes Garnisoneringsforhold, § 7	2.
Mandskabets Udskrivning, § 8	2.
— Indførelse og Uddannelse, §§ 9—17	3
Liniehærens Kammer:	
Befalingsmand i Almindelighed, § 18	6.
Fodfolket, §§ 19—23	6.
Rytteriet, §§ 24—28	8.
Artilleriet, §§ 29—40	9.
Ingeniørforpjet, §§ 41—43	12.
Generalstaben, § 44	13.
Forplejningsforpjet, § 45	13.
Generaler og færtilge Stabe, §§ 46—50	13.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Hærens Undervisningsanstalter, § 51	14.
Elevfølen, §§ 52—55	14.
Officerfølen, §§ 56—59	15.
Rides- og Beslagfølen, §§ 60—61	16.
Stydesfølen, §§ 62—63	16.
Gymnastikfølen, §§ 64—65	16.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Forstærkningen, §§ 66—71	17.
Forstærkningens Kammer, §§ 72—75	18.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Anfættelse, Forfremmelse og Afgang i Fredstid af Underofficerer og Officerer, § 76	18.
Underofficerer, §§ 77—83	19.
Officerer, §§ 84—91	20.
Generalstaben, §§ 92—98	21.
Forplejningsforpjet, § 99	22.
Undervisningsanstalterne, § 100	22.
Befalingsmand af Forstærkningen, § 101	22.
Aldersgrændser, § 102	23.
Almindelige Bestemmelser, §§ 103—106	23.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Anfættelse, Forfremmelse og Afgang i Krigstid af Underofficerer og Officerer, §§ 107—110	24.

II

Hærens Officierer, § 111.....	Pag. 25.
— Gaandværkere, §§ 112—114.....	25.
— Musikpersonale, §§ 115—119.....	26.
—————	
Auditorforpjet, § 120.....	27.
Sundhedsforpjet, §§ 121—130.....	27.
Dyrslagetforpjet, §§ 131—133.....	28.
—————	
Hærens Hæsehold i Færdstid, § 134.....	29.
—————	
Bornholms Bæbning, §§ 135—140.....	29.
—————	
Landstormen, § 141.....	30.
—————	
Kjøbenhavns Kommunes Tilskud til Kjøbenhavns Bæbning, § 142.....	31.
—————	
Forfjellige Loves Ophævelse, § 143.....	32.
—————	
Bemærkninger til Lovforlaget.....	33.
I. Forsvarsplan.....	33.
II. Bemærkninger til Lovforlagets enkelte Paragrafer.....	45.

Forflag til Lov

om

Hærens Ordning.

Hærens Inddeling.

§ 1.

Hæren inddeles i:
Liniehæren,
Forstærkningen,
Bornholms Bæbning og
Landstormen.

Hærens Bestanddele.

§ 2.

Liniehæren bestaar af:
Fodfolket,
Rytteriet,
Artilleriet,
Ingeniørkorpset,
Generalstaben,
Forpleiningskorpset,
Auditor-korpset,
Sundhedskorpset og
Dyrlægekorpset.

Forstærkningen bestaar af:
Fodfolk og
Artilleri.

Bornholms Bæbning bestaar af:
Fodfolk,
Rytteri og
Artilleri.

Landstormen, se § 141.

Liniehæren.

§ 3.

Fodfolket bestaar af 5 Brigader, hver paa 2 Regimenter, samt af Livgarden.
Hvert af en Brigades Regimenter bestaar af 3 Batailloner.
Livgarden bestaar af 1 Liniebataillon (jfr. dog § 66).
Hver Bataillon bestaar af 4 Kompagnier.
Paa Krigsfod dannes for hver Brigade og for Livgarden 1 Depotafdeling.

§ 4.

Rytteriet bestaar af 4 Regimenter, hvert paa 4 Eskadroner og en Skole, som paa Krigsfod udvikles til Depotafdeling, samt af 1 Ordonnanteskadron.

Paa Krigsfod dannes de nødvendige Heste- og Syghestedepoter.

§ 5.

Artilleriet bestaar af Artilleristaben, Feltartilleriet, Fæstningsartilleriet og de tekniske Afdelinger.

Feltartilleriet bestaar af 1 Brigade paa 4 Regimenter, 1 Trænafdeling og 1 Artilleripark; hvert Regiment bestaar af 3 Liniebatterier, Trænafdelingen bestaar af 2 Kompagnier.

Fæstningsartilleriet bestaar af 1 Brigade paa 2 Regimenter; det ene Regiment bestaar af 4 Liniebatalloner, angaaende det andet se § 67. Hver Batallion bestaar af 4 Kompagnier.

De tekniske Afdelinger ere 1 Løihus- og 1 Laboratorieafdeling.

Paa Krigsfod oprettes de fornødne Depotafdelinger.

§ 6.

Ingeniørkorpset bestaar af Ingeniørstaben og Ingeniørtropperne.

Ingeniørtropperne bestaa af 1 Regiment paa 6 Linie- og 4 Reservekompagnier.

Paa Krigsfod oprettes de fornødne Park- og Depotafdelinger.

Afdelingernes Garniseringsforhold.

§ 7.

I Sylland og paa Fyn garnisonere 3 Brigader af Fodfolket og 2 Rytterregimenter samt det fornødne Artilleri. De øvrige Afdelinger garnisonere paa Sjælland.

Krigsministeren bemyndiges dog til, naar Omstændighederne maatte kræve det, at gjøre Forandringer i de nævnte Garniseringsforhold.

Mandskabets Udskrivning.

§ 8.

Med den i Børnepligtsloven fastsatte Alder udskrives aarlig alt det i Lægsrullerne optagne Mandskab, som findes tjenestedygtigt til den egentlige Krigstjeneste eller som Militærarbeidere.

Krigsministeren fastsætter nærmere, fra hvilke af Landets Udskrivningskredse de enkelte større Afdelinger skulle rekruteret. Til Livgarden, Ingeniørkorpset, Forplejningskorpset, Læge- og Dyr lægekorpset finder dog altid Udskrivning Sted fra hele Landet.

Af det til egentlig Krigstjeneste udskrevne Mandskab fordeles aarlig:

Til hvert af Fodfolkets Regimenter 450 Mand (de laveste Numre af de til Fodfolket Udskrevne);

— Livgarden 270 Mand;

— hvert af Rytteriets Regimenter 125 Mand.

— Artilleriet for hvert Feltartilleriregiment 72 Konstabel- og 75 Trænkonstabelrekruter, for Trænafdelingen 160 Mand, for hver af Fæstningsartilleriets Liniebatalloner 192 Konstabelrekruter og for de tekniske Afdelinger 150 Konstabelrekruter;

— Ingeniørregimentet 270 Mand.

Det fra Bornholm udfrevne Mandskab fordeles for Fodfolksregimenternes Vedkommende til Afdelingerne udover de her nævnte Tal.

De Udfrevne, som ved denne Fordeling ikke ere komne i Betragtning, tildeles Fodfolket.

Naar den aarlige Udskrivningsmasse til Fodfolket overstiger 4,800 Mand, kan Krigsministeren tildele Fodfolkets Regimenter en større Styrke end den ovenfor angivne, dog ikke udover 500 Mand for hvert Regiment.

Af det som Militærarbeidere udfrevne Mandskab fordeles aarlig: 255 Mand til Hestepasfærtjeneste, 120 Mand til Sundhedskorpset som Sygepassere, saavidt muligt Frivillige, der anses egnede til Korpsets Tjeneste, 556 Mand til Kaserne- og Magasintjeneste og desuden til anden Tjeneste det efter dennes Behov nødvendige Mandskab.

Til Forpleiningskorpset fordeles 72 af de til egentlig Krigstjeneste eller som Militærarbeidere udfrevne Børnepligtige, saavidt muligt Frivillige, der anses egnede til Korpsets Tjeneste.

Til Underlæger kunne alle de til egentlig Krigstjeneste eller som Militærarbeidere udfrevne Børnepligtige anvendes, som enten have bestaaet Lægeexamen ved Kjøbenhavns Universitet eller som idetmindste 2 Aar før deres Møde paa Sessjonen have bestaaet den naturvidenskabelige Forberedelsexamen og i 1 Aar stadig have gjort Tjeneste ved et af de større Hospitaler i Kjøbenhavn, og

til Underdyrlæger alle de til egentlig Krigstjeneste eller som Militærarbeidere udfrevne Børnepligtige, som have bestaaet Dyrlægeexamen ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole.

Mandskabets Indkaldelse og Uddannelse.

§ 9.

Alt det aarlig udfrevne Mandskab, der er fundet tjenestedygtigt til den egentlige Krigstjeneste, indkaldes til Uddannelse og aflægger Trofalsbeden.

§ 10.

I Reglen indkaldes det til Fodfolkets Regimenter og Livgarden udfrevne Mandskab til Slutningen af April, Mandskabet til Rytteriet til Slutningen af Januar, Mandskabet til Feltartilleriregimenterne til Begyndelsen af Mai, Mandskabet til Trænafdelingen i 4 Hold, Mandskabet til Artilleriets øvrige Afdelinger til Slutningen af Mai, Mandskabet til Ingeniørregimentet til Begyndelsen af Mai, Underlæger til Slutningen af Juni og Underdyrlæger til Slutningen af Juli. Hestepasfere indkaldes til Midten af November, Sygepassere i 4, Forpleiningskorpsets Mandskab samt Militærarbeidere til Kaserne-, Magasin- og anden Tjeneste i 2 Hold. Det til Fodfolket udfrevne Mandskab, som ikke er tildelt Regimenterne, indkaldes efter nærmere Bestemmelse af Krigsministeren, i Reglen til Begyndelsen af Mai.

Mandskabet møder til den af Krigsministeren fastsatte Dag i Reglen paa Garnisonsstedet for den Afdeling, hvortil det er indkaldt.

Mandskabets Numerfølge bestemmes ved en af Krigsministeren fastsat Lodtrækning. Bytning af det trukne Numer kan ikke tillades.

§ 11.

Der gives alt det indkaldte Mandskab en første Uddannelse som Menige:

Ved Fodfolkets Regimenter	i 6	Maaneder,
— Livgarden	= 6	—
— Rytteriet	= 8	—
— Feltartilleriregimenterne	= 5	—
— Trænaafdelingen	= 1	—
— Artilleriets øvrige Afdelinger	= 4	—
— Ingeniørregimentet	= 5	—
— Forpleiningkorpset	= 6	—
— Sundhedskorpset:		
Underlægerne	= 2	—
Sygepasserne	= 1	—
— Dyrlægekorpset	= 1	—
Hestepasfere	= 2	—
Militærarbejdere til Kaserne-, Magasin- og anden Tjeneste	= 1	—

Det til Fodfolket udfærevne Mandskab, som ikke er tildelt Regimenterne, uddannes i 2 Maaneder, og kan benyttes til at erstatte den tilfældige Afgang, der har fundet Sted i Regimenternes normale Rekrutstyrke inden Udgangen af Juni.

Det hvert Fodfolksregiment tildelte Mandskab fordeles ligeligt til Regimentets 1ste og 2den Bataillon.

§ 12.

Ved Slutningen af den i § 11 nævnte Uddannelsesetid udtages — forsaavidt dertil egnede Frivillige ikke melde sig i tilstrækkelig Mængde — det fornødne Antal Befalingsmandselever, nemlig ved Fodfolkets Regimenter 600, ved Livgarden 40, ved Rytterregimenterne 56, ved Feltartilleribrigaden 96, ved Fæstningsartilleribrigaden 100, ved Artilleriets tekniske Afdelinger 16, ved Ingeniørregimentet 36 og ved Forpleiningkorpset 24. Af disse Befalingsmandselever kan et af Krigsministeren nærmere bestemt Antal uddannes til Sekondlieutenanter.

§ 13.

Efter den i § 11 nævnte Uddannelsesetid forblive foruden dem, der efter forud bestaaet Afgangsprøve have erholdt Tilladelse til at indtræde i Officerstolens yngste Klasse (jfr. § 57), til fortsat Tjeneste:

- a. Ved hvert af Fodfolkets Regimenter samtlige Befalingsmandselever og 100 Menige i 11 Maaneder;
- b. ved Livgarden samtlige Befalingsmandselever og 160 Menige i 11 Maaneder;
- c. ved hvert Rytterregiment samtlige Befalingsmandselever og Menige i 1 Aar;
- d. ved Feltartilleribrigaden samtlige Befalingsmandselever, 144 Konstabler og 216 Trænkonstabler i 1 Aar og samtlige Menige ved Trænaafdelingen i 3 Maaneder, ved Fæstningsartilleribrigaden samtlige Befalingsmandselever og 320 Konstabler i 10 Maaneder, og ved Artilleriets tekniske Afdelinger samtlige Befalingsmandselever og 80 Konstabler i 1 Aar;
- e. ved Ingeniørregimentet samtlige Befalingsmandselever og 120 Menige i 1 Aar;
- f. ved Forpleiningkorpset samtlige Befalingsmandselever i 9 Maaneder;
- g. samtlige Hestepasfere i 1 Aar, samtlige Sygepassere og Militærarbejdere til Kaserne-, Magasin- og anden Tjeneste i indtil 6 Maaneder.

De øvrige Menige hjemsendes (jfr. dog § 15 g). Ved den i § 10 fastsatte Uddannelse bestemmes det, hvilke Menige der skulle blive til fortsat Tjeneste, og hvilke der skulle hjemsendes; dog kunne Afdelingerne forlods udtage til fortsat Tjeneste de Menige, der ikke have opnaaet tilstrækkelig Uddannelse.

De hjemsendte Trænkonstabler overføres til Artilleriparken, og Ingeniørregimentets hjemsendte Menige til Regimentets Reservekompagnier; dog kunne de i det første Aar benyttes til Dækning af tilfældig Afgang i ovennævnte Tjenestestyrke.

§ 14.

Ved Afslutningen af de Skoler, i hvilke Befalingsmandseleverne uddannes, udnævnes de bestaaede Elever til Underkorporaler, hvorefter de i det øvrige af deres faste Tjenestetid (jfr. § 13) anvendes som Befalingsmænd i Rekruttskolerne og ved de større Øvelser. Det nødvendige Antal af Fodfolkets Befalingsmandselever kan efter Skolernes Afslutning forøges til Sundhedskorpset.

§ 15.

De fortsatte aarlige Øvelser ved Afdelingerne finde Sted efter følgende Regler:

- a. Ved 5 af Fodfolkets Regimenter indkaldes det hjemsendte Mandskab af 2den samt Mandskabet af 3die, 6te og 7de Aargang i 30 Dage, ved de 5 andre Regimenter kun det hjemsendte Mandskab af 2den Aargang i 30 Dage.
- b. ved Livgarden indkaldes hvert 2det Aar det hjemsendte Mandskab af 2den samt Mandskabet af 3die Aargang i 30 Dage, hvert 2det Aar kun det hjemsendte Mandskab af 2den Aargang i 30 Dage.
- c. Ved Rytterregimenterne indkaldes Mandskabet af 3die og 4de Aargang, for de 2 Regimenter, som skulle deltage i Keiser- og Kantonnementsøvelser, i 30 Dage, for de andre 2 i 25 Dage.
- d. Ved 2 af Feltartilleriregimenterne indkaldes det hjemsendte Mandskab af 2den samt Mandskabet af 3die og 4de Aargang i 30 Dage; ved Fæstningsartilleriet Mandskabet af 3die Aargang i 30 Dage.
- e. Ved Ingeniørregimentet indkaldes Mandskabet af 3die Aargang i 4 Maanedes.
- f. Ved Trænaafdelingen og Forplejningskorpset indkaldes det hjemsendte Mandskab under sædvanlige Forhold kun, naar der ved Vaabnene indkaldes Mandskab af samme Aargange til større Øvelser (jfr. § 16), og forsaavidt dets Tjeneste anses fornøden; dog kan Mødetiden bestemmes indtil 15 Dage før, og Hjemsendelsen indtil 15 Dage senere end for Vaabnernes Mandskab.
- g. De ved Hæren uddannede Underlæger og Underdyrlæger deltage 2 Gange i de fortsatte Øvelser i 30 Dage enten som Underlæger og Underdyrlæger eller som Reservelæger og Reserverdyrlæger; Reservelæger kunne desuden indkaldes 1 Gang for den Tid, de aarlige Sessjoner vare.

Den samme Bestemmelse, der under f. er givet for Indkaldelsen og Hjemsendelsen af Mandskab af Trænaafdelingen og Forplejningskorpset, gjælder ogsaa for Sygepasserne. Med Hensyn til Hjemsendelsen gjælder den endvidere for Reservelæger eller Underlæger.

I ovennævnte Indkaldelser er ikke det til Artilleriparken og Ingeniørregimentets Reservekompagnier overførte Mandskab indbefattet, hvorimod vel det i særlige Skoler uddannede Mandskab; af det Mandskab af Fodfolket, som kun har erholdt en 2 Maanedes Uddannelse, indkaldes dog kun saamange, som der behøves til Uddannelse som Sygekærere.

§ 16.

Der afholdes hvert Aar større samlede Leir- og Kantonnementsøvelser med en Styrke af 5 Fodfolksregimenter, 2 Rytterregimenter, 2 Feltartilleriregimenter og 2 Ingeniørkompagnier. Og saa Livgarden kan beordres til at deltage i disse Øvelser, der i Reglen afholdes i September Maaned efter Krigsministerens nærmere Bestemmelse.

§ 17.

Til Afholdelse af de i § 16 omtalte Leirøvelser samt til Opbevaring af Leirmateriellet bemyndiges Krigsministeren til at tage de fornødne Grundarealer i Besiddelse, imod at der hvert Aar efter Ophøret af de større Øvelser herfor udredes til de paagældende Grundeiere eller Brugere en Erstatning, der fastsættes efter Bestemmelserne i § 3 af Loven af 24de April 1868 om Anskaffelse af Materiel og Inventarium til aarlige Øvelsesleire samt Oprettelse af en saadan Leir i Finantsaaret 1868—69.

Liniehærens Nummer.

Befalingsmænd i Almindelighed.

§ 18.

Hærens Befalingsmænd ere: Officerer, Underofficerer og Underkorporaler.

Hærens Officerer ere: Generaler, Oberster, Oberstlieutenanter, Kapitainer (Ritmestre), Premierlieutenanter og Sekondlieutenanter.

Hærens Underofficerer ere: Stabssergenter, Obersergenter, Sergenter (Stabsvagt mestre, Overvagt mestre, Vagtmestre) og Korporaler.

Hjemsendte Befalingsmænd beholde ved senere Indkaldelse den i Hæren erhvervede Grad, medmindre de afflediges som Befalingsmænd. De indkaldes under almindelige Forhold i Reglen kun samtidig med den Aargang Menige af samme Vaabenart, hvortil de henhøre.

Fodfolket.

§ 19.

Generalinspektøren for Fodfolket er General.

Med Generalinspektoratet:

- 1 Stabschef, Kapitan,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant, og
- 1 Obersergent.

§ 20.

Chefen for en Brigade er General.

Med Brigadestaben:

- 1 Stabschef, Kapitan,
- 1 Depotkommandør, Kapitan,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Ordonnansofficer, Sekondlieutenant, hjemsendt i Fredstid, og
- 1 Obersergent.

Naar i Krigstid Depotafdelingen dannes, bliver Depotkommandøren Afdelingens Chef; for Øvrigt afgives de fornødne Officerer, Underofficerer og Musikere til den fra Brigadens Afdelinger.

§ 21.

Chefen for et Regiment er Oberst.

Ved Regimentsstaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 2 Ordonnansofficerer, Sekondlieutenanter, hjemsendte i Fredstid,
- 1 Oversergent og
- 1 Stabsmusiker.

§ 22.

Chefen for en Bataillon er Oberstlieutenant.

Ved Bataillonsstaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Oversergent,
- 1 Sergent,
- 1 Overmusiker og
- 1 Bøssemager (ved den 3die Bataillon en Bøssemagerassistent).

Ved Bataillonen ere desuden ansatte:

- 4 Kompagnichefer, Kapitainer,
- 6 Premierlieutenanter (ved den 3die Bataillon kun 5 Premierlieutenanter),
- indtil 12 Sekondlieutenanter, af hvilke ved hver af de 2 Batailloner 3 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 4 Stabssergenter,
- 4 Oversergenter,
- 20 Sergenter (ved den 3die Bataillon kun 16 Sergenter),
- indtil 36 Korporaler, af hvilke ved hver af de 2 Batailloner 8 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte, og
- 8 Musikere.

Ved Livgardens Liniebataillon er der ansat samme Personale som ved en anden Bataillon; dog er Chefen Oberst, og desuden har denne Bataillon:

- 1 Oberstlieutenant,
- 2 Kapitainer,
- 2 Premierlieutenanter,
- 2 Oversergenter,
- 3 Sergenter og
- 34 Musikere

samt 1 Stabsmusiker i Stedet for 1 Overmusiker. I dette faste Personale ere Bataillons- og Kompagnichefer samt 5 Underofficerer ved Livgardens Forstærkningsbataillon indbefattede (jfr. § 66).

§ 23.

Desuden havees til Tjeneste af Vaabnet:

- 1 Oberst,
- 5 Kapitainer, af hvilke 1 Adjutant,
- 4 Premierlieutenanter,
- 5 Stabssergenter og
- 11 Oversergenter.

Rytteriet.

§ 24

Generalinspektøren for Rytteriet er General.

Bed Generalinspektoratet:

- 1 Stabschef, Ritmester,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant, og
- 1 Dørvagtmester.

§ 25.

Chefen for et Regiment er Oberst.

Bed Regimentsstaben:

- 1 Oberstlieutenant,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 2 Dørvagtmestre,
- 1 Dørmusiker og
- 1 Bøssmager.

§ 26.

Bed et Regiments Escadroner:

- 4 Escadronschef, Ritmestre,
- 8 Premierlieutanter,
- indtil 12 Sekondlieutanter, hvoraf 3 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 4 Stabsvagtmeistre,
- 4 Dørvagtmestre,
- 20 Vagtmestre,
- indtil 28 Korporaler, hvoraf 8 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 12 Musikere,
- 4 Sadelmagere og
- 4 Beflagsmede.

§ 27.

Bed et Regiments Skole:

- 1 Skoleforstander, Ritmester,
- 1 Premierlieutenant,
- 1 Stabsvagtmeistre,
- 2 Dørvagtmestre og
- 2 Vagtmestre.

Bed de Skoler, som ikke have Garnison sammen med en af Regimentets Escadroner, have desuden:

- 1 Sadelmager og
- 1 Beflagsmed.

Naar Skolen i Krigstid udvikles til Depotafdeling, afgiver Regimentet fra Escadronerne de øvrige nødvendige Befalingsmænd til den.

§ 28.

Desuden haveS til Tjeneste af Baabnet:

- 1 Oberstlieutenant,
- 3 Ritmestre,
- 4 Premierlieutenanter,
- 1 Stabsvagtmeſter,
- 4 Overvagtmeſtre og
- 2 Vagtmeſtre.

Af diſſe ere 1 Ritmeſter, 1 Premierlieutenant, 1 Overvagtmeſter og 2 Vagtmeſtre anſatte ved Ordonnantſekadronen, ſom i Overigt ſammensættes af Befalingsmænd og Menige, der kommanderes dertil fra Regimenterne.

Til at foreſtaa Heftepoter, ſom oprettes i Krigſtid, haveS 3 Ritmestre af Forſtærkingen; i Krigſtid afgives det dertil i Overigt nødvendige Befalingspersonale af Regimenterne.

Artilleriet.

§ 29.

Chefen for Artilleriet er General. Underlægges nogen Del af Baabnet Divisionerne (Generalkommandoerne), er han for dens Vedkommende alene Generalinspektør.

Ved Artilleriſtaben:

- 1 Stabschef, Oberst eller Oberstlieutenant,
- 3 Kapitainer, af hvilke 1 Adjutant,
- 1 Premierlieutenant,
- 1 Arkivar,
- 1 Tegner,
- 2 Stabsſergenter og
- 1 Overſergent.

§ 30.

Chefen for Feltartilleribrigaden er General.

Ved Brigadefſtaben:

- 1 Kapitain, Stabschef,
- 1 Kapitain, Depotkommandør,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Ordonnantsofficer, Sekondlieutenant, hjemſendt i Fredſtid, og
- 1 Overſergent.

§ 31.

Chefen for et Feltartilleriregiment er Oberst eller Oberstlieutenant.

Ved Regimentſtaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Overſergent,
- 1 Sergent,
- 1 Overmuſiker,
- 1 Mechaniker, tillige Bøſjemager,
- 1 Sadelmager og
- 1 Beflagsmed.

§ 32.

Ved hvert Liniebatteri:

- 1 Batterichef, Kapitain,
- 2 Premierlieutenanter,
- indtil 2 Sekondlieutenanter, (ved hvert Regiment skulle ialt 2 være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte),
- 1 Stabssergent,
- 1 Oberfergent,
- 7 Sergenter,
- indtil 6 Korporaler, af hvilke 2 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte, og
- 2 Musikere.

Ved de Batterier, som ikke have Garnison sammen med det Regiment, hvortil de høre, have desuden:

- 1 Sadelmager og
- 1 Beslagsmed.

§ 33.

Chefen for Trainafdelingen er Oberstlieutenant.

Ved Afdelingsstaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Oberfergent,
- 1 Sergent og
- 1 Musiker.

Ved Afdelingen ere desuden ansatte:

- 2 Kompagnichefer, Kapitainer,
- 2 Premierlieutenanter,
- indtil 10 Sekondlieutenanter, hjemsendte i Fredstid,
- 4 Stabssergenter,
- 2 Oberfergenter,
- 8 Sergenter og
- indtil 14 Korporaler, af hvilke 2 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte.

§ 34.

Chefen for Artilleriparken er Oberstlieutenant.

Ved Parken ere ansatte:

- 2 Kapitainer,
- 3 Premierlieutenanter,
- indtil 6 Sekondlieutenanter, hjemsendte i Fredstid,
- 4 Oberfergenter,
- 8 Sergenter og
- indtil 12 Korporaler, hjemsendte i Fredstid.

§ 35.

Chefen for Fæstningsartilleribrigaden er General.

Ved Brigadestaben:

- 1 Adjutant, Kapitain,
- 1 Ordonnanssofficer, Sekondlieutenant, hjemsendt i Fredstid, og
- 1 Oberfergent.

§ 36.

Chefen for Fæstningsartilleriregimentet er Oberst eller Oberstlieutenant.
 Ved Regimentsstaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Ordonnansofficer, Sekondlieutenant, hjemsendt i Fredstid,
- 1 Obersergent og
- 1 Sergent.

§ 37.

Chefen for en Fæstningsbataillon er Oberstlieutenant.
 Ved Bataillonsstaben:

- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Obersergent,
- 1 Sergent og
- 1 Mechaniker, tillige Bøssemager.

Ved Bataillonens ere desuden ansatte:

- 4 Kompagnichefer, Kapitainer,
- 6 Premierlieutenanter,
- indtil 12 Sekondlieutenanter, af hvilke 2 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 4 Stabssergenter,
- 6 Obersergenter,
- 20 Sergenter,
- indtil 24 Korporaler, af hvilke 8 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte, og
- 4 Musikere.

§ 38.

Ved de tekniske Afdelinger:

- 2 Afdelingschefer, Oberster eller Oberstlieutenanter,
- 2 Kompagnichefer, Kapitainer,
- 4 andre Kapitainer,
- 5 Premierlieutenanter, hvoraf 2 tillige forrette Tjeneste som Adjutanter, Sekondlieutenanter, hjemsendte i Fredstid, efter Behov,
- 8 Stabssergenter,
- 22 Obersergenter,
- 11 Sergenter,
- Korporaler, hjemsendte i Fredstid, efter Behov,
- 1 Kustmester,
- 1 Probermester,
- 3 Materialforvaltere,
- 3 Bogholdere,
- 1 Bærfmester,
- 1 Maskinmester og
- 8 Undermestre.

§ 39.

Desuden havees til Tjeneste af Vaabnet:

- 1 Oberst eller Oberstlieutenant,

- 1 Kapitejn,
- 1 Stabssergent,
- 2 Oversergenter og
- 6 Sergenter.

I Krigstid afgives det fornødne Antal Befalingsmænd til Depotafdelingerne.

§ 40.

Af Artilleriets 15 Stabsofficerer ere 5 Oberster og 10 Oberstlieutenanter.

Ingeniørkorpset.

§ 41.

Chefen for Ingeniørkorpset er General. Underlægges nogen Del af Korpset Divisionerne (Generalkommandoerne), er han for dens Bedkommende alene Generalinspektør.

Ved Ingeniørstaben:

- 2 Kapitainer, af hvilke 1 Stabschef,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Oversergent,
- 1 Sergent,
- 1 Arkivar og
- 1 Tegner.

§ 42.

Chefen for Ingeniørregimentet er Oberst.

Ved Regimentstaben:

- 1 Oberstlieutenant,
- 1 Adjutant, Premierlieutenant,
- 1 Oversergent,
- 1 Overmusiker og
- 1 Bøfsemager.

Ved Regimentet ere desuden ansatte:

- 10 Kompagnichefer, Kapitainer,
- 12 Premierlieutenanter,
- Sekondlieutenanter, af hvilke 3 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 10 Stabssergenter,
- 10 Oversergenter,
- 39 Sergenter,
- Korporaler, af hvilke 12 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte, og
- 6 Musikere.

§ 43.

Desuden have til Tjeneste af Baabnet:

- 1 Oberst,
- 1 Oberstlieutenant,
- 4 Kapitainer,
- 3 Premierlieutenanter,
- 1 Stabssergent,
- 6 Oversergenter og

2 Materialforvaltere.

Til delvis at kunne erstatte Reservekompaniernes Kompagnichefer, hvis der paa Krigstid maa gives dem en anden Anvendelse, samt til Disposition for Ingeniørkorpset i Krigstid have desuden:

- 1 Oberstlieutenant af Forstærkningen og
- 4 Kapitainer af Forstærkningen.

Generalstaben.

§ 44.

Generalstaben har følgende Befalingsmænd:

- 1 Chef, General,
- 3 Oberster,
- 2 Oberstlieutenanter,
- 8 Kapitainer,
- 6 Stabssergenter,
- 6 Owersergenter og
- 5 Sergenter.

Desuden have til Tjeneste udover det ved de forskjellige Baaben opførte Antal:

- 12 Premierlieutenanter, af hvilke 5 Adjutanter.

Ved den topografiske Tjeneste er der endvidere ansat 1 Depotforvalter og det til denne Tjenestes Bestridelse i Øvrigt nødvendige Antal Underofficerer.

Forpleiningskorpset.

§ 45.

Forpleiningskorpset bestaar af:

- 1 Chef, Generalintendant, Oberst, (jfr. dog § 99),
- 4 Stabsintendant, Oberstlieutenanter,
- 22 Overtendant, Kapitainer,
- 24 Intendant, Premierlieutenanter, hvoraf 1 Adjutant,
Reserveintendant, Sekondlieutenanter, af hvilke 10 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte,
- 8 Stabssergenter,
- 15 Owersergenter,
- 35 Sergenter og
Korporaler, af hvilke 10 skulle være til Tjeneste i Fredstid, de øvrige kunne være hjemsendte.

Ved Korpset have endvidere:

- 2 Depotforvaltere og
- 1 Bogholder.

Til den Tjeneste ved Korpset, som ikke kan bestrides med dets eget Personale, antages under Krigsforhold midlertidigt Personale efter Fornødenhed.

Generaler og særlige Stabe.

§ 46.

Foruden de tidligere opførte Befalingsmænd af Generalklassen har Hæren 2 Generaler, som hver føre Befaling over 1 Division, samt 1 General, som er Kommandant i København.

§ 47.

Chefen for Kongens Adjutantstab er Oberst. Til at forrette Tjeneste i Kongens Adjutantstab beordres 3 af Hærens Officerer.

§ 48.

Til at forrette Tjeneste som Adjutant hos Kronprindsen beordres 1 af Hærens Officerer.

§ 49.

Til at forrette Tjeneste som Adjutant hos Krigsministeren beordres 1 af Hærens Kapitainer (Ritmestre) eller Premierlieutenanter.

§ 50.

I den i §§ 19—49 angivne Fordeling af Befalingsmænd kan der foretages de midlertidige Forandringer, som Tjenestens Lødværk kræver, naar kun hele Antallet af Befalingsmænd i de forskjellige Grader af hvert Vaaben eller Korps bliver uforandret. Det samme gjælder med Hensyn til Poster, som Krigsministeren, navnlig i Krigstid, af Hensyn til Tjenestens Lødværk eller af andre Grunde maatte anse det ønskeligt at oprette.

Foraaavidt der midlertidig maa holdes Numre ledige i en Grad, kan Antallet af Numrene af lavere Grad forøges med et tilsvarende Antal.

Hærens Undervisningsanstalter.

§ 51.

Foruden Uddannelsesskolerne ved Afdelingerne har Hæren følgende Undervisningsanstalter:

Glevskolen,
Officeraskolen,
Ride- og Beslagsskolen,
Skydeskolen og
Gymnastiskskolen.

Glevskolen.

§ 52.

Skolen er fælles for hele Hæren.

Dens Bestemmelse er at skaffe Hæren en Del af den Tilgang af Underofficerer som den behøver, ved at give unge Mennesker en dertil sigtende Uddannelse.

Undervisningen er ens for alle Elever.

§ 53.

Eleverne skulle ved Antagelsen være i en Alder mellem 14 og 16 Aar. De skulle have saadanne almindelige Kundskaber, som erhverves i Almueskolerne.

Elevernes Antal kan være 120, fordelte i 3 Klasser, som alle ere etaarige.

§ 54.

De Elever, der have bestaaet Afgangsprøven, gennemgaa det Vaabens Rekrut-

skole, ved hvilket de ansættes, og kunne derefter udnævnes til Korporaler; de kunne da ikke forlange at hjemsendes, førend de have tjent 4 Aar som Underofficerer.

§ 55.

Af de allerede ved Baabnene opførte Befalingsmænd ere følgende i Reglen afgivne til stadig Tjeneste ved Skolen:

- 1 Chef,
- 2 Premierlieutenanter, Lærere,
- 1 Stabssergent og
- 5 Oversergenter eller Sergenter.

Desuden har Skolen 1 civil Overlærer og 2 civile Lærere.

Officer-skolen.

§ 56.

Skolen er fælles for alle Hærens Afdelinger og tildels for Søværnet.

Dens Bestemmelse er at uddanne Officerer til Hæren og at meddele Officerer ved Søværnet en videregaaende Uddannelse.

Den bestaar af 2 Klasser.

Undervisningen i yngste Klasse begynder paany hvert Aar, i ældste hvert andet.

§ 57.

Yngste Klasse har til Formaal at meddele den Uddannelse, som bør foredes af Hærens Premierlieutenanter.

Ingen kan optages som Elev i Klassen, naar han ikke har gennemgaaet den for hans Baaben i § 11 fastsatte Uddannelse. De øvrige Betingelser for Afgangen fastsættes af Krigsministeren.

Undervisningen varer i 1½ Aar og er fælles for alle Elever; den afsluttes med en Prøve.

§ 58.

I ældste Klasse gives Undervisning for Officerer, som ønske at uddanne sig videre.

Som Elever kunne de Officerer optages, som have bestaaet yngste Klases Afgangsprøve, og de Søofficerer, som have bestaaet Afgangsprøven for Søværnets Officer-skole.

Undervisningen i Klassen varer omtrent i 2½ Aar. Efter Undervisningens Afslutning afholdes en Prøve, for hvilken der meddeles Eleverne et Vidnesbyrd.

§ 59.

Chefen for Officer-skolen føres i det Baaben eller Korps, hvortil han henhører, udover det for dette fastsatte Antal Befalingsmænd.

Af de allerede ved Baabnene opførte Befalingsmænd ere følgende i Reglen afgivne til stadig Tjeneste ved Skolen:

- 1 Kapitan,
- 4 Premierlieutenanter, hvoraf 1 Adjutant, } Skoleofficerer.
- 1 Stabssergent og
- 3 Oversergenter eller Sergenter (Overvagtmestre eller Vagtmestre).

Lærerne ere dels Befalingsmænd af Hæren eller Søværnet, dels Civile.

Ride- og Beslagskolen.

§ 60.

Skolens Bestemmelse er at fremme Rideundervisningen samt Kundskaben i Dyr-lægefagene og Beslagslæren i Hæren ved at uddanne Officerer og Underofficerer til Beridere og give dem Undervisning i de nævnte Fag samt ved at uddanne Beslagsmede. Den kan tillige tjene til at forsyne de af Hærens beredne Officerer, der ikke høre til Rytteriet eller Artilleriet, med tilredne Heste.

§ 61.

Af de allerede ved Vaabnene opførte Befalingsmænd ere følgende i Reglen afgivne til stadig Tjeneste ved Skolen:

- 1 Chef,
- 1 Premierlieutenant, Lærer,
- 1 Stabsvagtmeister og
- 1 Overvagtmeister.

Desuden have der ved Skolen:

- 1 Dverdyrlæge eller Korpsdyrlæge, Beslagslærer, samt
- 2 civile Lærere.

Skydeskolen.

§ 62.

Skolens Bestemmelse er at fremme Skydefærdigheden med Haandvaaben i Hæren og Søværnet ved at uddanne Officerer og Underofficerer til Skydelærere.

§ 63.

Af de allerede ved Vaabnene opførte Befalingsmænd ere følgende i Reglen afgivne til stadig Tjeneste ved Skolen:

- 1 Chef,
- 2 Premierlieutenanter, Lærere, og
- 1 Oversergent.

Desuden har Skolen:

- 1 Bøfsemager.

Gymnastikskolen.

§ 64.

Skolens Bestemmelse er at fremme Gymnastikundervisningen i Hæren og Søværnet ved at uddanne Kompagni- og Gymnastiklærere og senere vedligeholde deres som saadanne erhvervede Færdighed.

§ 65.

Af de allerede ved Vaabnene opførte Befalingsmænd ere følgende i Reglen afgivne til stadig Tjeneste ved Skolen:

- 1 Chef,
- 1 Premierlieutenant, Lærer,
- 1 Stabssergent og
- 2 Oversergenter.

Forstærkningen.

§ 66.

Fodfolket bestaar af 1 Regiment paa 4 Batailloner af Kjøbenhavns Væbning samt af 5 Regimenter paa 3 Batailloner; desuden af 1 Bataillon af Livgarden.

§ 67.

Artilleriet bestaar af 4 Feltbatterier samt 1 Regiment Fæstningsartilleri paa 4 Batailloner, hvoraf 2 Batailloner af Kjøbenhavns Væbning.

§ 68.

Foruden af de faste Kammer dannes Afdelingerne af Kjøbenhavns Væbning af det ved Hæren uddannede Forstærkningsmandskab af Fodfolket og Artilleriet, som er tjenestedygtigt til den egentlige Krigstjeneste, og som har fast Bopæl i Kjøbenhavn eller i Frederiksberg Sogn, de øvrige Forstærkningsafdelinger af det øvrige ved Fodfolkets Regimenter, Felt- og Fæstningsartilleriet uddannede Mandskab, som er tjenestedygtigt til den egentlige Krigstjeneste; herfra undtages dog Livgardens Forstærkningsbataillon, som dannes af det Mandskab af Livgardens Linie og Forstærkning, som ikke anvendes til Liniebataillonen, og som ikke overføres til Kjøbenhavns Væbning.

Mandskabet af Rytterregimenterne og Ingeniørregimentet vedbliver efter Overførelsen til Forstærkningen at henhøre til Regimentet.

§ 69.

Den Værnepligtige, som efter at være ansat ved Kjøbenhavns Væbning opgiver sit faste Ophold i Kjøbenhavn eller i Frederiksberg Sogn og tager fast Bopæl andetsteds i Riget, afgaar fra Væbningen, forsaavidt han ikke er indkaldt til Tjeneste ved den.

§ 70.

Kjøbenhavns Væbning er i Tilfælde af betydeligere Ildebrande, større Uroligheder og deslige forpligtet til efter Politidirektørens Begjæring at afgive den fornødne Styrke til Politiets Raadighed til Hjælp ved Overholdelsen af indre Orden og Sikkerhed i Kjøbenhavn. Det nærmere i denne Henseende ordnes ved et af Kongen fastsat Regulativ.

§ 71.

Hvert Aar afholdes Dvølsjer i 15 Dage ved alle Afdelinger af Kjøbenhavns Væbning. Til disse Dvølsjer indkaldes samtlige Underkorporaler og Menige af de 2 yngste Aargange og samtlige Officerer og Underofficerer af de 3 yngste Aargange. Til de sidste 5 Dages Dvølsjer indkaldes desuden samtlige Underkorporaler og Menige af tredieyngste Aargang. Dvølsjerne ordnes saaledes, at de ikke tage deres Begyndelse før hver Dags Eftermiddag Kl. 5.

Ved de øvrige Forstærkningsbatailloner af Fodfolket og Fæstningsartilleriet, Livgardens Forstærkningsbataillon derfra undtagen, afholdes der hvert Aar 6 Dages Dvølsjer, til hvilke den yngste og tredieyngste Aargang indkaldes. Ved Livgardens Forstærkningsbataillon afholdes hvert andet Aar Dvølsjer i Garnisonen i 15 Dage med Livgardens 7de og 8de Aargang. Befalingsmændenes Mødetid kan fastsættes 5 Dage før Mandskabets.

Forstærkningens Kammer.

§ 72.

Chefen for et Regiment af Forstærkningen er Oberst af Forstærkningen.

Med Regimentsstaben:

- 1 Kaptein af Forstærkningen,
- 1 Lieutenant, hjemsendt i Fredstid, og
- 1 Obersergent.

Regimentet af Kjøbenhavns Væbning og Fæstningsartilleriregimentet have desuden hvert:

- 1 Stabsmusiker, hvervet,

og begge tilsammen:

- 1 Bøssmager og
- 1 Bøssmagerassistent.

Regimentschefen skal have fast Bolig i den Kreds, hvortil Regimentets Mandskab hører.

§ 73.

Chefen for en Bataillon af Forstærkningen er Oberstlieutenant af Forstærkningen.

Med Bataillonsstaben:

- 1 Adjutant, Lieutenant, hjemsendt i Fredstid, og
- 1 Obersergent.

Med Bataillonens ere desuden ansatte:

- 4 Kompagnichefer, Kapitainer af Forstærkningen, Lieutenanter, hjemsendte i Fredstid,
- 4 Obersergenter og
- Korporaler, hjemsendte i Fredstid.

Med en Bataillon af Kjøbenhavns Væbning desuden:

- 8 Hornblæsere, hvervede.

Bataillonschefen skal have fast Bolig i den Kreds, hvortil Bataillonens Mandskab hører.

§ 74.

Med et Forstærkningsbatteri er ansat:

- 1 Batterichef, Kaptein af Forstærkningen, Lieutenanter, hjemsendte i Fredstid,
- 1 Obersergent og
- Korporaler, hjemsendte i Fredstid.

§ 75.

Til Forstærkningens Kammer høre endnu:

- 2 Generaler af Forstærkningen, der hver tildes en Stab som en Regimentsstab (§ 72).

Ansættelse, Forfremmelse og Afgang i Fredstid af Underofficerer og Officerer.

§ 76.

Ingen kan udnævnes til Underofficer eller Officer i Hæren uden først at være bleven vaabenøvet ved den som Menig.

Underofficerer.

§ 77.

Korporaler udnævnes af Bataillonschefen ved Forfremmelse af Elever fra Elevskolen (jfr. § 54) og af Befalingsmandselever, som have været til Tjeneste i den for diåse i § 13 fastsatte Tid, og som paatage sig 1 Aars Tjeneste som Korporaler. Desuden kunne Korporal-Hornblæsere (Korporal-Trompetere) og Hornblæsere (Trompetere) (jfr. § 115), som have forrettet mindst 2 Aars Tjeneste og opnaaet 18 Aars Alderen, af Bataillonschefen udnævnes til Korporaler.

Besættes ikke alle ledige Korporalsnumre herved, kunne ogsaa dertil egnede Menige, der have været ligesaa længe til fortsat Tjeneste som Befalingsmandseleverne, udnævnes til Korporaler, forsaavidt de derefter paatage sig 1 Aars Tjeneste.

De Befalingsmandselever, som ikke paatage sig 1 Aars Tjeneste, men hjemsendes som Underkorporaler, kunne efter paany at have været indkaldte til Uvelse udnævnes til Korporaler ved Hjemsendelsen.

De kun i 2 Maaneder uddannede Menige af Fodfolket, der kunne ønske Udnævnelse som Underofficerer, kunne af Krigsministeren erholde Tilladelse til at giennemgaa en 6 Maaneders Rekruttskole som Overkomplette, hvorefter de blive at behandle som de øvrige Menige.

§ 78.

Korporaler kunne efter 1 Aars Tjeneste som saadanne af Regimentschefen forfremmes til Sergenter (Vagtmestre), naar de paatage sig en fortsat Tjeneste som Underofficerer i mindst 2 Aar.

§ 79.

Sergenter (Vagtmestre) kunne efter 2 Aars Tjeneste som saadanne af Regimentschefen forfremmes til Oversergenter (Overvagtmestre), naar de paatage sig en fortsat Tjeneste som Underofficerer i mindst 2 Aar.

§ 80.

Oversergenter (Overvagtmestre) kunne efter 2 Aars Tjeneste som saadanne forfremmes til Stabssergenter (Stabsvagtmestre), ved Fodfolksbrigaderne af Brigadeforsyningen, ved Livgarden af Forsyningen, ved Rytteriet af Generalinspektøren, ved Artilleriet og Ingeniørkorpsen af Forsyningen (Generalinspektørerne) for diåse Baaben.

§ 81.

Ansættelse og Forfremmelse af de udenfor Regimenterne staaende Underofficerer foretages af Krigsministeren eller af de Myndigheder, til hvilke han overdrager Retten dertil (jfr. dog § 79).

§ 82.

Korporaler, som have forrettet 1 Aars Tjeneste som saadanne, erhverve derved den ved de Kongelige Resolutioner af 29de og 30te September 1860 (jfr. Lovene af 2den Juli 1870 om Lønninger ved Postvæsenet m. fl.) Reserverunderofficererne hjemlede fortrinlige Afgang til visse Bestillinger under Finansministeriet og Indenrigsministeriet.

Korporaler, som have 2 Aars Tjeneste som saadanne, erhverve samme fortrinlige Afgang til visse Embeder og Bestillinger under Finansministeriet og Indenrigsministeriet, som ved § 85 er hjemlet Sekondlieutenanter.

Sergenter, Oversergenter og Stabssergenter (Vagtmestre, Overvagtmestre og Stabsvagtmestre) have den ved Kongelig Resolution af 30te September 1860 Underofficererne af de høiere Grader forbeholdte Afgang til Soldassistentposter.

§ 83.

De samme Myndigheder, som i Henhold til §§ 77—81 udnævne eller ansætte Underofficerer, kunne ogsaa hjemsende eller affledige dem Sergenter, Oversergenter og Stabssergenter (Vagtmestre, Overvagtmestre og Stabsvagtmestre) kunne dog, forsaavidt de ikke ere pensionsberettigede, kun hjemsendes eller afflediges med et halvt Aars Varfel; Underofficerer, som have erhvervet Berettigelse til Pension efter Pensionsloven, kunne kun afflediges med Krigsministerens Samtykke, og ingen Sergent, Oversergent eller Stabssergent (Vagtmester, Overvagtmester eller Stabsvagtmester) kan forlange at afflediges eller hjemsendes, selv om den Tjenestetid, Bedkommende oprindelig har paataget sig, er udløben, uden efter forudgaaet halvt Aars Varfel.

Officerer.

§ 84.

Efter Afslutningen af den i § 13 omhandlede Tjenestetid kunne Sekondlieutenants-elever udnævnes til Sekondlieutenanter.

De Elever af Officerkolens yngste Klasse, som have bestaaet Afgangsprøven, udnævnes til Sekondlieutenanter.

Bestaaet Afgangsprøve ved Officerkolens yngste Klasse giver fortrinnsvis Afgang til de lønede Sekondlieutenantspladser. Forsaavidt de ikke alle besættes derved, kunne ogsaa andre Sekondlieutenanter antages til Tjeneste som lønede.

§ 85.

Sekondlieutenanter, der have forrettet 2 Aars Tjeneste som saadanne, erhverve derved den ved de Kongelige Resolutioner af 29de og 30te September 1860 (jfr. Loven af 2den Juli 1870 om Lønninger ved Postvæsenet m. fl.) Reserveofficererne hjemlede fortrinlige Afgang til visse Embeder og Bestillinger under Finansministeriet og Indenrigsministeriet.

§ 86.

Til Premierlieutenanter forfremmes Sekondlieutenanter, som have bestaaet Afgangsprøven for Officerkolens yngste Klasse, og som efter 6 Maanedes praktisk Tjeneste som Sekondlieutenant have erholdt Afdelingens Anbefaling for denne Tjeneste (se i Dvrigt § 91).

§ 87.

Til Kapitainer (Ritmestre) kunne de Premierlieutenanter ved Vaabnet forfremmes, der have 4 Aars Tjeneste som saadanne.

Forfremmelsen finder Sted hver 3die Gang ved Valg, de øvrige Gange efter Aldersorden mellem dem, som egne sig til Forfremmelse.

Ved Valgforfremmelse tages der særligt Hensyn til de Premierlieutenanter, som have bestaaet Afgangsprøven for Officerkolens ældste Klasse.

§ 88.

Til Oberstlieutenanter kunne de Kapitainer (Mitmestre) ved Vaabnet forfremmes, der have 4 Aars Tjeneste som saadanne.
 Forfremmelsen sker ved Valg.

§ 89.

Til Oberster kunne Oberstlieutenanter ved Vaabnet forfremmes.
 Forfremmelsen sker ved Valg

§ 90.

Til Generaler kunne Oberster af alle Vaaben forfremmes.
 Forfremmelsen sker ved Valg.

§ 91.

Sekondlieutenanter udnævnes, affædiges, antages til Tjeneste og hjemsendes af Krigsministeren. De Sekondlieutenanter, som have bestaaet Afgangsprøven for Officer skolens yngste Klasse og efter 6 Maaneders praktisk Tjeneste erkjendes egnede til at forfremmes til Premierlieutenanter, erholde dog deres Udnævnelse stadfæstet af Kongen og kunne derefter kun affædiges af Kongen.

Hærens øvrige Officerer udnævnes og affædiges af Kongen.

Generalstaben.

§ 92.

For Ansættelse og Forfremmelse af Generalstabens Personale gjælde følgende Hovedbestemmelser:

De ledige Pladser i Staben besættes i Reglen ved Forjættelse fra Vaabnene; de der ved opstaaede ledige Pladser i Vaabnene udfyldes.

De ved Staben ansatte Befalingsmænd deltage i Forfremmelsen i deres Vaaben, ganske som om de vare til Tjeneste ved dette; naar de opnaa Forfremmelse i deres Vaaben, afgaa de til dette.

Disse Hovedregler tillæmpes dog ved følgende nærmere Bestemmelser og Undtagelser.

§ 93.

Til Sergenter i Generalstaben kunne Korporaler af Vaabnene, der have forrettet 1 Aars Tjeneste som saadanne, forfremmes.

Sergenter og Oversergenter kunne i selve Staben forfremmes henholdsvis til Oversergenter og Stabssergenter. Forfremmelsen sker af Generalstabens Chef ved Valg mellem de Underofficerer, som have mindst 2 Aars Tjeneste i deres Grad.

§ 94.

Til at forrette Tjeneste ved Generalstaben beordres Premierlieutenanter af Vaabnene, der have gjort i det Mindste 3 Aars Premierlieutenantstjeneste i deres Vaaben, fortrinøvis saadanne, som have gennemgaaet Officer skolens ældste Klasse og ere blevne uddannede ved i det Mindste et af de Vaaben, til hvilke de ikke selv høre.

En Premierlieutenant kan i det Høieste i 6 Aar beordres til Tjeneste ved Generalstaben.

§ 95.

Kapitainspladserne i Generalstaben besættes af Kongen med Kapitainer (Ritmestre), der i denne Stilling have tjent mindst 2 Aar i deres Vaaben, fortrinnsvis med saadanne, der allerede som Premierlieutenanter have gjort Tjeneste ved Generalstaben.

§ 96.

Oberstlieutenantpladserne i Generalstaben besættes af Kongen med Oberstlieutenanter af Vaabnene, der som Kapitainer have tjent i Generalstaben, eller med Kapitainer (Ritmestre), der som saadanne have gjort mindst 4 Aars Tjeneste i Generalstaben.

§ 97.

Oberstpladserne i Generalstaben besættes af Kongen med Oberstlieutenanter i Generalstaben; dog kunne de ogsaa besættes med Oberster af Vaabnene, der som Oberstlieutenanter eller Kapitainer have tjent i Generalstaben.

§ 98.

Til Posten som Chef for Generalstaben kunne Oberster af Generalstaben og af Vaabnene forfremmes; Posten kan dog ogsaa besættes ved Forsættelse af en General fra Vaabnene.

Forpleiningskorpset.

§ 99.

Officers- og Underofficerspladserne i Korpset besættes efter de for Vaabnene gjældende Regler, dog med følgende Undtagelser: Officers- og Underofficerspladserne kunne ogsaa besættes ved Forsættelse fra den samme Klasse i Vaabnene, Premierlieutenantpladserne desuden ved Forfremmelse af Underofficerer af Korpsets Sergentklasse, naar de have tjent mindst 4 Aar i denne. Ved saadan Forsættelse eller Forfremmelse besættes Officerspladserne af Kongen, Underofficerspladserne af Krigsministeren. Generalintendantposten besættes af Kongen med en af Hærens Oberstlieutenanter eller Oberster, som efter længere Tids Tjeneste i denne Post kan forfremmes til General.

Alle Forfremmelser i Korpset ske ved Valg.

Undervisningsanstalterne.

§ 100.

De Befalingsmænd, som ansættes til stadig Tjeneste ved Undervisningsanstalterne, deltage i Forfremmelserne ved deres Vaaben og vende i Reglen tilbage til dette, naar de opnaa Forfremmelse.

Cheferne for Undervisningsanstalterne udnævnes af Kongen, Lærerne af Krigsministeren.

Befalingsmænd af Forstærkningen.

§ 101.

De til Forstærkningen overførte Lieutenanter kunne forfremmes til Kapitainer i Forstærkningen.

Befalingsmænd, som have tjent i Linien og erholdt hæderlig Afsted, kunne ansættes i Forstærkningen, forsaavidt Afstedigelsen ikke har fundet Sted paa Grund af Mangel paa Due-lighed eller paa Grund af en Soagelighed, som ikke senere er bleven hævet.

Aldersgrændser.

§ 102.

Den Underofficer, der har fyldt det 60de Aar, afflediges med Pension efter Pensionsløven. Den Underofficer, som har fyldt det 52de Aar, kan forlange Afsted med Pension efter Pensionsløven.

Den Premierlieutenant eller Kapitain (Ritmester) af Linien, som har fyldt det 55de Aar, den Kapitain (Ritmester) af Forstærkningen, som har fyldt det 60de Aar, den Oberstlieutenant af Linien, den Oberstlieutenant af Forstærkningen og den Oberst af Linien, som har fyldt det 65de Aar, den Oberst af Forstærkningen og den General, som har fyldt det 70de Aar, afflediges, Officererne af Linien med Pension efter Pensionsløven.

Den Premierlieutenant, som har fyldt det 42de Aar, den Kapitain (Ritmester) af Linien, som har fyldt det 52de Aar, den Oberstlieutenant og den Oberst af Linien, som har fyldt det 60de Aar, og den General, som har fyldt det 65de Aar, kan forlange Afsted med Pension efter Pensionsløven, ligesom der ogsaa efter Opnaaelsen af de sidstnævnte Aldersaar, dog ikke hvad Generaler angaar, kan meddeles de Officerer af de anførte Klasser Afsted med Pension efter Pensionsløven, som ikke egne sig til Forfremmelse.

Ovenstaaende Aldersgrændser gjælde ikke for Forpleiningskorpset.

Almindelige Bestemmelser.

§ 103.

Enhver Befalingsmand har den Tjenestealder i sin Grad, som tilkommer ham ifølge den Dag, paa hvilken hans Udnævnelse har fundet Sted. Ere Flere udnævnte paa samme Dag, bestemmes deres Rækkefølge ved den Orden, hvori de ere anførte ved Udnævnelsen. Ingen kan erholde sin Tjenestealder beregnet fra en anden Dag end den, paa hvilken han er udnævnt. I Artilleriet og Ingeniørkorpset erholde dog Premierlieutenanterne en særlig Aldersorden, hvorved Udfaldet for deres Bedkommende af den for Officerskolens ældste Klasse fastsatte Prøve ogsaa kommer i Betragtning.

§ 104.

Ingen Befalingsmand kan erholde nogen anden Karakter end den, hans Grad efter denne Lov medfører.

§ 105.

De Befalingsmænd, der efter egen Begjæring sættes udenfor Numer uden Lønning, bibeholde deres Aldersorden og Ret til efter Udløbet af det Tidrum, for hvilket de ere bleve satte udenfor Numer, ved foresaldende Tjenesteledighed atter at indtræde i Numer i samme Grad; men de kunne ikke forfremmes, saalænge de staa udenfor Numer, ikke heller, naar de have staaet udenfor Numer over 3 Aar, førend 1 Aar er forløbet, efterat de atter have tiltraadt deres Tjeneste. De indtræde igjen i deres Vaaben, naar Hæren sættes paa Krigsfod.

Andragender om at sættes udenfor Numer afgjøres for Officerers Vedkommende af Kongen.

Befalingsmænd, der føres udover de for Vaabnene fastsatte Antal eller ere satte udenfor Numer for at overtage andre under Krigsbestyrelsens Omraade hørende Stillinger end dem, der ere nævnte i denne Lov, kunne forfremmes 1 Grad over den, de indtog ved deres Ansættelse i disse Stillinger, dog kun naar saadanne Forhold ere tilfede, som efter de i denne Lov givne Regler vilde have været Betingelse for Forfremmelse i Hæren, hvis Vedkommende havde været i Numer ved denne.

§ 106.

De Bestemmelser med Hensyn til Forfremmelse og Afgang o. s. v., som i de foregaaende §§ ere givne i en saadan Form, at de nærmest gjælde for Fodfolket og Fæstningsartilleriet, skulle ogsaa være gyldige for de andre Vaaben og Korps saaledes, at den Bataillonschefen givne Myndighed ved Rytteriet og Ingeniørkorpset tilkommer Regimentschefen, ved Feltartilleriet Regiments- og Afdelingschefen, ved Forpleiningskorpset detses Chef. Livgarden, Løihusafdelingen, Laboratorieafdelingen og Forpleiningskorpset betragtes derhos med Hensyn til de heromhandlede Forhold som Regimentter.

Ansættelse, Forfremmelse og Afgang i Krigstid af Underofficerer og Officerer.

§ 107.

De i §§ 76—106 om Ansættelse, Forfremmelse og Afgang af Befalingsmænd i Fredstid givne Bestemmelser ere ogsaa gjældende under Krigsforhold med de Forandringer, som indeholdes i efterfølgende §§.

§ 108.

Menige kunne strax forfremmes til Underkorporaler og Korporaler, Korporaler til Sekondlieutenanter, Sergenter, Oversergenter og Stabssergenter (Vagtmestre, Overvagtmestre og Stabsvagtmestre) til Premierlieutenanter. Den for visse Forfremmelser i Fredstid stillede Betingelse, at skulle have gennemgaaet nogle af Hærens Undervisningsanstalter eller at have bestaaet visse Prøver ved disse, bortfalder.

De for Ansættelse og Forfremmelse af Befalingsmænd fastsatte Tidsbetingelser bortfalde, ligesom ogsaa de for Fredstid fastsatte Aldersgrændser.

Affledigede Officerer kunne antages til midlertidig Tjeneste ved Hæren.

§ 109.

Under Krig kan Kongen tillægge de Høiftbefalende for selvstændige Hærafdelinger og de dem underlagte Afdelingschefer Ret til, for at belønne udmærket Tapperhed og Konduite ligeoverfor Fjenden, undtagelsesvis at foretage Forfremmelser udover, hvad de for Fredstid i saa Hensende gjældende Bestemmelser hjemle.

§ 110.

Under Krigsberedskab eller Krig kan ingen Befalingsmand begjære sin Affled, selv om han har naaet den i § 102 fastsatte Aldersgrændse, eiheller Noget i Hæren forlange sin Affled, fordi hans Tjenestetid er udløben.

Hærens Officierer.

§ 111.

Hærens Officierer ere:

Ved Artilleriet:

- 1 Rustmester,
- 1 Probermester,
- 3 Materialforvaltere,
- 1 Arkivar,
- 3 Bogholdere,
- 1 Værtmester,
- 1 Tegner,
- 1 Maskinmester og
- 8 Undermestre.

Ved Ingeniørkorpsen:

- 1 Bygnings skriver,
- 2 Materialforvaltere og
- 1 Tegner.

Ved Generalstaben:

- 1 Depotforvalter ved den topografiske Tjeneste.

Ved Korplejningskorpsen:

- 2 Depotforvaltere og
- 1 Bogholder.

Desuden:

- 1 Depotforvalter ved det militære Klædeoplag.

Officiererne udnævnes og afskediges af Kongen.

Postene som Materialforvalter, Depotforvalter ved Generalstaben, Bygnings skriver, Arkivar, Bogholder ved Artilleriet og Tegner besættes fortrinshvis med Underofficerer.

Hærens Haandværkere.

§ 112.

Hærens Haandværkere deles i en Underofficers- og en Menigsklasse.

§ 113.

Til Underofficersklassen henhøre de Haandværkere, der i de foregaaende §§ findes opførte som Mechanikere, Bøssmagere, Bøssmagerassistenter, Sadelmagere og Beslagsmede. For deres Ansættelse og Afskedigelse gjælde saavidt muligt lignende Regler som de, der ere fastsatte for Underofficierernes Ansættelse og Afskedigelse.

De menige Haandværkere ere udskrevne Børnepligtige, der ere til Tjeneste, hjemsendes og atter indkaldes ganske efter de samme Regler som det øvrige Mandstabs.

§ 114.

Den øvrige Haandværkskraft, som Hæren behøver, erholdes ved at antage Haandværkere paa kort Opsigelse. Menige Haandværkere, der saaledes ere antagne, sættes ved almindelige Indfaldelser under de samme Vilkaar som andet Mandstabs af deres Aargang.

Hærens Musikpersonale.

§ 115.

Hærens Musikpersonale bestaar af:

Musikdirektøren,

Stabsmusikere, som ere ligestillede med Stabssergenter,

Overmusikere, som ere ligestillede med Oversergenter (OvervagtmeStre),

Sergent-Hornblæsere eller Sergent (Vagtmester)-Trompetere, som ere ligestillede med Sergenter (Vagtmestre),

Korporal-Hornblæsere eller Korporal-Trompetere, som ere ligestillede med Korporaler, Hornblæsere eller Trompetere, som ere ligestillede med Underkorporaler.

§ 116.

Bed Hærens Afdelinger er efternævnte Musikpersonale til Tjeneste:

	Stabs- musikere.	Over- musikere.	Sergent- Hornblæsere eller Sergent (Vagtmester)- Trompetere.	Korporal- Hornblæsere eller Korporal- Trompetere.	Hornblæsere eller Trompetere.
Bed Livgarden	1		15	15	12
- 1 Fodfolksregiment	1	3	9	9	6
- 1 Rytterregiment		1	6	6	
- Feltartilleribrigaden		4	8	9	8
- Fæstningsartilleribrigaden		1	5	6	4
- Ingeniørregimentet		1	2	2	2

Desuden oplæres det fornødne Antal tjenestegjørende Menige til Reservehornblæsere og Reservetrompetere.

Musikerne til Bataillonerne af Kjøbenhavns Bæbning ere hvervede.

§ 117.

Tilgangen til den faste Hornblæser- og Trompeterklasse finder Sted ved Antagelse af udstrevne Børnepligtige, som frivillig melde sig dertil og ville paatage sig en 2aarig Tjenestetid, eller ved Hvervning af Andre. Ingen kan hverves, førend han har naaet 14 Aars Alderen, og ved Hvervningen betinges en Prøvetid af mindst 3 Maaneder. Efter endt Prøvetid maa han paatage sig en fortsat Tjenestetid af 2 Aar.

§ 118.

Naar Hornblæsere eller Trompetere og Korporal-Hornblæsere eller Korporal-Trompetere efter det fyldte 18de Rægsdrulleaar have tjent henholdsvis 2 Aar og 7 Aar, kan der meddeles dem: Hornblæserne eller Trompeterne Karakter som Korporal-Hornblæsere eller Korporal-Trompetere, Korporal-Hornblæserne og Korporal-Trompeterne Karakter som Sergent-Hornblæsere eller Sergent (Vagtmester)-Trompetere.

§ 119.

Forfremmelse og Afgang finde i Øvrigt Sted efter de Regler, som gjælde for Underofficerklassen; dog kan Forfremmelsen til Stabsmusiker og Overmusiker finde Sted ved Valg i de 2 nærmest foregaaende Klasser, uanset Tjenestetiden i disse.

Auditorcorpset.

§ 120.

Auditorcorpset bestaar af:

1 Generalauditor og

9 Auditorer, af hvilke 1 tillige er Kancellist hos Generalauditoren.

Generalauditoren og 1 af Hærens Auditorer gjøre tillige Tjeneste i tilsvarende Egenstab ved Søværnet.

Generalauditoren og Auditorerne udnævnes og affædiges af Kongen.

Sundhedskorpset.

§ 121.

Sundhedskorpset bestaar af Lægecorpset og Sundhedstropperne.

Som Sundhedskorpsets Chef er ansat:

1 Generallæge, der tillige gjør Tjeneste i tilsvarende Egenstab ved Søværnet.

§ 122.

Ved Lægecorpset ere ansatte:

2 Divisionslæger,

13 Overlæger og

25 Feltlæger.

§ 123.

Underlæger, der have bestaaet Lægeexamen, kunne udnævnes til Reservelæger, naar de have deltaget i en af de fortsatte Øvelser, som afholdes i Henhold til §§ 15 og 16 eller i et Sotogt.

Af Reservelægerne kan Generallægen antage indtil 16 til paa et Aar ad Gangen at forrette Tjeneste ved Hæren.

De hjemsendes ligeledes af Generallægen i Reglen efter 2 Aars Tjeneste.

Under de aarlige Øvelser ved Kjøbenhavns Væbning ansættes der 1 Reservelæge ved hver af Væbningens Batailloner.

§ 124.

Til Feltlæger forfremmes fortrinnsvis Reservelæger.

§ 125.

Overlægeposterne besættes med Feltlæger. Forfremmelsen sker hver 3die Gang ved Valg, de øvrige Gange efter Aldersorden mellem de Feltlæger, som egne sig til Forfremmelse.

§ 126.

Divisionslægeposterne besættes med Overlæger. Forfremmelsen sker ved Valg.

§ 127.

Generallægeposten besættes ved Valg.

§ 128.

Reservelæger udnævnes og afflediges af Krigsministeren. Feltlæger, Overlæger, Divisionslæger og Generallægen udnævnes og afflediges af Kongen.

§ 129.

Sundhedstropperne bestaa foruden af det faste Personale af Sygepassere og Sygebærere, som udtages af Afdelingernes Kombattanter og midlertidig kommanderes til Tjeneste ved Sundhedstropperne.

Ved Sundhedstropperne ere ansatte:

- 1 Chef, Kaptein eller Ritmester,
- 2 Stabsferegenter,
- 3 Oversergerter og
- 5 Sergerter.

I Fredstid skulle 2 Korporaler være til Tjeneste, og i Tilfælde af Krigsberedskab kan Generallægen desuden udnævne det fornødne Antal Underkorporaler til Korporaler.

Chefposten besættes af Kongen med en af Hærens Kapitainer eller Ritmestre; han deltager i Forfremmelsen i sit Vaaben, ganske som om han var til Tjeneste derved.

Underofficerspladserne besættes af Generallægen efter de for Vaabnene gjældende Regler. Dersom de ikke alle kunne besættes med Sundhedstropperne eget Personale, besættes de ledige Pladser ved Forjættelse af Underofficerer fra Vaabnene.

De for Vaabnene fastsatte Aldersgrændser gjælde ogsaa for Sundhedstropperne.

§ 130.

Til den Tjeneste ved Sundhedskorpset, som ikke kan bestrides med dets eget Personale, antages der under Krigsforhold midlertidigt Personale efter Fornødenhed.

Dyrlægekorpset.

§ 131.

Ved Dyrlægekorpset ere ansatte:

- 1 Chef, Generaldyrlæge,
- 5 Overdyrlæger og
- 4 Feltdyrlæger.

§ 132.

Underbyrlæger kunne udnævnes til Reserverbyrlæger, naar de have deltaget i en af de fortsatte Dvælses, som afholdes i Henhold til §§ 15 og 16.

Af Reserverbyrlægerne kan Generalbyrlægen antage indtil 4 til paa 1 Aar ad Gangen at forrette Tjeneste ved Hæren. De hjemsendes ligeledes af Generalbyrlægen, i Reglen efter 2 Aars Tjeneste.

§ 133.

Med Hensyn til Udnævnelse, Afstedigelse og Forfremmelse samt Untagelse af midlertidigt Personale gjælde Regler, svarende til dem, der ere fastsatte for Lægekorpset.

Hærens Hestehold i Fredstid.

§ 134.

Hærens Hestehold bestaar af:

a. Officersridebeste:

For Krigsministeren og de 2 Divisionsgeneraler, hver 4 Heste,

— de øvrige Generaler af Linien, hver 3 Heste,

— Oberster og Oberstlieutenanter i Rytteriet og Generalstaben, Regimentschefer af Linien, Chefen for Forpleiningskorpset, Officererne i Kongens Adjutantstab, Kronprindsens Adjutant samt Chefen for Livgardens Liniebataillon, hver 2 Heste,

— alle øvrige Oberster, Oberstlieutenanter af Linien ved Fodfolket, Artilleriet og Ingeniørkorpset, de 2 Departementschefer i Krigsministeriet, Sundhedskorpsets og Dyrlægkorpsets Chefer, Generalstabens Kapitainer og Premierlieutenanter, Stabschefer og Adjutanter, Rytteriets Ritmestre af Linien og Premierlieutenanter, Feltartilleribrigadens Kapitainer af Linien og Premierlieutenanter, og 3 af Ingeniørregimentets Kompagnichefer, hver 1 Hest.

b. Stambeste:

For hvert Rytterregiment 648 Heste, af hvilke i Reglen 392 ere udsatte paa Foder hos private Foderværter,

— hvert Feltartilleriregiment 276 Heste, af hvilke i Reglen 189 ere udsatte paa Foder hos private Foderværter,

— Trænaafdelingen 40 Heste,

— Officerstolen 15 Heste og

— Ride- og Beslagstolen 20 Heste.

Bornholms Væbning.

§ 135.

Bornholm har sin særegne Væbning, bestaaende af:

1 Bataillon Fodfolk paa 4 Kompagnier,

1 Eskadron Rytteri,

1 Kompagni Feltartilleri og

1 Kompagni Fæstningsartilleri.

§ 136.

Alle de paa Bornholm hjemmehørende Værnepligtige, der have modtaget Uddannelse i Hæren, overgaa ved Slutningen af det 2det Aar af deres Værnepligtstid til Væbningens Ruller og forblive der i deres hele paafølgende Tjenestetid.

§ 137.

Befalingsmænd og Mandstab af Væbningen sammentalbes i Reglen hvert Aar 3 Dage til Mønstring og Skarpskudningsøvelser. Ved Valget af Stedet for Sammentalbedsen tages specielt Hensyn til, at Mandskabet ikke faar længere at gaa end høist et Par Mil.

§ 138.

Hvert 2det Aar afholdes i Reglen større Øvelser paa indtil 10 Dage med Bataillonen, hvert 2det Aar ligesaa lang Tid med Eskadronen og Artillerikompagnierne. Til disse Øvelser indkaldes Mandstab af 6 af Væbningens yngste Aargange.

§ 139.

Væbningens Chef, som tillige er Kommandant paa Den, er Oberst af Forstærkningen. Chefen for Fodfolkbataillonen er Oberstlieutenant af Forstærkningen.

Ved Bataillonen ere desuden ansatte:

4 Kapitainer af Forstærkningen og

1 Bøksmager;

ved Eskadronen:

1 Ritmester af Forstærkningen;

ved hvert Artillerikompagni:

1 Kapitan af Forstærkningen.

Ved Væbningen er desuden ansat 1 Kapitan af Artilleriets Forstærkning som Løjtnant.

§ 140.

Væbningens øvrige Befalingsmænd, Sekondlieutenanter og Underofficerer, ere værnepligtige, paa Bornholm hjemmehørende Mænd, der have erhvervet sig Befalingsmandsgrad i Hæren. De ere alle hjemsendte i Fredstid med Undtagelse af 1 Lieutenant, der gjør Tjeneste som Adjutant hos Væbningens Chef, og 9 Underofficerer, af hvilke 1 er Sriver hos Kommandanten, de øvrige ere til Tjeneste ved de i § 139 nævnte Afdelinger.

Med Hensyn til Adnærnelser, Forsættelser og Afgang har Kommandanten samme Myndighed som en Brigadechef.

De i §§ 101 og 102 givne Bestemmelser for Ansættelse, Forfremmelse og Afstedtagelse af Befalingsmænd i Forstærkningen gjælde ogsaa for Befalingsmænd af Bornholms Væbning.

Landstormen.

§ 141.

Mandskabet til denne Del af Forsvaret dannes af alt til egentlig Krigstjeneste tjensteddygtigt, uddannet Mandstab, som ikke er indkaldt til Hærens Linie og Forstærkning, og som ikke har overskredet det 50de Aars Alder.

Landstormen kan indkaldes i 2 Opbud: 1ste indbefatter Mandskabet indtil det fyldte 42de Aar, 2det indbefatter Mandskabet fra det 42de til det fyldte 50de Aar.

Landstormen er organiseret, hvert Opbud for sig, i Afdelinger, der slutte sig til Landets almindelige Inddeling i Amter og Herreder.

Landstormen kan anvendes enten til Understøttelse af den egentlige Hær ved Kamp i befæstede Stillinge eller til særegne Tjeneste, naar ingen af Hærens Afdelinger er tilstede, saaledes navnlig til Kystforsvar. Den kan kun anvendes indenfor et begrænset Territorialomraade: den sjællandske Landstorm, som foruden Mandskabet fra Sjælland ogsaa indbefatter Mandskabet fra Lolland-Falster, Moen v. fl. Der, kun paa Sjælland og omliggende Der, den fynske kun paa Fyn, og den jydsk kun i Sylland, de enkelte Afdelinger af denne sidste endog kun i en Afstand af c. 20 Mil fra Hjemstavn.

De høieste Befalingsmænd i de 3 Territorier, Sjælland, Fyn og Sylland, samt i det Hele taget de høiere Befalingsmænd indtil Bataillonschefer inklusive udnævnes af Kongen; de øvrige Befalingsmænd vælges efter nærmere af Regjeringen fastsatte Regler af Afdelingerne selv.

Naar Opbud til Landstormen sker, er den lokale, civile Øvrighed (Herredsfoged, Byfoged) bemyndiget til at fritage for at møde Saadanne, hvis Nærværelse i Hjemmet maa anses for nødvendig for Almenvellet.

I Krigstid erholde Befalingsmænd og Menige af Landstormen et Bederlag, naar de ere indkaldte.

Landstormen er ikke uniformeret, men bærer, naar den er indkaldt, et rødt Bind med hvidt Kors om venstre Arm og staar da under militære Love.

Landstormen forsynes, naar Opbud sker, med Vaaben fra Centraldepoter. I Fredstid ere ingen Vaaben udliverede; dog kan Krigsministeren udlevere et begrænset Antal Vaaben til Foreninger, som indenfor Landstormens større Afdelinger maatte have dannet sig med det Formaal for Die, ved Øvelse i Exercits, Gymnastik og Skydning hos de Ungre at fremkalde og hos de Ældre at bevare Interessen for Fædrelandets Forsvar og for Soldatervirksomheden. Krigsministeren kan ogsaa i Tidsperioder, hvor de kunne undværes fra den almindelige Tjeneste, anvende et begrænset Antal af Hærens Underofficerer, som maatte have Øyst dertil, som Lærere i Exercits, Gymnastik og Skydning ved større Foreninger med ovennævnte Formaal for Die. Dog maa en saadan Anvendelse af Hærens Underofficerer ikke medføre nogen Udgift for Statskassen.

§ 142.

Kjøbenhavns Kommune tilskylder 16,000 Kr aarlig til Udgifterne ved Kjøbenhavns Væbning.

Af den Fond, som tilhører Kjøbenhavns Væbning, kan Kapitalen ikke bruges uden Samtykke af Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse.

Af Fondens Renter afholdes foruden de Pensioner og Understøttelser, som for Tiden udredes af Væbningens Fond, Understøttelser til Personer af Væbningen, som maatte komme til Skade under Udøvelse af den Afdelingerne paahvilende Polititjeneste.

Hvad der herefter maatte blive tilovers af Fondens Renter, anvendes til de almindelige Udgifter ved ovennævnte Afdelinger, saaledes at Kommunens ovennævnte Bidrag til disse Udgifter nedsættes med Halvdelen af Overskudet.

§ 143.

Lovene af 6te Juli 1867 om Hærens Ordning og af 26de Mai 1868 om Ordningen af Hærens Forpleiningskorps samt Loven af 28de Mai 1870 om Ordningen af Kjøbenhavns Væbning ophæves.

Skulde der ved nærværende Lovs Gjennemførelse vise sig Nødvendighed for midlertidigt at vedligeholde enkelte bestaaende Tilstande, er Krigsministeren bemyndiget dertil.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I

Forsvarsplan.

Naar man skal tage under Overveielse, hvorvidt Forandringer i den bestaaende Hærordning ere nødvendige, samt hvori disse Forandringer da skulle bestaa, er det naturligt først ganske i Almindelighed at undersøge, hvorledes og i hvad Udstrækning Landet lader sig forsvare, hvorved navnlig bliver at tage Hensyn til dets Størrelse, dets Beliggenhed i Forhold til andre Lande, Landsdelenes indbyrdes Beliggenhed osv. Med andre Ord, man maa begynde med at have en Forsvarsplan i store Træk.

Ved Fasttættelsen af en saadan maa man nødvendig gaa ud fra bestemte Forudsætninger med Hensyn til Angrebets Form og Karakter, idet Forsvaret maa være afspejlet efter Angrebet. Da det imidlertid ikke kan have nogen Interesse med Hensyn til den foreliggende Opgave, Hærens Ordning, at fremsætte Forsvarsplaner for de mange forskellige Former, et Angreb kan antage, efter som den angribende Magt er Danmark mere eller mindre overlegen i en eller flere Retninger, skal man her indskrænke sig til at forudsætte, at Landet bliver angrebet af en Magt, der er fuldstændig overlegen baade tillands og tilsøs, og at Landet staar ene i denne Kamp. Er Forsvaret nemlig indrettet paa saavidt muligt at imødegaa den uheldigste Eventualitet, som kan indtræffe, vil det ikke forvoide Vanskelighed at benytte de forhaanden værende Kræfter paa hensigtsmæssig Maade, dersom Landet skulde blive indviklet i en Krig under gunstigere Forhold, s. Ex. som Allieret med en eller flere Magter.

At det under den givne Forudsætning kun vil lede til et meget hurtigt Nederlag, dersom man vil forsøge paa at forsvare Landet i dets Helhed, baade Jylland og Dorne, turde ikke behøve nogen vidtløftig Bevisførelse. Det Fordærvelige i Kræfternes Adspittelse har Krigshistorien tilstrækkelig konstatereet baude i ældre og nyere Tider; kun at søge at forsvare, hvad man virkelig kan haabe at forsvare, men da ogsaa at sætte Alt ind paa at forsvare dette, det er det,

som Nødvendigheden byder den lille Magt ligeoverfor den store.

Der er da ogsaa efterhaanden fra saa godt som alle Sider vundet Tilslutning til den Betragtning, som de Sagkyndige længe have gjort gjældende, at vore Stridskræfter, selv med den størst mulige Udøitling, aldrig ville kunne formaa at forsvare hele Landet. Noget Saadant er overhovedet vanskeligt for enhver lille Stat, men umuligt for et Land med Danmarks geografiske Forhold; den udstrakte, let tilgængelige Kyst, de enkelte Landsdeles adskilte Beliggenhed hindrede eller søttede ikke Forsvaret, ja vare endog tildels gunstige Omstændigheder, saalænge vi vare Herrer paa Søen i vore egne Farvande, medens de samme Omstændigheder, især for medelst den deraf følgende mangelfulde Kommunikation mellem de enkelte Landsdele, nu, da vi maa gaa ud fra, at vi, saalænge vi staa ene, ikke kunne være det, umuliggjøre ethvert Forsøg paa et samlet Forsvar af det Hele.

Hvad kunne vi da forsvare og hvad maa vi opgive?

At Jylland, som ved en forholdsvis udstrakt Landgrændse staar i umiddelbar Forbindelse med en Nabostat, ikke lader sig forsvare mod denne, kan vel nu anses for indrømmet af Alle. Vi have ikke kunnet forsvare denne Landsdel i vore senere Krige, da vi dog vare Herrer i vore egne Farvande; saameget mindre kunne vi gjøre det, naar Kommunikationen med Dorne er afbrudt af Fjenden, og naar denne, selv om vi havde Styrke nok til at dække Landgrændsen, kan gaa i Land, hvor han vil, og falde den ved Grændsen opererende Styrke i Ryggen. Har vor nyere Krigshistorie vist, at vi ikke varig kunne forsvare Jylland, saa har den ogsaa vist, at Landets Forsvar kan fortsættes i længere Tid, selv om Jylland er besat af Fjenden, og at der altsaa ikke er nogen Fare for Forsvaret i dets Helhed ved at opgive Jylland. Ganske at blotte Jylland ved et eventuelt Fredsbrud vil dog neppe være rigtigt; der bør være en vis Styrke af den mobile

Hær, hovedsagelig bestaaende af Rytteri, hvis Opgave det bliver, understøttet af det lokale Forsvar, Forstærkningsafdelinger og hvad man har kunnet organisere af vaabensfort, uddannet Mandskab, som ikke hører til Linien eller Forstærkningen, at forhindre Landets Brandstatning af mindre fjendtlige Afdelinger og overhovedet at tvinge Fjenden til en større Kraftudvikling, hvis han vil bemægtige sig denne Landsdel.

Ogsaa Fyn maa opgives; denne Landsdel har en saa let Forbindelse med Jylland og en saa vanskelig med Sjælland, at det er naturligt at lade den dele Skjæbne med Jylland. I den rigtignok kun svagt antydede Forsvarsplan, som var Forudsætningen for Hærordningen i 1867, var Forsvaret ogsaa tænkt delt i 2 Hoveddele med Storebelt som Skillelinie; men medens man dengang synes at have tænkt sig Muligheden af at kunne forsvare begge disse Hoveddele, maa det nu, efter vor sydlige Naboers vedvarende stærke Ud- udvikling tilføjes, siges at være givet, at man mod ham kun kan forsvare den ene Del, og det bliver da den Del, som ligger Øst for Storebelt, Sjælland med omliggende Ær, som man maa vælge. Dels er denne Del lettere at forsvare, da den er et Parti, som ved et temmelig bredt Farvand er adskilt fra Fastlandet, og dels repræsenterer denne Del i Forbindelse med Hovedstaden en saa betydelig Del af Landet og har saamange Resourcer, at Forsvaret af denne Landsdel kan tænkes udstrakt over et længere Tidrum, selv om det øvrige Land er besat af Fjenden.

Saalænge der endnu var Udsigt til, at vi ligeoverfor vore Naboer kunde have Herredømmet i vore Farvande, kunde det være rigtigt at lægge Hovedvægten af Landets Forsvar paa Jylland og Fyn, støttet til Befæstninger paa begge Sider af Lillebelt; man kunde da overlade Forsvaret af Sjælland til Flaaden, og man kunde haabe paa, selv om Forsvaret ved Lillebelt efterhaanden maatte opgives, at kunne føre Hæren over til Sjælland. Derfor se vi ogsaa enkelte Sagkyndige endnu adskillige Aar efter 1864 fastholde Tanken om et Forsvar ved Lillebelt, som et Forsøg paa under en eventuel Krig at fastholde Forsvaret af hele Landet, Noget, som man selvfølgelig nødvendig vilde gaa til definitivt at opgives. Men nu, da vore Naboers Sømagt i en Aarrække er vedbleven at voge i en Grad, som vi med vore smaa Midler ikke have kunnet følge, maa vi resignere, opgives at forsvare Jylland og Fyn og indskrænke os til Forsvaret af Sjælland, hvilken Landsdel, da Hovedstaden findes der, ogsaa er det sandsynlige Hovedobjekt for ethvert fjendtligt Angreb.

Den første Opgave, der bliver at løse, er da den, hurtigst muligt at kunne koncentrere Hæren paa Sjælland.

Denne Koncentration maa dækkes af Flaaden,

som derfor bør have et Støttepunkt ved Storebelt, hvortil Agerøsfund frembyder forholdsvis gode Betingelser.

Er Hæren koncentreret paa Sjælland, bliver det første Formaal for Forsvarets Virksomhed at forhindre en fjendtlig Landgang paa denne Ø. Det forudsættes nemlig, at Kjøbenhavn er saaledes sikret mod Søfiden, at en fjendtlig Flaade ikke ved et Bombardement af denne By kan tvinge os til Estergivenhed; Fjenden har da ingen anden Udvei end at forsøge en Landgang.

For at have Udsigt til at kunne forhindre Landgangsforøg maa den paa Sjælland koncentrerede Hær være disloceret saaledes, at Farvandet ud for alle mulige Landgangspunkter er under omhyggelig Observation, at en mindre Styrke i Løbet af saa Timer kan være tilstede paa hvert Landgangspunkt, og at Hovedkoncentrationen kan foregaa i den kortest mulige Tid med Afbenyttelse af de forhaanden værende Kommunikationsmidler. Man vil efter derom anstillede omhyggelige Undersøgelser formentlig kunne opstille Hæren saaledes, at der paa et hvilket som helst af de sandsynlige Landgangspunkter, Fjenden maatte vælge, i Løbet af nogle saa Timer kan være en mindre Styrke af alle Vaaben tilstede, og at Hovedstyrken kan være koncentreret tæt derved i Løbet af mindst 24 Timer. En saadan Koncentration vilde under visse Eventualiteter betydelig lettes, naar Sydbanen, Vestbanen og Nordvestbanen bleve forbundne ved Tverbaner paa påskende Steder.

En anden Betingelse for, at det skal kunne lykkes at aflaa et Landgangsforøg, er, at Hovedstaden er sikret mod Overtumpling af en mindre Styrke, som er gaaet iland i Nærheden af denne By, medens den fjendtlige Hovedstyrke søger Landgang mod et mere fjernliggende Punkt. Kun naar Operationshæren kan bevæge sig med et bestemt Formaal for Øie uden at være generet af Hensyn til, hvad der foregaaer bagved den, kan man haabe, at dens Operationer ville blive udførte med den fornødne Raffhed uden Følgen, saa at de kunne føre til et gunstigt Resultat.

Da nu Hovedstaden ikke er permanent besat mod Landfiden, vil det være nødvendigt strax ved Krigens Udbrud, ja maasse allerede forinden, dersom der er nær Udsigt til Krig, at begynde paa Anlæg af Feltbefæstninger, for saa godt som muligt at dække Byen. Sjællands Forstærkningsafdeling maa strax mobiliseres for i Forbindelse med Fæstningsartilleriet og Kjøbenhavns Væbning samt maasse nogle enkelte Afdelinger af Liniehæren at besætte den forstærkede Stilling omkring Byen og dække den mod Overtumpling af en mindre Styrke.

For at denne Mobilisering af Sjællands Forstærkning kan foregaa hurtigst uden Tidsforpil, maa en Mobiliseringsplan for denne Del af

Hæren være udarbejdet og Alt dertil hørende paa det Omhyggeligste forberedt allerede i Fredstid.

Om det nu vil lykkes Fjenden at komme iland og sætte sig fast, vil betinges af forskjellige Omstændigheder. Først og fremmest vil det afhænge af, hvor stor Udstrækning han giver Expeditionen, og hvormeget han overhovedet sætter ind paa, at den skal lykkes; dernæst af, i hvad Grad det lykkes ham at tilbagetrænge vor Flaade og forhindre den i fra dertil egnede Punkter — Kjøbenhavn og Algerfjund — at gjøre Udfald mod Transportflaaderne; endvidere af, om det kan lykkes ham at stufte os med Hensyn til det egentlige Landgangspunkt og maasse dele vor Opmærksomhed saaledes, at Hæren kommer for sent til det rette Punkt, og endelig vil det afhænge af de mange uberegnelige Omstændigheder, som influere paa alle Krigsbegivenheder. At fore en Hær paa 25000—30000 Mand foruden et stort Tilbehør af Heste og Hjøretoier af forskjellig Art over Havet er vel paa den ene Side ikke nogen ganske let Sag, men frembyder paa den anden Side ikke nogen alvorlig Vanskelighed for en Stormagt, der kan gjøre sig til Herre over det paaagjældende Farvand, og som i stor Udstrækning raader over alle de Hjælpeidler, som Nutiden i saa rigt Maal stiller til Raadighed for slige Expeditioner.

Undersøger man endvidere, hvad den nyere Krigshistorie lærer med Hensyn til Landgange, vil man finde flere Exempler paa, at saadanne ere lykkedes, endog hvor der har været langt større Strækninger at passere, end der her behøver at være Tale om, men siden Dampkraftens Anvendelse tilføjes intet Exempel paa, at saadanne ere mislykkedes. Tager man desuden den nyeste Tids Udvikling, navnlig i Retning af udstrakt Anvendelse af Dampen tilføjes og af Flaadernes Bestyknings med svært og meget langt rækkende Styks, med i Betragtning, maa det indrømmes, at denne Udvikling afgjort er til Skade for Forsvaret mod Landgange fra Hærens Side, medens den samme Udvikling derved, at den gjør det vanskeligere end forhen at blokere en underlegen Flaade, ganske vist er til Fordel for Søforsvaret, som yderligere har en Fordel i den nyeste Tids Udvikling i Retning af overordentlig hurtige Torpedobaade. Man er dog, naar man vil tænke sig Forsvaret gennemført, nødt til at gaa ud fra, at den forsøgte Landgang trods Flaadens og Hærens forøgede Anstrængelser kan lykkes, og man maa derfor ogsaa være betænkt paa at kunne fortsætte Forsvaret videre.

Operations hæren maa da forsøge paa, hvis Overmagten ikke er for stor, at kaste den landsatte Hær; mislykkes dette ogsaa, maa den søge, stættende sig til et nøie Kjenndskab til Terrainet og benyttende de Fordele, som altid ere forbundne med Operationer i eget Land, at forsinke Fjendens Fremrykning mod Hovedstaden, der nu er Maalet for hans Operationer.

Denne Periode af Forsvaret vil iøvrigt neppe være af lang Varighed; dels er der Grund til at antage, at Fjenden, naar han overhovedet har kunnet gennemføre Landgangsforsoget, er betydelig overlegen — er han ikke strax tilstrækkelig overlegen, vil han sætte sig fast i et til Kysten grændsende Terrainaffnit og afsente den næste Forsending af Tropper — og dels egner Terrainet paa Sjælland sig ikke til den Slags Operationer, hvor man med en mindre Styrke skal opholde en større. Fjenden vil altid ved at omgaa Stillingen, hvis denne er saa stærk, at han ikke direkte vil angribe den deri staaende Hær, kunne tvinge Forsvareren tilbage, idet denne er bunden til en bestemt Retraittelinie og ikke tør lade sig affjære fra Hovedstaden. Denne Operation vil overhovedet være meget vanskelig og udfordre stor Dugtighed hos den Kommanderende, dersom det skal lykkes at forsinke Fjendens Fremrykning uden at blive affsaaren fra Hovedstaden og uden at udsætte sig for store Tab. Det Sandsynlige vil være, at begge Hære ikke længe efter, at den fjendtlige Fremrykning fra Landgangsstedet er begyndt, ville befinde sig i Kjøbenhavns umiddelbare Nærhed, hvor da den sidste afgjørende Kamp vil finde Sted i den der forberedte Stilling.

Hvorledes denne Kamp nu vil forme sig, hvorlænge den vil kunne trækkes ud, hvilke Chancer der er, for at Forsvareren kan gaa seirrig ud af den, det vil afhænge af mange forskjellige Omstændigheder: af den fjendtlige Hærs Styrke, af den opererende Forsvarshærs Bestaffenhed, hvorved det navnlig kommer i Betragtning, om den har lidt store Tab eller ikke under Kampen ved Landgangsstedet og under Retraitten fra dette, af Tiden, der har været disponibel til at styrke Forsvaret af Hovedstaden ved Befæstningsanlæg, af Forsærkningsafdelingernes Kampdygtighed osv. Man kan kun sige saameget, at den Stilling, Forsvareren skal besætte, bliver meget udstrakt i Forhold til Hærens Størrelse, selv om denne paa dette Tidspunkt kunde være naaet op til 40—50000 Mand, og i Forhold til de anlagte Befæstningers Bestaffenhed, da der neppe vil have været Tid til at anlægge Andet end simple Feltbefæstninger. Fordelen vil sandsynlig være paa Fjendens Side, som kan tage Initiativet baade med Hensyn til Tid og Sted, og høm Terrainet ingen Vanskeligheder lægger ivoen med Hensyn til at kunne koncentrere sig til Angreb paa et hvilket som helst Punkt, han vil vælge; føler han sig ikke stærk nok, kan han trække flere Tropper til sig, da hans Kommunikation med Hjemmet maa forudsættes i alt Væsentligt at være fri. Det, Forsvareren kan haabe paa, er, at Tiden kan trækkes saa længe ud, at forandrede politiske Forhold kunne tvinge Fjenden til at opgive Kampen, inden det endelige Resultat er naaet; derfor vil Hæren selvfølgelig holde ud i Stillingen til det Yderste med Anspændelse af alle de Kræfter, den raader over; men kommer

der ikke, inden Afgjørelsen har fundet Sted, Hjælp ude fra enten direkte eller indirekte, maa Stillingen selvfølgelig tilfids falde i Fjendens Haand og dermed Krigen høre op.

Der er dem, der mene, at da Kjøbenhavn er saa udstrakt, at det bliver vanskeligt for Hæren i en Stilling udenom denne By at forsvare sig selv og Byen, saa vilde det være naturligt til eventuelt Retraitepunkt, naar Landgang ikke kunde forhindres, at vælge et andet Punkt, hvor der kunde findes en Stilling, der kunde være forberedt iforveien, og som havde en til Hærens Størrelse mere passende Udstrækning end Stillingen udenom Kjøbenhavn. Denne Anskuelse, som blandt Andet ofte er fremført af dem, som ere principielle Modstandere af Hovedstadens Befæstning mod Landtiden, beror imidlertid paa adskillige Misforstaaelser, som her kortelig skulle berøres. For det Første forudsætter den, at Krigen kunde fortsættes, efterat Kjøbenhavn var besat af Fjenden, hvilket er en Umulighed. Selv om et andet Punkt var gjort til Basis for Hærens Operationer derved, at alle de militære Etablissementer vare sluttede derhen, og selv om et andet befæstet Punkt var gjort til Hovedstation for Flaaden, efterat Orlogsværftet m. m. var sluttet derhen, hvilke Flotninger vilde koste maasse ligesaa meget som en permanent Befæstning af Hovedstaden, saa vilde Krigen dog ikke kunne tænkes fortsat, naar Kjøbenhavn var i fjendtlig Vold; dertil har Hovedstaden en for stor Betydning i Landet, og dertil indeslutter den for store Værddier, ved hvis Beslaglæggelse en Fjende vilde lægge et større Tryk paa Regjeringen, end denne vilde kunne bære, og hvorved en Fred eller Alliance let vilde kunne tiltvinges. Endvidere er det vel sandt, at Hovedstadens store Udstrækning gjør, at Forsvarsstillingen udenom den ogsaa bliver meget udstrakt, men det maa tillige erindres, at den store By har en Mængde baade personelle og materielle Resourcer, som i høi Grad vilde komme Forsvaret tilgode, og som man vilde savne andetsteds. Det er derfor en stor Bidsfarelse at tro, at man et andet Sted paa Sjælland med ringe Besøstning kunde danne sig en Reduit for Hæren til Gjennemførelse af den sidste Kamp, naar Landgang ikke havde kunnet forhindres, eller at overhovedet en Kamp kunde fortsættes med Udsigt til noget Udbytte om et eller andet i og for sig betydningsløst Punkt, naar Kjøbenhavn og det hele øvrige Land var besat.

Da der tidligere er forudsat, at Jylland ved Hærens Koncentration paa Sjælland ikke blev aldeles blottet for Tropper, men at en vis Styrke blev tilbage for i Forbindelse med Forstærkningsafdelinger at dække denne Landsdel, idetmindste mod Brandfæstning af Strejpartier, og da der desuden er en Mulighed for, at denne Styrke kan blive større end oprindelig tilfattet, idet Troppesafdelinger, som vare bestemte til at overføres til

Sjælland, ved en fjendtlig Flaades Mellemkomst kunne være bleve forhindrede i at opfylde denne Bestemmelse, skal her kort angives, hvilken Karakter Forsvaret af Jylland vilde faa.

Man vil da, støttet paa et godt Efterretningsvæsen, der i Tide underretter den Høistkommanderende om Fjendens Bevægelser, søge at genere disse saa meget som muligt ved at afbryde Jernbaner, Broer o. s. v. og ved at foretage Overfald paa isoleret optrædende Styrker. Men udvikler Fjenden en tilstrækkelig Styrke, vil Forsvaret selvfølgelig være nødt til, benyttende de forskjellige Stillinger, som Terrainet tilbyder, at vige op mod Nord, indtil det kommer bag Limfjorden, som maasse, navnlig naar der iforveien har kunnet træffes Forberedelser til Anlæg af Feltbefæstninger, i nogen Tid vil kunne opholde Fjenden.

At det Komplex af Søer, der findes i Midten af Jylland, tilligemed Gudenaen, hvis Overgangsteder gennemgaaende ere begrændsede af et for Forsvaret hensigtsmæssigt Terrain, ligesom under tidligere Felttog, mulig vil kunne spille en vis Rolle, navnlig hvor det gælder Operationer af mindre Korps, skal kun berøres, ligesom ogsaa, at Retraiten bag Limfjorden kan foregaa i forskjellige Retninger, fra hvilke altsaa atter Frembrud og Overfald kan finde Sted. Med Hensyn til Retraiten bag Limfjorden vil det være af en vis Betydning, at den vestlige Del af dette Farvand nu bliver forsynet med en Dampfærge; Erfaringen fra 1864 har nemlig lært, at Overfarten ved Hjælp af de almindelige Færger under uheldige Omstændigheder kan være vanskelig og tage lang Tid. Ligeledes skal det blot antydes, at der maasse under visse Omstændigheder, især dersom der skulde være en Mulighed tilstede for, at Tropperne fra Jylland kunde slippe over til Sjælland, kunde være Tale om at gjøre Helgenæs, som har en for Forbindelsen med Sjælland speciel gunstig Beliggenhed, til et iforveien ved Feltbefæstninger forberedt Replipunkt for den i Jylland opererende Styrke. Fra denne Halvø vil man vel ikke strax kunne bryde frem igjen; men et hertil skiftet Punkt findes neppe nogetsteds i Jylland, og naar det kun kommer an paa enten at holde sig, indtil der mulig kommer Undsætning, eller indtil man ved gunstig Leilighed kan slippe over til Sjælland, er Helgenæs trods alle Mangler det dertil bedst egnede Punkt.

Uagtet man her ved Skitseringen af en Forsvarsplan for Danmark, som tidligere anført, kun har villet gaa ud fra den ene Forudsætning, at Forsvaret skulde føres i en Kamp, hvor Landet i ethvert Tilfælde i Begyndelsen stod ene mod en Magt, der var fuldstændig overlegen baade tillands og tilsøs, skal der dog tillige som et Supplement til det allerede Anførte med et Par Ord fremstilles, hvorledes Planen maatte modificeres, naar Forudsætningerne forandres.

Man skal indskrænke sig til det Tilfælde, som ikke vil være saa usandsynligt, at vor Modstander i og for sig vel er os fuldstændig overlegen baade tillands og tilføs, men at vi ere allierede med en Magt, der i Tide har kunnet sende en saa stor Søstyrke til vore Farvande, at vi i Forbindelse med vor Allierede enten fuldstændig eller i al Fald i alt Væsentligt ere Herrer i dem.

Ogsaa under denne Forudsætning maa saa godt som hele Operationskøren koncentreres paa eet Sted; men Valget af dette Sted maa være afhængigt af, hvem der er vor Fjende. Ere vi allierede med vor sydlige Nabo, ville vi maasse ogsaa i dette Tilfælde koncentrere Hæren paa Sjælland; er den nævnte Magt derimod vor Fjende, bliver det sydlige Jylland Stedet, hvor man ved med Hovedstyrken at indtage en ved feltfortifikatoriske Anlæg styrket Flankstilling bag Ebbodalen med Retraitelinie over Fyn vil søge at vanskeliggøre Fjendens Fremrykning i Jylland og tvinge ham til at udvikle betydelige Kræfter. Kastes vor Hær over paa Fyn, og følger Fjenden efter, bør Halsøen Hindsholmen itide ved feltbefæstninger være forberedt som Replipunkt. Følgelig vil man heller ikke under saadanne Omstændigheder undlade at forberede et Forsvar af Hovedstaden for at kunne dække denne By ved Hjælp af Væbnings- og Forstærkningstroppe. Thi dels kan man ikke være sikker paa at kunne vedblive at være Herre tilføs; en Forandring i Allianceforholdene vil kunne tilføre vor Modstander nye maritime Kræfter, og vor Allierede vil paa Grund af Forholdene andesteds kunne blive nødt til at trække sin Sømagt bort fra vore Farvande, og Hæren maa da selvfølgelig strax forinden føres over til Sjælland, hvis den ikke allerede er der; og dels bør man, da man ikke altid kan dække Alt, medmindre man skulde være meget overlegen tilføs, tænke sig Muligheden af, at der af vor Modstander kan blive gjort et dristigt Forsøg paa at sætte en mindre Styrke over til Sjælland for ved et coup de main mod Hovedstaden at tvinge os til Fred. Under saadanne Forhold vilde man hensigtsmæssigt kunne benytte Afdelinger, der vare organiserede af det vaabendygtige Mandskab, som ikke længere staar i Kullerne, Landstormen, til Rystbevogtning og for den yngre Del af dette Mandskabs Bedkommende tillige til Forsvar af Hovedstaden.

Efter saaledes i Hovedtrækkene at have antydnet, hvorledes Forsvarsplanen for Landet maa være, naar Angrebet kommer fra en i enhver Henseende overlegen Magt, skal man gaa over til nærmere at undersøge, om Hæren, saaledes som den har udviklet sig efter Ordningen af 1867, er af en saadan Væbskaffenhed, at den i en eller anden Periode af Forsvaret kan yde en saadan Modstand, at man kan haabe, at dette vil blive trukket saa meget ud, at vor Allierede kan sende os direkte Hjælp, eller at vor Fjende, mulig paa-

virket af forandrede politiske Forhold, opgiver Kampen mod os for at vende sig andesteds hen. Ved denne Undersøgelse vil man da tillige blive ledet ind paa Betragtninger over, hvilke Forandringer der ville være at foretage med Hærens Ordningen, for at den bedre skal kunne løse de den i Krigstid stillede Opgaver.

Det vil let ses, at der er 3 Hovedmomenter i Forsvaret, som hvert for sig stiller sine Fordringer til Hærens Ordningen; disse ere: 1) Mobiliseringen og Koncentreringen, der maa kunne ske med stor Hurtighed, i Løbet af saa Dage, idet man maa være forberedt paa, at Angrebet, naar det kommer, kommer pludselig og søges gennemført med stor Kraft; 2) Operationerne i aaben Mark, som navnlig vilde gaa ud paa at forhindre en Landgang, og 3) Forsvaret af Hovedstaden og øvrige Replipunkter i ved feltforsættninger forstærkede Stillinger, naar Kampen i aaben Mark har maattet opgives.

Hvad det første Punkt angaar, Mobiliseringen og Koncentreringen, da er der ved den nuværende Ordning i Forbindelse med Jernbanevæsenets og Telegrafvæsenets almindelige Udvikling her i Landet gjort meget, for at den kan foregaa hurtigt og regelmæssigt. De fleste Afdelinger garnisonere i eller i Nærheden af deres Udskrivningskredse; Indtaldelserne ere forberedte saaledes, at de kunne ske med meget kort Varfel; Afdelingerne have i deres Magasiner Alt, hvad der behøves i det Mindste til den første Forsyning med Vaaben, Beklædningsgjenstande m. m.; Alt, som angaar Transporten af Tropper, Materiel, Heste o. s. v. baade over Søen og tillands er forberedt og tildeels prøvet, saa at man kan vente, at Mobiliseringen og Koncentreringen vil kunne foregaa med forholdsvis ringe Friktion. Da Hæren imidlertid, som tidligere udviklet, sandsynligt vil faa Sjælland som Koncentrationspunkt, vilde det være hensigtsmæssigt, at Hærens i Stedet for en Bestemmelse om, at Garniseringsforholdene fastsættes ved Lov, indeholdt en Bemyndigelse for Krigsbestyrelsen til, naar Omstændighederne skulde gjøre det onskeligt, under truende Forhold midlertidigt at forandre de nuværende Garniseringsforhold. En Mangel, som ogsaa strax vil vise sig ved Mobiliseringen, er Mangelen paa Heste baade ved Artilleriet og ved Rytteriet. Artilleriet har saaledes til 12 Feltbatterier ikke engang 600 Heste, et Tal, som maa fordobles, naar Feltartilleriet blot nogenlunde skal kunne følge Hærens Bevægelser strax efter Mobiliseringen. Loven om Tilveiebringelsen af Heste i Krigstid bemyndiger vel til at tage Heste, hvor de findes, men dels vil der altid medgaa nogen Tid, inden de bringes til Stede, og dels er det nødvendigt til umiddelbar Anvendelse i 1ste Linie ved Kanonlinien at have nogenlunde tilfredne Heste, som ere mere eller mindre vante

til at gaa i Spændene Rytteriet er forholdsvis bedre forsynet med Heste end Artilleriet; men dog vil man ogsaa der mangle Heste, dersom man skulde blive nødt til at gjøre Eskadronerne store for at bøde paa deres ringe Antal.

Vi komme nu til Undersøgelsen om, hvorvidt Hæren med dens nuværende Ordning efter endt Mobilisering og Koncentrering vil være i Stand til at løse den Opgave, der bliver stillet den med Hensyn til Kamp i aaben Mark. Det, man skulde kunne forlange af den Del af Hæren, der skal optræde opererende i aaben Mark, er, at den skal optage Kampen med nogenlunde gode Chancer mod en Hær af omtrent lige Styrke. Efter Hærorrdningen af 1867 skulde vi kunne opstille en Operationshær paa 31 Batailloner, 15 Eskadroner og 12 Batterier, som skulde kunne optage Kampen i aaben Mark mod i det Mindste et fjendtligt Armekorps, der tilnærmelsesvis har samme Størrelse som vor Hær. Da nu imidlertid vore Reserveafdelingers Kammer ifølge Organisationen ere meget svage og væsentligt baserede paa et betydeligt Antal værnepligtige Befalingsmænd, og da Erfaringen desuden har vist, som almindelig bekendt og ofte fremhævet, at det ikke har været muligt ad de Veie, som Hærløven anviser, at staffe det fornødne Antal værnepligtige Befalingsmænd tilveie hverken til Afdelingerne af Linien eller Reserven, saa vil det let ses, at det under en eventuel Krig ikke vil være muligt strax at rykke ud med mere end i det Høieste Linieafdelingerne, altsaa 21 Batailloner, 10 Eskadroner og 9 Feltbatterier, naar man da gaar ud fra, at der er et vist Minimum af Befalingsmænd ved en Afdeling, under hvilket man ikke kan gaa, naar man i Nutidens Kamp vil vente at udrette Noget paa Balpladsen. Man vil derfor være nødt til at komplettere Linieafdelingerne med Hensyn til Befalingsmænd fra Reserveafdelingerne og at lade disse indtil videre blive hjemme. For Feltartilleriets Vedkommende vil det maasse endog være nødvendigt at indstrænke sig til at rykke ud med 6 Kanoner pr. Batteri, da Reservebatteriernes Kadrer ere saa smaa, at de ikke kunne yde noget stort Bidrag til Liniebatterierne. Den Operationshær, man altsaa vil kunne opstille efter endt Mobilisering og Koncentrering her paa Sjælland, vil da i det Høieste blive 21 Batailloner, 10 Eskadroner og 9 Batterier à 6 Kanoner eller omtrent 20000 Mand. Om man i Løbet af nogen Tid vil kunne naa at faa Reserveafdelingerne saaledes forsynede med Befalingsmænd, at ogsaa de kunne rykke ud, vil altid være meget tvivlsomt; i ethvert Tilfælde vil det neppe lykkes at faa dem saa hurtig i kampdygtig Stand, at de kunne komme til at deltage i den første Kamp, og den bliver let den afgjørende. Det maa nemlig erindres, at saalænge Landet er fuldstændig blottet for Besætninger, bliver Hoved-

momentet i Forsvaret Forsøget paa at hindre en fjendtlig Landgang her paa Sjælland, og dette skal ske ved Hjælp af Operationshæren i Forbindelse med Flaaden. Endvidere er der Grund til at antage, at et Angreb som det forudsatte kommer hurtigt og bliver udført med stor Kraft; det gjælder derfor om strax efter Krigens Erklæring at have den Operationshær beredt, som vi overhovedet kunne opstille; de Afdelinger, som først kunne blive færdige til Udrykning en Maaned eller maaste mere efter Krigens Udbrud, ville formodentlig komme for sent til at faa Indflydelse paa Kampens Udfald.

Det vil heraf ses, at det er en absolut Nødvendighed at give Hæren stærkere Kammer og navnlig at stille Reserveafdelingerne i saa Henseende paa lige Fod med Linieafdelingerne. For overhovedet at kunne staffe disse Kammer tilstede maa man benytte de Erfaringer, der ere gjorte siden 1867 til paa hensigtsmæssig Maade at omdanne de Institutioner, som forsyne Hæren med Befalingsmænd. I nær Forbindelse med Udvidelsen af Kammerne staar ogsaa Indførelsen af Regimentsinddelingen ved Fodfolket, som i alle andre Hære anses nødvendig og hensigtsmæssig baade for Freds- og for Krigsforhold. Kunde man desuden komme til en bedre Benyttelse af den korte Uddannelsestid, vi maa nøies med, og som nødvendigvis betinger et talrigere Antal Befalingsmænd og et saavel for Fodfolket som for de øvrige Vaaben begrændset Antal Rekruter, samt til en hensigtsmæssig Ordning af de større samlede Øvelser, navnlig mere Samvirken mellem de forskjellige Vaaben, da kunde man maasse haabe paa, naar Krigens Tid kom, at have en Operationshær, der var tilstrækkelig stor og tilstrækkelig god til at løse den Opgave, der blev stillet den, og som i ethvert Tilfælde frembød Garanti for, at den paa en hæderlig Maade i aaben Mark kunde optage Kampen mod en fjendtlig Hær af omtrent lige Størrelse.

Gaa vi nu over til det sidste Moment af Forsvarsplanen, Kampen om Hovedstaden, for at undersøge, hvorvidt den nuværende Hærorrdning tilsteder en saadan Udvikling af Hæren, at Hovedstaden virkelig kan forsvares endog blot en kortere Tid som nogle Uger, saa komme vi paa en naturlig Maade til en Undersøgelse af de Hærelementer, som ikke ere beregnede paa Operationer i aaben Mark, men som kun kunne finde Anvendelse i befæstede Stillingen.

Hvad da først Fæstningsartilleriet angaar, da ville de 6 Kompagnier, som nu have ifølge Hærløven af 1867, medgaa til Besættelsen af Søbefæstningen, om denne skal have blot en nogenlunde tilstrækkelig Besætning. Der bliver altsaa intet Andet end Kjøbenhavn's Væbnings Artilleri tilbage til Anvendelse i den ved Feltbesætninger forstærkede Stilling udenom Hoved-

staden, i hvilken den afgjørende Kamp skal udkæmpes. Nu maa det være indlysende for Enhver, at det vil være en meget vanskelig Opgave for den danske Hær at forsvare Kjøbenhavn, naar den kun er dækket ved i Hast opkastede Feltbefæstninger; men skal Opgaven overhovedet kunne løses, maa Hæren have et stærkt Artilleri, baade Feltartilleri og Positionartilleri, at støtte sig til, og Artilleriet udretter Intet, naar det ikke er godt kommanderet og Stydningen ledet med en Indsigt, der kun kan findes hos Folk, der gennem Aarvækker ere blevene uddannede dertil. Det er utilidsdags ikke Antallet af Kanoner, der kunne opstilles, hvorpaa det kommer an, men Antallet af velrettede Stue, der præsteres med disse Kanoner. Det er ogsaa bitterligt, at det ved de Overveielser, som i de senere Aar have fundet Sted angaaende Forstærkningen af Stillingen udenom Hovedstaden ved Feltbefæstninger til Anvendelse for den nuværende Hær under en eventuel Krig, har vist sig som en af Hovedvanskelighederne for at komme til et tilfredsstillende Resultat, at man var saa overmaade stærkt indskrænket med Hensyn til Befalingspersonale for det Positionartilleri, som man hensigtsmæssigt kunde anbringe i Stillingen. Det maa desuden ikke overses, at der ogsaa udenfor Hovedstaden kan være Anvendelse for Fæstningsartilleri til Besætning i Replikpunkter og Kystbatterier, anlagte til Dækning af Havne, Flaadestationer o. s. v., hvilke Besætninger, da de skulle virke til sidste Dieblit, ikke tør paaregnes at være trukne tilbage til Hovedstadens Forsvar. Fæstningsartilleriet maa derfor betydelig udvides, for at Artilleriet ved den sidste afgjørende Kamp skal kunne yde de andre Vaaben den understøttelse, som de ikke kunne undvære.

hvad dernæst Hærens Forstærkning angaar, da blev der vel i 1867 organiseret 11 Forstærkningsbatailloner Fodfolk foruden Kjøbenhavns Væbning; men man vil under en eventuel Krig neppe kunne vente sig meget af disse Afdelinger. Med Undtagelse af Livgardens Forstærkningsbataillon og Kjøbenhavns Væbning ere Kammerne nemlig i høi Grad ufuldstændige; det er ikke lykkedes dels paa Grund af uheldige Aldersgrænsbestemmelser og dels paa Grund af den Fordring, der stilles til Befalingsmændene, at de skulle bo paa bestemte Steder i Landet, at saa Kammerne udfyldte paa den Maade, som det var paatænkt. Kommer hertil, at med Undtagelse af Kjøbenhavns Væbning Forstærkningsafdelingerne aldrig ere indkaldte til Døvelse, vil det kunne forstaaes, at disse Afdelinger, saaledes som de nu ere, ikke kunne anses for meget krigsdygtige. Paa den anden Side vil det vistnok indrømmes af Alle, som i vore senere Krige have haft ældre Mandstab i deres Afdelinger, at dette Mandstab

er et fortrinligt Soldatermateriale, og at Forstærkningen, organiseret og benyttet paa passende Maade, vil kunne yde et væsentligt Bidrag til Landets Forsvar, navnlig til Forsvar af bestemte Stillinger. Derfor maa Forstærkningen organiseres syldigere, der maa sørges for, at der virkelig er et tilstrækkeligt Antal Befalingsmænd til Stede ved en Krigs Udbrud, og Afdelingerne maae jævnlig samles om end kun til kortvarige Øvelser.

Da Børnepligtsloven endelig bemyndiger Regjeringen til i Krigstid at benytte til Landets Forsvar alt vaabenført Mandstab, selv det, som ikke staar i Kullerne, bør man have forberedt Organisation af en Landstorm som sidste Reserve og til Kystbevogtning.

Resultatet af den foregaaende Undersøgelse er altsaa, at den Del af Hæren, der ved en eventuel Mobilisering skal optræde som Operationshær i aaben Mark, vilde lide af meget væsentlige Mangler, som nødvendig maa søges rettede ved en Revision af Hærløven, om ellers Hæren skal kunne opfylde sin Bestemmelse. Den overordnede Ledelse vil være vanskelig paa Grund af Mangel paa et Mellemled mellem Brigaden og Bataillonen; Afdelingerne vilde mangle et stort Antal Befalingsmænd baade i Officers- og Underofficerstaklassen; for Fodfolkets Vedkommende vil dette navnlig være søleligt ved Reservebataillonerne, som ikke strax vilde kunne rykke ud; efter den første alvorlige Jægtning vilde adskillige Afdelinger sandsynligvis være ukampdygtige paa Grund af Mangel paa Befalingsmænd. Feltartilleriet vil kun i Løbet af længere Tid kunne mobiliseres i en tilstrækkelig Styrke, og det vil af Mangel paa faste Befalingsmænd, navnlig Officerer, ikke kunne udrette med Hensyn til Stydning, hvad man nu bør forlange af dette Vaaben. Besørgelsen af den saa vigtige Partitjeneste, hvorved Hæren blandt andet forsynes med Ammunition, vil blive overordentlig mangelfuld, da den først skal improviseres ved Mobiliseringen. Der vil intet Fæstningsartilleri være til at give Hæren den Støtte, som den under en Kamp i en befæstet Stilling kan gjøre Fordring paa. Endelig er det paavist, at Forsvaret ikke vil kunne saa tilstrækkeligt Udbytte af Forstærkningsafdelingerne, saaledes som disse ere organiserede efter den nugældende Ordning.

Det Maal, man skulde naa ved gennem en ny Ordning at raade Bod paa de her paa-pegede Mangler, var at have en Operationshær paa 31 Batailloner, 16 Eskadroner og 12 Feltbatterier à 8 Kanoner, hvilket, naar Bataillonens Styrke regnes paa 800 Mand, vilde give omtr. 30000 Kombattanter, som skulde være istand til strax efter Krigens Udbrud og efter Mobiliseringens og Koncentreringens Fuldendelse at rykke ud og optage Kampen i 1ste Linie. Desuden skuld

man have til Støtte for denne Hær, naar Kampen i første Linie maatte opgives, et Fæstningsartilleri og en Forstærkningshær, hvis sjællandske Afdeling burde være 11 Batailloner, saa at man, naar disse Batailloner regnes paa 1000 Mand, fik, Fæstningsartilleriet iberegnet, paa Sjælland alene en Forstærkningshær paa omt. 15000 Kombattanter. Man vilde da have en samlet Hær paa omt. 45000 Mand, den største Hær, som Landet vil kunne vente at rejse uden at tage sin Tilflugt til Landstormen, til den sidste afgjørende Kamp om Hovedstaden, og med en saadan vilde man ogsaa nogenlunde kunne besætte en feltfortifikatorisk Besættning omkring denne By.

Efter at man saaledes har søgt at paavise, hvilke Forandringer der ved en eventuel Revision af Hærloven bør foretages med denne, og som navnlig skulde tilsigte at udvikle den egentlige Operationshærs Kampdygtighed uden at gjøre den større og at give de Forstærkningsafdelinger, som ogsaa findes i den nuværende Hærlov, en saadan Udvidelse og Udvikling, at de virkelig kunne være istand til at yde noget Bidrag til Forsvaret i faste Stillinger, skal man sluttelig endnu gjøre nogle almindelige Bemærkninger om Landets Forsvar i det Hele taget.

Det vil maasse være bemærket, at man under Udviklingen af den almindelige Gang, Forsvaret formentlig vil tage, naar Landet bliver udsat for et overlegent Angreb, har fremhævet, at vor Hær, selv om den tænkes forbedret med Hensyn til indre Kraft ved en Revision af Hærloven, ikke vil have fornøden Chance for at gaa seirrig ud af de forskellige Kampe, som ville betegne Hovedmomenterne i Forsvaret, eller for at kunne trække de enkelte Afsnit af Forsvaret saalænge ud, at Situationen derved kan antages at blive vanskelig for vor Modstander.

Man tør ikke stole paa, at en Landgang vil blive afflaet, naar den fra Fjendens Side søges gennemført med tilstrækkelig Syrke og med forstandig Forberedelse. Man kan ikke vente at kunne opholde Fjenden ret længe ved Operationer paa Sjælland; er han ikke strax efter Landgangen tilstrækkelig overlegen, kan han hurtig, naar han først har fast Fod paa Den, trække Forstærkninger til sig. Man kan ikke holde Stillingen udenfor København ret længe; selv om man har faaet sine Feltbesættninger endte og Bærterne armerede med Positionsknuds, vil Stillingen dog være saag ligeoverfor en overlegen Fjende paa Grund af dens Udstrækning, ligesom man vanskelig vil kunne hindre Fjenden i et Bombardement med Feltknuds.

Man kan derfor ikke trække Forsvaret ret længe ud; der vil vel i Reglen kunne vindes saamegen Tid, som en Allieret behøver for at komme os til Undsætning, men neppe saamegen, at venskabelige Dragter, der vel ville understøtte os ad diplomatisk Veie, men ikke direkte træde op som

vore Allierede, ved Underhandlinger med vor Modstander kunne skaffe os en antagelig Fred. Der stiller sig derfor naturligt det Spørgsmaal: Kunde man ikke naa et bedre Resultat ved at ordne sit Forsvar paa en helt anden Maade? Vi skulle kortelig omtale saadanne andre Maader.

Man kunde saaledes tænke sig, at det kunde være hensigtsmæssigt, naar man dog vil koncentrere Forsvaret paa Sjælland, som er en Ø, at lægge Hovedvægten paa en Udvikling af Flaaden og ved Hjælp af denne søge at holde Fjenden borte fra Landet eller specielt Sjælland. Det var en Maade at ordne Forsvaret paa, som vilde tiltale Mange; den danske Sømand har fra gammel Tid et saa godt Navn og vor Marine en saa smuk Historie, at Følelsen i høi Grad tiltales ved Tanken om at betro Flaaden saa godt som udelukkende Landets Forsvar. Begynder man imidlertid paa en Undersøgelse af, hvor stor vor Flaade da skulde være, for at den kunde være Herte i vore Farvande og med Sikkerhed holde en fjendtlig Landgang borte, hvormegent den vilde koste at anskaffe og vedligeholde, saa viser det sig strax, at Opgavens Løsning ad denne Veie er umulig for et Land med Danmarks Indtægter. Selv om Marinenes aarlige Budget blev ligesaa stort som Hærens og Flaadens tilsammen, vilde man dog blive langt tilbage f. Ex. for Tyskland, hvis Flaade dog ikke hører til de største, men hvis Marinebudget gennemsnitlig for en længere Arrække har været omt. 44 Mill. Kroner aarlig. Man vil altsaa ikke ad denne Veie kunne faa nogen Garanti for at kunne holde Fjenden borte fra Sjællands Kyster.

Det vilde heller ikke hjælpe at slaa lidt af paa denne store Flaade for ved Siden af den at have en lille Hær til Dækning af Hovedstaden og Flaadestationen; thi er Fjenden først kommen i Land — og den Mulighed kan man saa meget mindre se bort fra, som der da ingen Hær have til at forbyde Landgangen, naar Flaaden har lidt et om end kun partielt Nederlag — lade disse Objekter sig overhødet ikke forsvare ved en lille Hær.

Spørgsmaalet bliver dernæst, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt ved Siden af en passende Udvikling af Flaaden at lægge stor Vægt paa Operationshæren og derimod se bort fra Forstærkningen i Haab om da med Sikkerhed at kunne afflaa alle Landgangsforøg. Det er ganske vist, at man, naar man vilde ofre nogle Millioner paa at organisere Forstærkningen med fuldstandige Kammer og fortsatte Døelser paa samme Maade som Liniehæren og paa at give Feltartilleriet og Rytteriet en tilsvarende Udvidelse, kunde tomme op til en Operationshær paa omt. 50000 Mand, hvorved man selvfølgelig blev heldigere stillet ligeoverfor et Landgangsforøg, end naar man kun har en Hær paa 30000 Mand; men nogen absolut Garanti for at kunne firkke Sjælland paa denne Maade faar man dog

ikke. Det vil dog altid blive tvivlsomt, om det vil lykkes at faa hele Hæren koncentreret, og i ethvert Tilfælde kan det ikke være afgjørende, om vor Hær er 10000 Mand større eller ikke; er vor Hær større, giver Fjenden sin Expedition et tilsvarende større Omfang; det kan aldrig have nogen Bæmsfælighed for en Fjende, der overhovedet kan og vil anvende Noget paa at undertvinge Danmark, at sende en Hær, der i ethvert Tilfælde er vor væsentlig overlegen. Man vilde derfor ogsaa med en saadan Ordning, der vilde være fortræffelig, naar Krigen skulde føres i Jylland i Alliance med en stor Sømagt, der fuldstændig behersker vore Farvande, staa ligeoverfor den Mulighed, navnlig naar det ikke lykkes i Tide at faa Hæren koncentreret paa Sjælland, at maatte opgave Forsvaret efter ganske kort Tids Forløb.

Underledes stiller det sig derimod, naar man foretager en Undersøgelse af, hvorvidt Forsvaret af Kjøbenhavn og derigennem af Landet væsentlig vil kunne styrkes ved Anlæg af permanente Befæstninger. Man vil da finde, at man ved at give Hovedstaden en saadan Befæstning mod Landfiden, der dækker mod Overtrompling og Bombardement fra denne Side samtidig med, at den eksisterende Søbefæstning muligt udvidet dækker mod Søfiden, vil opnaa følgende Fordele for Forsvaret:

Operationshæren bliver mere fri i sine Bevægelser og kan med mere Kraft søge at imødegaa en Landgang eller at kaste en allerede landsat Fjende, idet Hovedstaden er dækket mod et coup de main ved den permanente Befæstning, som til sin foreløbige Besætning nu kan nøies med Forstærkningsafdelinger og Fæstningsartilleri. Operationshæren vil efter et mislykket Forsøg paa at slaa en landsat Styrke langt lettere kunne trække sig nogenledes uskadt tilbage til Fæstningen, da den ikke er udsat for at oprives ved stadig at skulle lægge sig imellem Fjenden og denne.

Forsvaret vil da kunne trækkes længe ud, da en Fjende ikke vil kunne indtage den permanent befæstede Hovedstad uden ved Udhungning eller ved et Artilleriangreb. Det første vil tage meget lang Tid, da Kjøbenhavn frembyder usædvanlig gunstige Betingelser for Proviantering; det Andet udfordrer en saa stor Kraftudvikling fra Fjendens Side baade i personel og materiel Retning, at det neppe vil blive forsøgt, tilmed da det for Fjenden medfører den Fare, at Operationen ikke hurtigt kan afbrydes og opgives, om de politiske Forhold skulde forandre sig; i ethvert Tilfælde vil ogsaa Artilleriangrebet tage lang Tid til Gjennemførelsen.

Forsvaret af Landet kan gennemføres, selv om Angrebet skulde komme saa pludseligt, at det ikke lykkes os at koncentrere hele Hæren paa Sjælland. Det befæstede Kjøbenhavn vil nemlig kunne forsvares alene af de Afdelinger, som i Fredstid ere paa denne Ø og rekrutteres derfra, saa at

Situationen, som ved et ubefæstet Kjøbenhavn i et saadant Tilfælde vilde være temmelig haabløs, bliver meget bedre end den er, naar hele Hæren vel var koncentreret, men Hovedstaden er ubefæstet.

Det vil af det tidligere Udviklede formentlig være klart, at hvormed man end ved en Revision af Hærloven udvikler det levende Forsvar, saa er det først gennem Befæstningsanlæg og specielt ved en Befæstning af Hovedstaden, at man kan faa et Forsvar, som giver nogen virkelig Garanti for, at ikke et tilfældigt Uheld kort efter Krigen Udbrud skal nøde os til strax at slutte Fred. Befæstningsanlæg anvendes ogsaa overalt selv af meget store Stater, som kunde synes tilfærdig dækkede af deres store Hære, til at styrke Forsvaret og gøre det mere uafhængigt af Tilfældigheder. Det er kun et ganske enkelt Land, som paa Grund af en særegen politisk Stilling og paa Grund af ganske eiendommelige, for Forsvaret specielt gunstige Forhold hidtil har været at slaa sig til Ro uden Befæstninger. Da Danmark nu hverken kan rose sig af saa gunstige Naturforhold eller saa gunstige politiske Forhold, er det rimeligt, at her maa være omtrent den samme Nødvendighed til Stede for Befæstninger som i andre Lande, om ellers vort Forsvar skal kunne bestaa sin Prøve i Krigen.

Man skal her ikke gaa nærmere ind paa Detaillerne af den Befæstning, man kunde ønske om Kjøbenhavn mod Landfiden, men kun bemærke, at da den nødvendig maa opfylde den Betingelse, at den fuldstændig dækker mod Overtrompling og Bombardement, og at den tilsteder vor egen retirerende Hær en let Afgang og en let Debouçhering, saa vil den almindelige Form for store Fæstninger, en Enceinte, der dækker mod Overtrompling, og en fremskudt Fortrætte, der holder Fjenden udenfor Bombardementsafstanden, i alt Væsentligt ogsaa passe her. Denne almindelige Form vilde imidlertid kunne modificeres paa Grund af Terrainets Bestaendighed, saaledes at Fæstningen blev billigere og lettere at forsvare for en Minimumsbesætning. Ved nemlig paa den ene Fløi at flyde Enceinten saa langt frem, at den foruden at dække mod Overtrompling ogsaa dækkede mod Bombardement, og ved paa den anden Fløi at forhindre Fjendens Fremrykning ved en Overtrompling, forsvaret af Feltværker eller provisoriske Værter, vilde man kunne spare de fleste Forter, idet saadanne da kun behøvedes foran Midtpartiet, hvor det vilde være hensigtsmæssigt at flyde dem frem til Nærheden af Søpartiet Vest for Lyngby.

Der kunde ogsaa være Grund til at undersøge, om ikke andre permanente Anlæg kunde være hensigtsmæssige dels til at lette og dække Hærens Koncentrering, dels til at dække bestemte Punkter mod Landgang og dels til at afgive mere betryggende Replikpunkter for Hæren paa Fyn og i Jylland. Man vilde da finde, at der kunde

være ikke uvæsentlige Fordele forbundne med Anlæg af Kystbatterier, efter Omstændighederne enten aabne eller lukkede, til Beskyttelse af enkelte Havne og til at beherske visse Farvande. Som saadanne Punkter, der formentlig egne sig til de vigtigste permanente Batterianlæg, skal nævnes: Korsør og Kallundborg til Beskyttelse af Havnene, et Punkt ved Kysten Nord for Kronborg for at genere Indseilingen i Sundet samt et Par Punkter ved Agerøsfund til Dækning af Flaadestationen. Med Hensyn til hvilket Punkt i Sjælland der vilde egne sig til et permanent Anlæg, da er der allerede tidligere gjort Antydninger i saa Henseende.

Det skal dog strax bemærkes, at disse mindre Anlæg alle — maatte med Undtagelse af dem ved Agerøsfund — ville have en meget underordnet Betydning ved Siden af Hovedstadens Befæstning, hvorfor de maa stilles i 2den og 3die Række. Da de hverken kunne garantere Hærens Koncentrering eller kunne forhindre Landgang, ville de ikke synderlig kunne forlænge Landets Forsvar, hvorimod en Befæstning af Hovedstaden mod Landsiden i Forbindelse med en Udvidelse og Forstærkning af Søbefæstningen og i Forbindelse med en Omordning og Udvikling af Hæren i de tidligere antydede Retninger vilde give en god Garanti for, at vi selv under de ugunstigste Omstændigheder vilde kunne forsvare os paa Landets

vigtigste Punkter i flere Maanedre; Noget, som sandsynlig vilde bevirke, at vi slet ikke bleve angrebne, at vi kunde faa Lov at bevare vor Neutralitet under en europæisk Konflikt, hvis vi skulde ønske det.

At en Fjende da uden stor Uleilighed kan bemægtige sig Sjælland og Fyn, er vel sandt; men dels lader dette sig overhovedet vanskeligt forhindre, og dels maa man haabe, at det ikke bliver af Varighed, naar blot Stormagternes Interesse for Landets Bestaaen ikke er bleven svækket ved vor egen Egegylldighed for ved de fornødne Ofre at bidrage vort til at bevare vor Selvstændighed; og det er da ikke alene det levende Forsvar, men ogsaa det døde — Flaademateriellet og Befæstningerne — der maa bringes op paa et tidssparende Standpunkt, det er ikke alene personelle, men ogsaa materielle Ofre, der maa bringes, og ligesom Historien viser, at det danske Folk altid har været redebort til i Hærens Stund at ofre Alt, Penge saavel som Liv og Blod, for at forsvare sig mod fjendtlig Overlast, saaledes kan der forhaabentligt heller ikke være nogen Tvivl om, at Folket nu i Fredens Dage vil være villigt til at yde det Nødvendige, for at Landet kan staa med et vel forberedt Forsvar, naar den Krig engang kommer, som selv det dygtigste Diplomati ikke altid er i Stand til at forhindre.

II.

Bemærkninger til Lovforslagets enkelte Paragrafer.

Indledning.

Da Loven af 6te Juli 1867, som danner Grundlaget for Hærens nuværende Ordning, vedtoges, forudsaa man, at der var Sandsynlighed for, at Loven, naar den blev gennemført, vilde trænge til Modifikation i enkelte Retninger. Der blev derfor i Loven selv indsat en Paragraf, § 186, som paahylder Lovens Revision efter 5 Aars Forløb og fremdeles Forelæggelsen af et Lovforslag om en saadan hvert Aar, indtil en ny Lov vedtages. I Henshold til denne Bestemmelse er der nu allerede 6 Gange fremsat nye Forslag til Lov om Hærens Ordning, og nærværende Forslag fremtræder som det 7de i Rækken. Da flere tidligere Forslag have været ledsagede af meget udførlige Bemærkninger, hvorved man har søgt at paavise, hvilke Forandringer der ved en eventuel Revision af Hærløven nødvendig maatte gjøres i det Bestaaende efter de Erfaringer, der dels foreligge herhjemme og dels ere gjorte andetsteds under Krigsforhold, skal man her ved denne Leilighed i de almindelige Betragtninger kun holde sig til Hovedpunkterne, medens man senere affsnitsvis skal supplere, hvad der under disse almindelige Betragtninger maatte mangle i Motivering af de foreslaaede Forandringer.

Det er en Selvsølge, at man har bestræbt sig for paa den ene Side at bevare det ved Hærløven af 1867 givne Grundlag og paa den anden Side at slutte sig saavidt muligt til de i de senere Aar fremsatte Forslag til Forandringer, ligesom man ogsaa har søgt at tage Hensyn til de Udtalelser, der foreligge i de af Rigsdagens Afdelinger afgivne Betænkninger og andetsteds om de i 1873—76 fremkomne Forslag til Forandringer i Hærløven.

Opgaven ved Ordningen af Hæren maa være at skaffe en Hær tilveie, som passer til den Forsvarsplan, man har tænkt sig for Landet. Denne fordrer, som foran udviklet, en Operationshær paa omtr. 30,000 Mand Kombattanter — 31 Batailloner à 800 Mand, 16 Eskadroner og 12 Feltbatterier à 8 Kanoner — et Fæstningsartilleri til at afgive fornøden Besætning til Landets permanente Befæstninger — Søbefæstningen — og til de Feltbefæstninger, som det under en eventuel Krig maatte vise sig hensigtsmæssigt at anlægge, samt en Forstærkningshær, bestemt til lokalt Forsvar og til under visse Omstændigheder at assistere Operationshæren, navnlig dersom denne skal faa den

Opgave i forud forberedte Stillinger at kæmpe mod en Overmagt.

Operationshæren, den mobile Hær maa være saaledes organiseret, at den svarer til de Fordringer, som Nutiden uafviselig stiller til saadanne Hære, og som vore særegne Forhold snarere skærpe end svække; den maa kunne mobiliseres i meget kort Tid; alt, hvad den behøver af Materiel, maa være fuldt tilstede i Fredstid; Kammerne baade med Hensyn til det overordnede og underordnede Personale maa være stærke og fuldtallige, saa at der, naar Krigen kommer, i Løbet af ganske faa Dage kan gaas over fra Fredsfod til Krigsfod; en passende Erstatningsstyrke maa desuden være tilstede i Depoterne, saa at Afdelingerne saavidt muligt kunne holdes paa den oprindelige Styrke.

De Afdelinger, som høre til Forstærkningshæren, maa forsynes med virkelige Kammer; der maa sørges for, at de saa nogen Døvelse, om man end af økonomiske Hensyn maa give baade Kammerne og Døvelserne et stærkt begrændset Omfang.

Det er en Selvsølge, at man ved Ordningen af Hæren med det Formaal for Die at tilfredsstille de ovennævnte Krav tillige maa se hen til Nødvendigheden af, at Udgifterne til Hæren holdes indenfor passende Grændser; men det skal i saa Henseende strax bemærkes, hvad der maa være klart for Enhver, som kender Hæren, saaledes som den nu er, efterat Hærløven af 1867 har været i Kraft i 12 Aar, at man ikke vil kunne naa det ovenfor stillede Maal uden en Forøgelse af Budgettet, navnlig naar der ses hen til den jevne Stigning, som i Tidernes Løb har fundet Sted i Priserne paa en Hærs vigtigste Fornødenheder.

Man skal nu gaa over til nærmere at omtale de væsentligste af de Forandringer, som formentlig bør foretages med den nuværende Ordning, for at Hæren kan komme til at tilfredsstille de ovenfor nævnte Krav.

Antallet af faste Befalingsmænd bør gennemgaaende sørges ved alle Baaben.

Efter de Erfaringer, der i saa stor Udstrækning foreligge fra de nyeste Krige og navnlig fra den tydske-franske Krig 1870—71 fra Hære, som havde langt stærkere Kammer end vor, kan man bestemt slutte, at det Antal faste Befalingsmænd, som efter Hærløven af 1867 skal findes ved Afdelingerne, vil være util-

strækkelig i Krigstid. Den Taktik, som er bleven en nødvendig Følge af Vaabentechnikens store Udvikling i den nyeste Tid, stiller saadanne Fordringer til Føringen, at Kammerne i vor Hær ikke kunne slaa til, selv om det Supplement af værnepligtige Befalingsmænd, som Hærloven anviser, var tilstede. Da nu ovenikøbet Erfaringen har vist, at dette Supplement kun høist ufuldstændig kommer frem, bliver det dobbelt nødvendigt at sikre sig en forsvarlig Føring ved at forøge Antallet af faste Befalingsmænd. Denne Forøgelse er navnlig nødvendig ved Artilleriet, Rytteriet og Fodfolkets Reservebatailloner. Man har til den Ende foreslaaet, at alle Batailloner, Eskadroner og Batterier, der have Mandsskab af Linien, blive ens organiserede. Ved Fodfolket har man dog samtidig med, at man har foreslaaet en Regimentsinddeling for at lette Føringen i Krigstid og for at give større Fasthed og Enhed i Uddannelsen og Administrationen, beholdt Noget af den nuværende Ordning, idet den 3die Bataillon ved hvert Regiment foreslaas udfyldt med de ældre Aargange af Liniemandskabet; Rekrutuddannelsen sker kun ved den 1ste og 2den Bataillon i Regimentet, hvilke Batailloner da udfyldes med de yngre Aargange.

Den Ulempe, der er forbunden med den nuværende Ordning af Reservebataillonerne, at en Del af de ved dem ansatte Befalingsmænd ingen Beskæftigelse have den største Del af Aaret, vil formentlig forsvinde, naar Bataillonen er indordnet i Regimentet, idet Befalingsmændene da kunne deltage med Liniebataillonerne Befalingsmænd i den almindelige Tjeneste, navnlig i Uddannelsen af Sekondlieutenanter og Underbefalingspersonale samt af Mandskabet saavel det med lang som det med kort Uddannelsestid. Man undgaar den Vanskelighed med Ordningen af Tjenestestemgangen, som opstaar af et ulige Antal Liniebatailloner i Regimenterne, hvilkens Vanskelighed endog har ledet til, at man i et tidligere Forslag har opstillet Regimentet paa 4 Batailloner. Ved en Ordning, som den her foreslaaede, opnaas endvidere den Fordel, at man ved en Mobilisering, hvor man kun vil sætte en Del af Styrken paa Benene, kan undgaa at indkalde det ældre Mandsskab af Linien, idet man kun mobiliserer 2 Batailloner ved Regimentet.

Skjøndt man saaledes, bortset fra Kammernes Forstærkning, har beholdt en Del af Fodfolkets nuværende Ordning, har man dog anset det for rigtig ikke at anvende Navnet „Reservebataillon“, da det har en uheldig Klang i Afdelingerne og let leder til Misforstaaelse med Hensyn til disse Batailloners Anvendelse.

Ved Rytteriet har man foreslaaet Eskadronerne fordelte til 4 Regimenter; man faar derved Regimentet af en mere passende Størrelse end de nuværende, og som mere

svare til de Rytterregimenter, som anvendes andetsfeds. Man har beholdt en Ordonnantseskadron, som dannes af et vist Antal dertil egnede Befalingsmænd og Menige, som afgives af Regimenterne, efterat den første Uddannelse der er endt. Eskadronen har dog tilige et mindre Antal faste Befalingsmænd.

Ved Artilleriet ere de 12 Liniebatterier fordelte til 4 Regimenter paa 3 Batterier hvert; Fredsinddelingen kommer da til at svare til Inddelingen under Krigsforhold, idet 3 Batterier eller 24 Kanoner er den Artilleristyrke, som maa anses passende til at være under een Mand's Ledelse enten som Divisionsartilleri eller som Dele af et Korpsartilleri.

Ved Fæstningsartilleriet har man ligesom ved Fodfolket foreslaaet Bataillonerne samlede i et Regiment.

Hvad i Øvrigt Artilleriet angaar, da har det længe fra alle Sider været indrømmet, at den Ordning, der blev denne Vaabenart til Del ved Hærloven af 1867, var meget utilfredsstillende. For Feltartilleriets Vedkommende maa 4 Kanoner pr. 1000 Mand Fodfolk og Rytteri siges at være det omtrentlige Forholdstal, som den nyere Tid synes at slaa fast, og som egentlig burde forøges under særegne Forhold, hvor en Hær fortrinsvis er henvist til Defensiven, og hvor Organisationen af de andre Vaaben og navnlig af Fodfolket er temmelig svag. Tydskland har 102 Kanoner til et Arme-korps paa 25 Batailloner med tilhørende Rytteri; Frankrig har 114 Kanoner til et Arme-korps af omtrent samme Størrelse; naar man derfor her fastsætter 96 Kanoner eller 12 Batterier til 31 Batailloner og 16 Eskadroner, har man endnu holdt sig til et Minimum. Efter den nuværende Hærsordning have vi ogsaa 12 Batterier, men af disse kunne kun de 9 paaregnes ved en Krigs Begyndelse, da de 3 Reservebatterier paa Grund af ufuldstændige Kammer og Mangel paa Heste kun i utilstrækkelig Grad kunne gjøre Fyldeststrax ved Begyndelsen af en Krig. Blive Reservebatterierne organiserede med samme Kammer og Hesteforsyning som Liniebatterierne, faas 12 Batterier, som strax kunne mobiliseres.

I de i de senere Aar fremsatte Forslag har der foruden de 12 Liniebatterier været opført 4 Reservebatterier samt 4 Regimenteparker. Man har troet ved dette Forslag at kunne se bort fra de 4 Reservebatterier og at indskrænke Kammerne til Parkerne, ikke saa meget, fordi det tidligere foreslaaede i og for sig kan siges at være gaaet ud over, hvad der er nødvendigt, som fordi den Udvidelse, Artilleriet, selv med de meget begrænsede Fordringer, vil faa, vil blive saa stor, at Vaabnets Omordning kun kan ske succesfuldt i Løbet af en længere Aarrække, 10—15 Aar; naar man derfor først har faaet det Allernødvendigste, vil der altid blive Tid

nos til en fornøjet Overveielse af, hvorvidt en yderligere Udvidelse maa anses for nødvendig for Forsvaret. Feltartilleriet alene vil efter det foreliggende Forslag kræve en Udvidelse, som beløber sig til 1 General, 3 Oberstlieutenanter, 4 Kapitainer og 21 Premierlieutenanter. Som nogen Erstatning for de 4 Reservebatterier har man foreslaaet 4 Forsterkningsbatterier.

Fæstningsartilleriet blev i 1867 organiseret paa 6 Kompagnier, af hvilke 4 tænkes anvendte til Kjøbenhavn's Søbefæstning, og de andre vare til Disposition andetsteds. Nu er imidlertid Søbefæstningen siden 1867 bleven betydelig forstærket, navnlig med Hensyn til Armering med svært Skjts, og Enhver, som er kendt med Forholdene og veed, hvilke Fordringer der maa stilles til Befalingspersonalet, om man ellers vil vente at udrette Noget med Nutidens fortrinlige Skjts, vil indrømme, at 2 Stabsofficerer, 6 Kapitainer og 8 Premierlieutenanter — og det er det hele Antal af faste Officerer ved mere 2 Fæstningsbatailloner, — snarere er for lidt end for meget til at sikre en god Anvendelse af en Beskyning, der blandt Andet nu alt bestaar af 50 Str. 11" Kanoner. Til Anvendelse andetsteds bliver der altsaa Intet tilbage; og dog kan man ikke tænke sig et Forsvar af Landet gennemført, uden at der vil blive Brug for Fæstningsartilleri til Betjening af Positions-skjts i forud forberedte Stillinger. Man har vel til Anvendelse under særegne Forhold, ved et Forsvar af Hovedstaden, den kjøbenhavnske Væbnings 2 Artillerikompanier; men dels er det en meget ringe Styrke og dels ville disse Kompagnier neppe kunne udrette Meget uden en kyndig Ledelse, som maa komme andetsteds fra. Det er derfor absolut nødvendigt at give Fæstningsartilleriet en betydelig Udvidelse; og 4 Batailloner à 4 Kompagnier ville ikke være for meget, dersom de Krav, som en Krig absolut vil stille, blot nogenlunde skulle tilfredsstilles. De 2 Batailloner ville omtrent medgaa til Besætning paa Søforterne, og kun 2 Batailloner ville da blive disponible til Søbefæstning iland og andetsteds.

Man har endvidere i nærværende Forslag søgt at undgaa den abnorme Maade, paa hvilken Artilleriet er stillet efter Hærløven af 1867 med Hensyn til fortsatte Øvelser med indkaldt Mandskab. Efter denne Lov indkaldes der ved hele Artilleriet kun de hjemsendte Feltkonstabler af sidste Aargang, d. v. s. ialt omtrent 60 Mand, og Artilleriet møder derfor ved Veirøvelserne kun med 2 sammenstykkede Batterier. I nærværende Forslag er Artilleriet med Hensyn til fortsat Øvelse med indkaldt Mandskab stillet lige med de andre Vaaben, saa at det ved større Øvelser kan blive repræsenteret paa en saadan Maade, at disse dog nogenlunde kunne komme til at give et Billede af virkelige Krigsforhold.

At de i Hærløven af 1867 indeholdte Bestemmelser angaaende Hærens Forskning med Befalingsmænd have vist sig meget utilfredsstillende, indrømmes af Alle; et Udvalg paa 15 Medlemmer, nedsat af Folkethinget i dette Foraar angaaende et Lovforslag om Forandringer i Hærløvens Aldersgrænsbestemmelser, er enigt i at kalde Ulemperne i saa Henseende ved den bestaaende Ordning for „konstaterede og stadig stigende“. Navnlig er Vakancernes Antal blandt de værnepligtige Befalingsmænd, specielt Sekondlieutenanterne, saa stort, at det er indlysende, at man maa foretage en Hovedforandring i disse's Uddannelse, om man ellers vil kunne vente at faa en rigelig og god Tilgang til denne Befalingsmandsklasse. Man har i nærværende Forslag fulgt den Vej, som man i tidligere Forslag var flaaet ind paa, nemlig at forlorte Uddannelses-tiden derved, at man lader Sekondlieutenantuddannelsen begynde strax efter den første Uddannelse som Rekrut i særlige Skoler, og at henlægge Uddannelsen til de forskellige Vaaben. Ved det første vil man formentlig opnaa en rigeligere Tilgang, og ved det Andet en bedre, for de enkelte Vaabens Lære mere afsaaset Uddannelse end den, der nu kan erhverves ved Officer-skolen, hvor alle Vaabens Sekondlieutenanter faa den samme Uddannelse. Ved at henlægge disse Skoler til de enkelte Vaaben og eventuelt, idetmindste for enkelte Vaabens Vedkommende, til flere Skoler, vides der endvidere, hvad der ikke er uvigtigt, at de, der skulle bruge de nævnte Befalingsmænd, ogsaa faa Ansvar for Uddannelsen, medens ved den nuværende Ordning dette Ansvar er fordelt paa flere Steder, nemlig paa Afdelingen, der har erklæret Vedkommende for egnet til at uddannes til Sekondlieutenant, og som har givet ham den praktiske Uddannelse, og paa Officer-skolen, som har givet ham den theoretiske Uddannelse.

Hvad Hærens Forskning med faste Officerer angaar, da har Erfaringen vist, at Officer-skolen trods det store Hul, der var at dække, da den begyndte sin Virksomhed, har været istand til at tilføre Hæren faste Officerer i saa godt som tilstrækkeligt Antal og nogenlunde tilstrækkelig uddannede. Men da der i den nærmeste Tid vil komme en forholdsvis betydelig Afgang blandt Hærens faste Officerer, og da disse's Antal efter nærværende Forslag er forøget, vil der være Anledning til ogsaa her at gjøre Afdelingen lettere for de unge Mænd, som ønske at gaae denne Vej, hvilket opnaas ved at lade Bestemmelsen om, at kun Sekondlieutenanter kunne indtræde paa Officer-skolen i den Klasse, der uddanner til fast Officer, falde bort. Kunne de, saaledes som det er foreslaaet, begynde deres Uddannelse umiddelbart efterat Rekrutuddannelsen er afsluttet, blive de faste

Officerer i en betydelig yngre Alder, end det nu er Tilfældet. Dette er i og for sig en Fordel og vil navnlig være af Betydning for Fremtiden, da Avancementsforholdene til Kapitain ville blive mindre gunstige, eftersom efter nærværende Forslag Premierlieutenantklassen har faaet en større Udbudelse end de høiere Klasser.

Ved at foreslaa den nuværende næstnyngste Klasse ved Officerstolen, i hvilken Sekondlieutenanter faa Lønning og fri Undervisning for at forberede sig til Indtrædelse i næstældste Klasse, ophævet, har man Grund til at antage, at Underofficerselevstolen, der i de senere Aar har udviklet sig til en Slags Forstole for Officerstolen, hvortil den slet ikke egner sig, bedre kommer til at svare til sin Bestemmelse at skaffe Hæren dygtige Underofficerer. Det er udenfor al Tvivl, at det er Haabet om gennem Officerstolens næstnyngste Klasse, hvor der ydes Eleverne foruden Sekondlieutenantslønning fri Undervisning, at naa at blive fast Officer — et Haab, som for de Flestes Bedkommende dog ikke bliver opfyldt — der lokker de unge Mænd, som gennem Elevstolen ere blevene Underofficerer i Hæren, til at opgive en sikker Stilling, hvor de vilde kunne gjøre fortrinlig Fyldest, for enten at blive staaende paa Halvveien som Sekondlieutenant, en Stilling, der intet Levebrød giver, eller for at komme ind i en Stilling, hvor de fleste af dem dog ikke paa Grund af mangelfuld almindelig Dannelse.

Denne Forandring i Forbindelse med den foreslaaede, ikke ubetydelige Forøgelse i Antallet af ældre Underofficerer, navnlig af Stabssergenter, vil forhaabentlig tillige i Forbindelse med nogenledes gode Lønningsvilkkaar bidrage til at skaffe Hæren en god Tilgang til den saa vigtige faste Underofficerklasse.

Ved Hærløven af 1867 indførtes 2 nye Principer i Bestemmelserne om Forfremmelsen af Befalingsmænd; der indførtes Aldersgrænser for de forskellige Charger, medens Balgancementet, som tidligere kun havde været anvendt ved Avancementet fra Kapitain og høiere op, ogsaa indførtes ved Avancementet til Kapitain.

At Aldersgrænser i og for sig kunne være hensigtsmæssige for at forhindre, at Officererne i de enkelte Befalingsmandsklasser efterhaanden blive saa gamle, at de blive mindre selvdygtige, og for at skaffe et jevnt Avancement tilveie, er indlysende, navnlig da det i en længere Fredsperiode altid vil være vanstelig at faa Pensioner til de Befalingsmænd, som Krigsbestyrelsen kunde ønske at afstedige for at holde Hærens Kampdygtighed vedlige og for at skaffe Plads for yngre Kræfter, men om hvilke Befalingsmænd det ikke altid vil kunne siges, at de ere absolut ubrugelige. En Ulempe ved Aldersgrænsebestemmelserne er, at Alderen paavirker Individierne i meget for-

skjellig Grad; Aldersgrænsen kan derfor, selv om den sættes meget høit, komme til at ramme enkelte, som endnu i nogen Tid kunde have gjort Fyldest i deres Charge. Medens derfor Aldersgrænsen paa den ene Side simplificerer Administrationen med Hensyn til Forfremmelse, naar man nemlig lader Aldersgrænsen besørg Alt, saa vanskeliggjør den paa den anden Side Administrationen for den, der stiller sig til Opgave virkelig at faa de gode og brugbare Kræfter, som findes i Hæren, fuldt udbyttede og at forhindre, at en meget dygtig Mand maa sthædes ud, fordi han tilfældigvis er noget gammel i Forhold til sin Plads; der vil da hos Administrationen fordres megen Omsigt og Forudseenhed for at faa det for Hæren bedste Resultat frem.

Man har i nærværende Forslag bibeholdt Principet om Aldersgrænser; men for at lette Administrationen samtids med, at Bestemmelserne blive mindre rigorøse for den Enkelte, har man foreslaaet 2 Aldersgrænser, en høiere, som er den egentlige Aldersgrænse, som medfører Bedkommendes Afstedigelse, og en lavere, som, naar den er naaet, giver Bedkommende Ret til at søge sin Afsted med Pension og Krigsbestyrelsen Ret til at afstedige ham, naar han dog ingen Udsigt har til Forfremmelse i Løbet af den Tid, han har tilbage, inden den egentlige Aldersgrænse naas, og naar hans Forbliven i Hæren mulig vilde bevirke, at en Officer i en lavere Charge, som man kunde ønske at bevare for Hæren, faldt for Aldersgrænsen. Man vil vel ikke herved opnaa at faa en lavere Gjennemsnitsalder for de enkelte Charger eller i det Hele taget gunstigere Avancementsforhold for Hærens Officerer; men man giver Tilfældet lidt mindre Raaderum og kommer bort fra det, som utvivlsomt er det Allerhøjeste ved den nuværende Ordning, at Officerer efter at være faldne for Aldersgrænsen endnu kunne staa i 3 Aar og dermed bevirke, at dygtige Mænd i lavere Charger ikke kunne opnaa Forfremmelse. Den høiere Aldersgrænse for Premierlieutenanter har man sat lig den for Kapitain, idet disse to Befalingsmandsklassers Tjeneste ikke kan siges at stille væsentlig forskellige Fordringer til Bedkommendes Mobilitet.

Man har tillige sat Aldersgrænsen for Officerer i Forstærkningen noget høiere end for de tilsvarende Charger i Linien, da man kan gaa ud fra, at Forstærkningsafdelingerne kunne nøies med mindre Mobilitet hos deres Befalingsmænd end Linieafdelingerne. Ved denne Bestemmelse samt ved Indskrænkningen af den saakaldte Domicilbestemmelse for Forstærkningsofficerer har man Grund til at antage, at det vil kunne lykkes at holde Forstærkningsafdelingernes Kammer mere fuldtallige, end det hidtil har været Tilfældet.

Medens det paa den ene Side maa anses

for en for Forsvaret i dets Helhed bethydningsfuld og hensigtsmæssig Bestemmelse, som er utalt i Hærløven af 1867, § 11, at alt det udfærdigede tjenestedygtige Mandskab indkaldes til Uddannelse, har det oftere været følt som et stort Tryk paa Fodfolkets Uddannelse, at den aarlig mødende Rekrutmasse, som skulde uddannes ved en Bataillon, var meget for stor i Forhold til de disponible Lærkræfter. Uddannelsen maatte lide derunder og kunde ikke blive saa omhyggelig for den enkelte Mand's Vedkommende, som den burde være, og Arbeidet var i høj Grad anstrengende for Bataillonens Kammere. Dette Forhold medførte endvidere den Ulempe, at enkelte Batailloner ved en eventuel Mobilisering kunde komme til næsten udelukkende at bestaa af 1 Aars Mandskab og af meget ungt Mandskab, medens det er en Erfaring, at saadanne Afdelingers Soliditet betydelig forøges, naar ældre Mandskab til en vis Grad blandes mellem det unge.

Man synes det vel, som om den aarlig udfærdigede tjenestedygtige Rekrutmasse i de senere Aar er aftaget noget, hvilket tyder paa, at der maa have været særegne Forhold tilstede, som i enkelte Aar havde bragt Rekrutmassen op til et usædvanligt høit Tal. Endvidere vil der, hvis nærværende Forslag bliver til Lov, udskrives et noget større Antal Rekruter til de andre Baaden end hidtil, ligesom ogsaa en større Udskrivning til Flaaden vil formindskke den for Hæren disponible Rekrutmasse; men da paa den anden Side Rekrutmassen i Aarens Løb maa stige, eftersom Befolkningen stiger, saa er der en Sandshylighed for, at der atter vil komme Tidsperioder, der ville give saa store Rekrutmasser, at man igjen vilde komme til at lide under de nævnte Ulemper. Man har derfor foreslaaet at begrænse den aarlige Rekruttilgang til hvert Fodfolksregiment til 450 Mand; disse erholde den almindelige Uddannelse i 6 Maanedere, medens det overskydende Antal, som selvsjælgelig vil variere for de forskjellige Aargange, foreslaas givet en særskilt Uddannelse paa 2 Maanedere, i hvilket Tidsrum Regimenterne af dette Mandskab vil kunne saa Erstatning for den tilfælbige Afgang, de i de 2 første Maanedere af Rekruttiden have haft i Rekrutstyrken. Ved en eventuel Mobilisering ville de mindre fuldstændigt uddannede Folk selvsjælgelig ikke strax kunne indrangeres i Bataillonerne; men ved en fortsat Uddannelse ved Depoterne vilde de formentlig efterhaanden kunne bringes saa vidt, at de kunne benyttes som Erstatningsmandskab for de udrykkede Afdelinger. Af dette Mandskab vil man tillige kunne tage Skgebærerne til Regimenterne og Brigaderne.

En aarlig Rekrutmasse af 450 Mand pr. Regiment vil i de 7 Aargange, som ere disponible, naar Mobiliseringen sker paa et Tidspunkt,

hvor 1ste Aars Mandskab endnu ikke er uddannet, give en Styrke paa 25—2800 Mand Underkorporaler og Menige, efter som 1ste Aars Afgang er bleven mindre eller mere fuldstændigt erstattet ved Hjælp af overskydende Mandskab. Selv om altsaa ogsaa et enkelt Aars Rekrutmasse ikke skulde kunne give 450 Mand pr. Regiment, og selv om man maa regne paa, at ved Indkaldelsen Noogle udeblive, og Andre maa afgives til særegne Diemed, saa er der dog Grund til at antage, at den nævnte Rekrutstyrke vil være tilstrækkelig til ved en Mobilisering at tilveiebringe 800 Mand Underkorporaler og Menige pr. Bataillon og endda efterlade nogen, om end ikke stor Erstatningsstyrke ved Depoterne, hvilken Styrke vil forøges, efterhaanden som Uddannelsen af 1ste Aars Mandskab og af de ældre Aargange af ufuldstændigt uddannet Mandskab, om saadant findes, strider frem.

Da imidlertid Fodfolkets Styrke vilde vinde betydelig, naar man kunde sikre det en noget større Erstatningsstyrke, end den, der saas ved kun at tildele Regimenterne 450 Rekruter hvert, har man tilføiet en Bestemmelse om, at Krigsministeren skal kunne forøge Regimenternes Rekruttilgang, dog ikke udover 500 Mand, dersom den hele aarlige Rekrutmasse skulde stige saameget, at dette lader sig gjøre. En saadan Forøgelse vil navnlig være hensigtsmæssig, dersom flere Aar efter hinanden Rekrutmassen havde været saa ringe, at man ikke engang havde naaet Tallet 450.

Hærens Inddeling.

§§ 1—6.

De Forandringer ved Hærens Inddeling, som ere foreslaaede, ere tilbøielig allerede motiverede ved de foranstaaende almindelige Bemærkninger. Her skal tilføies, at ved Ingeniørtropperne er foreslaaet den Forandring, at de nuværende 2 Batailloner slaas sammen til 1 Regiment paa 10 Kompagnier, af hvilke de 4 Reservekompagnier væsentlig ere at betragte som Arbejderkompagnier, der i Krigstid skulle forøge Antallet af de egentlige Pionerkompagnier. Af de 6 Liniekompagnier ere 2 Pionerkompagnier, 1 Brokompagni, 2 Telegraph- og Signalkompagnier og 1 Jernbanekompagni; efter den nuværende Ordning have kun 1 Telegraphkompagni og intet Jernbanekompagni; men efter den store Betydning, som Jernbanerne efterhaanden have faaet for Nutidens Krigsførelse, og som Telegraph- og Signaltjenesten have specielt for os, der ville saa store Afstrækninger at bebogte, maa den foreslaaede Udvidelse anses for nødvendig. Feltartilleriet er foreslaaet samlet som en Brigade paa 4 Regimenter, en Formation, der er hensigtsmæssig baade for at tilveiebringe Ensamthed i Uddannelsen i Fredstid og for

at sikre en god overordnet Ledelse i Krigstid. For Fæstningsartilleriets Vedkommende har man ogsaa optaget Brigadeformationen med 2 Regimenter som Medlem; de samme Grunde, som tale for en saadan Formation ved Feltartilleriet, ere mindst ligesaa gyltige ved Fæstningsartilleriet. Trainet, der nu er fordelt som en mindre Afdeling ved hvert af de 2 Artilleriregimenter, er foreslaaet formeret som en selvstændig Afdeling under Feltartilleribrigaden; det vil da under Krigsforhold lettere kunne udsøndres fra Artilleriet og bringes til Anvendelse ved Hæren.

Afdelingernes Garniseringsforhold.

§ 7.

Istedetfor den i den nuværende Hærlov indeholdte Bestemmelse om, at Hærens Garniseringsforhold skulle bestemmes ved Lov, har man foreslaaet indsat en almindelig Bemærkning for Krigsbemyndelsen til, naar Omstændighederne skulde gjøre det ønskeligt, at forandre de nu bestaaende Forhold. At slaa bestemte Garnisoner fast ved Lov er i og for sig ikke heldigt, da Forhold, som ikke kunne overses, let kunne komme til at gjøre Forandringer ønskelige, og det vilde være specielt uønskeligt i dette Dødblik, da man vilde kunne blive nødt til at tage andre Hensyn end netop til, hvad der er gavnligt for Forsvaret af Landet, idet man vilde være bunden ved tidligere Forhandlinger med visse Kommuner, Forhold, som kun kunne afvikles efterhaanden og ved nye Forhandlinger. Denne hele Sag ordnes derfor bedst ad administrativt Veie.

Mandskabets Udskrivning.

§ 8.

§ 8 i Hærløven af 1867, som handler om Brigadefredsinddelingen, er ubeladt, da den med Hensyn til den ligelige Fordeling af Rekruterne har vist sig uønsket. Dette Forhold ordnes lettere og bedre ad administrativt Veie, saaledes som det ogsaa har været Tanken i de senest fremkomne Revisionsforslag. Man har dog bibeholdt Bestemmelsen om, at enkelte Afdelinger skulle udskrives fra hele Landet.

Som tidligere omtalt fordeles 450—500 Rekruter til hvert Fodfolkeregiment; dog indbefattes i dette Tal ikke de Rekruter, som ere udfærdige fra Bornholm, da disse efter endt Uddannelse atter vende tilbage til denne Ø for at overgaa til den bornholmske Væbning. Dersom det samlede Antal Rekruter, som bliver at fordele til de 10 Regimenter, bliver mindre end 4500 Mand, faar hvert Regiment selvfølgelig en forholdsvis mindre Styrke; at dette Sidste dog skulde indtræde, er mindre sandsynligt. Gjennemsnittallet for 10 Aar-

gange af den Rekrutstyrke, der vil blive tilovers til Fodfolkets 10 Regimenter, naar det til Søværnet og til de andre Vaaben efter nærværende Forslag nødvendige Antal Rekruter drages fra den hele udfærdige Masse, er omtrent 4800 Mand, hvilket Tal paa Grund af Befolkningens Tilvæxt vistnok vil kunne antages at være jævnt voksende, selv om der tages Hensyn til, at et Par af de medregnede Aargange have givet et forholdsvis stort Antal Rekruter, som har hævet Gjennemsnittallet noget. Den største Tilgang var i 1872, da Fodfolkets 10 Regimenter til Deling vilde have faaet omtr. 6850 Mand eller 685 pr. Regiment.

Til Hytteriet, Artilleriet og Ingeniørkorpsen foreslaas ligesom i de senest fremkomne Revisionsforslag et større Antal Rekruter end efter den nuværende Hærløve. Det er en nødvendig Følge af de andre Forandringer, som ere foreslaaede ved disse Vaaben.

Ved Hytteriet vil man med det foreslaaede Rekrutantal i 7 Aargange (2—8) faa omtr. 650 Menige og omtr. 80 Befalingsmænd saaledes at man, om det skulde være ønskeligt, vil være i Stand til at bringe Eskadronerne op til 150 Mand og til endda at afgive en vis Styrke til Dannelsen af Ordonnanteskadronen.

Ved Fæstningsartilleriet er Rekrutantallet i Sammenligning med tidligere Forslag nedsat for den enkelte Bataillon fra 250 Mand til 192 Mand. Det hænger sammen med, at Fæstningsartilleriet foreslaas paa 4 Batailloner i Stedet for 3 i tidligere Forslag. 250 Rekruter giver for en Bataillon i 7 Aargange (2—8) omtr. 1300 Menige eller 325 Menige pr. Kompagni, hvilket maa anses for at være for meget; 192 Rekruter giver paa samme Maade en Bataillon paa omtr. 1000 Mand eller 250 Mand pr. Kompagni, hvilket er en mere passende Styrke.

Ved Ingeniørregimentet faar man med 270 Rekruter i 7 Aargange (2—8) omtr. 800 Menige til Liniekompagnerne og omtr. 600 til Reservekompagnerne, hvilket omtrent svarer til det, der behøves under Krigsforhold; til Supplering har man desuden Ingeniørregimentets Mandskab af Forstærkningen.

Af Militærarbejdere foreslaas udfærdiget et noget større Antal til Kaserne- og Magasintjeneste — 556 i Stedet for 280 — end efter de nugældende Bestemmelser, idet man ved at tildele Afdelingerne et større Antal Militærarbejdere end hidtil tilsligter at kunne gjøre navnlig Vinterøvelserne mere frugtbringende for det tjenestgjørende Mandskab. Antallet af Hestepasfere svarer til det foreslaaede Antal Tjenesteheste til Officerer, idet der dog er paaregnet en lille Reserve. Sygepasfernes Antal er forøget lidt, da det nuværende Antal ikke har vist sig fuldt tilstrækkeligt. At det paa Grund af denne Tjenestes Eiendommelighed vilde være heldigt, om

Engepasjerne kunde staffles tilveie ad Frivillighedens Vei, er indlysende.

Mandskabets Indkaldelse og Uddannelse.

§§ 9—17.

Som det vil ses af det første Stykke i § 9, har man foreslaaet Gjenindsøvelsen af en Faneed eller Trofskabsed. Det kan neppe være Tvivl underkastet, at det navnlig i Krigstid kan være af stor Betydning, at Soldaten er bunden til Fanen ved en Ed.

Liberne for Indkaldelsen af Rekruterne er i alt Bæseligt overensstemmende med Hærløven af 1867 og med de i de senere Aar fremkomne Revisionsforslag. Livgardens Rekruter foreslaas indkalde til samme Tid som det øvrige Fodfolks Rekruter, for at Uddannelsen kan være saa langt fremtrebet hen paa Ejtersommeren, at ogsaa denne Afdeling kan deltage i de større Øvelser om Efteraaret.

Det Mandskab, som er udkrevet til Fodfolket, men ikke tildelt Regimenterne, indkaldees omtrent til samme Tid som de ordinære Fodfolksrekruter. Regimenterne ville da ved Hjælp af dette Mandskab kunne faa den tilfældige Afgang, som de i Løbet af de to første Maaneder have haadt i Rekrutstyrken, navnlig ved Kassation, erstattet. Det vil være naturligt at lade Uddannelsen af dette Mandskab foregaa sammen med Uddannelsen af de ordinære Rekruter, dersom Antallet af det ikke er syn-derlig større, end at det kan antages strax at ville blive forbrugt til Erstatning, hvorimod det formentlig vil være hensigtsmæssigt at uddanne det i særegne Skoler, f. Ex. ved Regimenternes 3die Batailloner, dersom det er tilstede i større Antal. Man vil da nemlig være i Stand til ved at gaa noget hurtigere frem at bringe det en Del videre end de ordinære Rekruter ere efter 2 Maaneders Forløb, hvilket vil være heldigt af Hensyn til dets eventuelle Anvendelse som Erstatningsmandskab.

At Numerblytning efter den stedsundne Lodtrækning, som bestemmer, hvem der skal blive til fortsat Tjeneste, er foreslaaet afskaffet, er i Overensstemmelse med tidligere Forslag. Erfaringen har tilstrækkelig vist det Uheldige ved denne Numerblytning; den medfører, at man til fortsat Tjeneste beholder de fattigste, blandt hvilke der for Kjøbstadsbefolkningens Vedkommende ofte findes mindre gode Individuer, som ikke ere i Stand til at modtage nogen synderlig Udvikling under Vintertjenesten, medens Formaalet med denne netop er at staffe Afdelingerne en Stamme af veludannede Folk, Elitesoldater, som kunne være til Støtte for dem, der kun have ligget en kortere Tid til Tjeneste.

Varigheden af den første Uddannelse er kun lidet afvigende fra, hvad Hærløven i saa Hen-

seende foreskriver, og er overensstemmende med de i de senere Aar fremkomne Hærløvsforslag. Rytteriets første Uddannelsesetid er forkortet fra 9½ til 8 Maaneder, men til Gjengjæld er den fortsatte Tjenestetid forøget fra 11 Maaneder til 1 Aar.

I Modsatning til hvad den nuværende Hærløvs bestemmer for Halvbrigadernes Vedkommende, foreslaas den aarlige Rekruttfgang til Fodfolkets Regimenter fordelt ligelig til de to første Batailloner, saaledes at disse begge faa Mandstab af samme Aargange. Disse 2 Batailloner ville saaledes faa Rekruter hvert Aar, og der vil være rigelige Kræfter tilstede til Enfeltmandsuddannelsen. Da de 225—250 Mand, som ere tildelte hver Bataillon, selvfølgelig ere en meget lille Styrke til at indøve Bataillonsøvelsen med, er det naturligt, at det bliver overladt Regimentetschefen, naar han maatte finde det hensigtsmæssigt, at samle de 2 Batailloners Rekruter under den ene Bataillon, ligesom det ogsaa vil kunne overlades ham at afgjøre, om han i den første Tid af Uddannelsen vil lade hvert Kompagni uddanne sine Rekruter, eller om han vil slaa dem sammen i en Bataillonsrekruttskole.

Udtagelsen af Befalingsmandselever er foreslaaet i Overensstemmelse med de senest fremsatte Forslag og afviger med Hensyn til Antallet noget fra Hærløvens Bestemmelser, hvilket finder sin naturlige Forklaring i de andre foreslaaede Forandringer. Man er gaaet bort fra de bestemte Tal for de enkelte Kategorier af Befalingsmænd, da det har vist sig, at disse Tal dog ikke lade sig overholde, og har kun foreslaaet et vist samlet Antal af Befalingsmandselever. Det foreslaas overladt Krigsministeren nærmere at bestemme efter Hærens Krav, som kunne variere fra Aar til andet, hvormange Sekondlieutenants-elever der blive at uddanne. I Modsatning til tidligere Forslag er Udtalelsen om, at Resten af Befalingsmandseleverne uddannes til Korporaler, bortfalden, idet det let kan tænkes, at man, naar man ikke vil stille Fordringerne til Korporalsuddannelsen meget lavt, vil være nødt til for de fleste Vedkommende idetmindste at indskrænke sig til en Uddannelse, der mere svarer til den nuværende Underkorporalsuddannelse. Ordningen af disse Forhold bør helst ske administrativt efter gjorte Erfaringer. Det synes naturligt at man for de værnepligtige Befalingsmænds Vedkommende vil komme til 3 Slags Skoler ved Regimenterne, Sekondlieutenantskoler, Underofficersskoler og Underkorporalskoler. I Underofficersskolerne komme da de værnepligtige Befalingsmandselever, som ønske og egne sig til at blive Korporaler enten for at blive staaende derved eller for senere at blive Sergenter; i disse Underofficersskoler vil man da ogsaa kunne uddanne tjenestegjørende Kor-

poraler, som tidligere kun have gennemgaaet Underkorporalsskolerne, og de Korporaler, som ifølge § 54 umiddelbart ere udnævnte efter Rekrutskolens Afslutning. I Stedet for, at de udtagne Befalingsmandselever efter den nugældende Hærlov strax efter den første Uddannelses Afslutning udnævnes til Underkorporaler, er der her foreslaaet først at lade denne Udnævnelse finde Sted, naar man har overbevist sig om, at de have været i Stand til at modtage den for Befalingsmænd nødvendige Uddannelse.

Antallet af de Menige, som blive til fortsat Tjeneste udover den første Uddannelsesfestid, er i dette Forslag noget forskjelligt fra, hvad der er fastsat i den nugældende Hærlov. Det er foresøgt ved Rytteriet af Hensyn til den vanskelige Uddannelse, der gjør det nødvendigt, at Alle faa en Uddannelse paa ialt 20 Maanedes. De Fordringer, der i Nutidens Krige, navnlig af Hensyn til Sikringsstjenesten, stilles til den enkelte Rytter, ere saa store, at man ikke kan indskrænke sig til en kortere Uddannelsesfestid.

Det er ligeledes foresøgt ved Feltartilleriet, Fæstningsartilleriet og Ingeniørregimentet af Hensyn til Underafdelingernes forøgede Antal. Ved Artilleriets tekniske Afdelinger er det indskrænket, og den derved mistede Arbeidskraft maa da erstattes paa anden Maade.

Ved Fodfolkets Brigader er Antallet ogsaa indskrænket, hvilket udelukkende er sket af økonomiske Hensyn; man er fra 1400 Menige gaaet ned til 1000 Menige; i de i de senere Aar fremkomne Forslag har Tallet været 1500. Det er selvfølgelig ikke uden Betænkelighed, at man har foretaget denne Indskrænkning; men man har troet, at det kunde forsvares at gaa saa langt ned, naar man stillede et større Antal Militærarbeidere til Afdelingernes Raadighed og mulig indskrænkede Bagttjenesten; denne Indskrænkning kunde ske derved, at mulig Toldboddagten afflattes, og Bagttjenesten ved Kaserne ordnedes paa en anden Maade, end det nu er Tilfældet, og dels derved, at nogle Bagter, som nu besørges af Fodfolket, overdroges til Artilleriet, som paa Grund af Udvidelsen vil faa en betydelig større Vinterstyrke, end det nu har. Ved en saadan Indskrænkning af Bagttjenesten og Kasernearbejdet har man tænkt sig mulig at kunne opnaa, at der vandtes saa megen Tid til Øvelser, at de Menige i det Væsentlige kunde have Øvelser fælles med Befalingsmandseleverne, og at de virkelig kunde blive uddannede til Elitesoldater, hvad der nu næppe vil kunne siges at ske med de Menige, som ligge inde til Vintertjeneste, da den Tid, der bliver disponibel til egentlige Øvelser, indskrænkes saa meget af Bagt- og anden Tjeneste.

I Modsatning til de i de senere Aar fremkomne Forslag har man bibeholdt den Bestemmelse i Hærloven, at de Menige, der ikke skjon-

nes at have faaet en tilstrækkelig Uddannelse, kunne forlobs udtages til fortsat Tjeneste. Skjøndt det maa antages, at det i Reglen ikke vil være i Hærens Interesse, at saadanne Individuer faa en fortsat Uddannelse fremfor bedre Elementer, maa det dog anses for hensigtsmæssigt, at en sliq Bestemmelse eksisterer for at kunne anvendes som Straf for uovist Forsømmelighed og Mangel paa god Villie under den første Uddannelse.

Med Hensyn til Indkaldelserne til de fortsatte aarlige Øvelser er der foreslaaet nogle Forandringer fra det nu Bestaaende, hvilke tilbørlig staa i Forbindelse med andre foreslaaede Forandringer. Varigheden af de samlede større Øvelser er formindsket fra 45 Dage til 30 Dage, hvilket tilbørlig er sket af økonomiske Hensyn, men dog ogsaa fordi Erfaringen har vist, at Leirøvelserne, saaledes som de nu i en Aarrække have været afholdte, paa Grund af deres Langvarighed ikke have kunnet undgaa at blive noget trættende og sløvende. Om det nu er rigtigst at gaa ned til 30 Dage eller blive staaende ved 35 Dage, hvilket har været Tilfældet i tidligere Revisionsforslag, beroer selvfølgelig nærmest paa et Skjøn; imidlertid skal det dog udtales, at der formentlig i de 30 Dage, naar ikke for mange Dage gaae tabte til Frem- og Tilbagemarscher, vil være tilstrækkelig Tid baade til at sammenarbejde Afdelingerne og til et passende Antal større Øvelser, beregnede paa Kommandopersonalets Uddannelse. Tiden for Indkaldelserne er sat til September, hvorved vindes, baade at Terrainet er mere tilgængeligt, da Høsten kan forudsættes omtrent afsluttet, saa at større Manøvrer og Kantonnementsøvelser bedre eller ialfald med mindre Bekostning kunne afholdes, og at Rekruterne, som til den Tid for Fodfolkets Vedkommende have faaet rigelig 4 Maaneders Uddannelse, kunne deltage i Øvelserne med Udsigt til godt Udbytte af dem. De 2 Batailloner af de Regimenter, som skulle deltage i de større Øvelser, ville da have de 3 første Aars Mandskab inde, hvilket vil give dem en Styrke af over 600 Underkorporaler og Menige pr. Bataillon; den 3die Bataillon, som har 2 Aars Mandskab inde, bliver paa over 700 Underkorporaler og Menige. Et Regiment kommer da til at rykke ud med omtr. 2000 Mand til de større Øvelser, hvilket for 5 Regimenter giver omtr. 10,000 Mand. At det er en væsentlig Fordel ved denne Ordning fremfor ved tidligere foreslaaede, at Regimenterne rykke i Leir med deres 3 Batailloner samlede, turde være indlysende, ligesom der ogsaa er Grund til at antage, at de 3die Batailloner, som kun have ældre Mandskab, ville have langt større Gavn af deres Øvelser, naar disse ske i Regimentforbindelsen med Leilighed til at deltage i de samlede Øvelser, end naar de ske isolerede, saaledes som det nu er Tilfældet. Det vilde selvfølgelig have frembudt væsentlige For-

dele, dersom man havde indrettet Tjenesteomgangen saaledes, at ikke alene det samlede Regiment men ogsaa den samlede Brigade kom til de større Øvelser; men en saadan Ordning vilde medføre Ulemper i andre Henseender, saa at man har maattet se bort fra den. Ved de Regimenter, som ikke deltagte i de større Øvelser, men maa indskrænke sig til Øvelser i Garnisonen, indkaldes kun det hjemsendte Mandskab af 2den Aargang, saaledes at Regimentet under disse Øvelser kun bliver paa 2 smaa Batailloner, hver paa noget over 400 Mand. Det vilde have været ønskeligt ogsaa ved disse Regimenter at kunne indkalde 3die Aars Mandskab; men man har troet at kunne undvære det, da i ethvert Tilfælde alt Mandskabet kommer til 2 Gange at deltage i de større Øvelser, eengang med den 1ste eller 2den Bataillon og eengang med den 3die Bataillon, da det halve Mandskab desuden kommer eengang (ialt altsaa to Gange) til de større Øvelser med den 1ste eller 2den Bataillon, og da en Styrke, der ikke gaar under 400 Mand for en Bataillon, i ethvert Tilfælde er tilstrækkelig til, at den af Reglementet foreskrevne Inddeling kan foretages.

Sjældt altsaa Tiden for de aarlige større Øvelser er formindsket med 15 Dage, skulde man dog formene, at man paa Grund af en hensigtsmæssigere Ordning i enkelte Retninger ved det foreslaaede maatte kunne naa en mindst lige saa god Uddannelse af Fodfolket, som efter de nugældende Bestemmelser, især hvis Rekrut-antallet atter bliver saa stort, at Mandskabet kun kommer eengang i Veir. Ved den nuværende Ordning blive Bataillonerne ganske vist under Veirøvelserne udviklede til fuld Krigsstyrke, 800 Mand; men man tør vel antage, at Maalet, Befalingsmændenes og Mandskabets Uddannelse, ogsaa kan naas med noget mindre Batailloner. Den her foreslaaede Ordning, at indkalde bestemte Aargange uden Hensyn til, hvilken Styrke derved naas, har i ethvert Tilfælde den Fordel, at Enhver iforveien veed, hvornaar og hvorofte han bliver indkaldt.

Ved Rytteriet foreslaas det at lade alle Regimenterne hvert Aar indkalde ældre Mandskab af 2 Aargange. Ravnlig af Hensyn til Befalingsmændenes Uddannelse har man anset det for nødvendigt hvert Aar, om end i en kortere Tidperiode, at gjøre Eskabronerne saa store, at de ikke ere meget under Krigsstyrken; efter det foreslaaede vilde de blive paa omtr. 110 Mand.

For Artilleriets Vedkommende har det været nødvendigt, saaledes som tidligere omtalt, at foreslaa en betydelig forøget Indkaldelse af ældre Mandskab end den, der finder Sted efter den nuværende Hærlov, isølge hvilken Indkaldelserne ved Artilleriet ere indskrænkede til nogle faa Felikensstabler af 2den Aargang.

Man har for Feltartilleriets Vedkommende tilstræbt at sætte de 2 af de 4 Regimenter i Stand til med alle 3 Batterier at deltage i større Øvelser, hvorved først Vaabnet kommer til under Øvelserne at spille en Rolle, som svarer til de virkelige Forhold i Krigen.

Ved Fæstningsartilleriet foreslaas det hjemsendte Mandskab indkaldt eengang i 30 Dage. Det Tidrum af 20 Dage, som har været foreslaaet i de i de senere Aar forelagte Forslag, maa utvivlsomt anses for at være temmelig kort til, at man kan vente sig noget synderligt Udbytte af Øvelserne, især naar der ses hen til, at Mandskabet ogsaa skal have en om end kun tarvelig Uddannelse som Infanterister.

Hærens Kammer.

§§ 18—50.

Ligesom i tidligere Forslag til Forandringer i Hærloven af 1867 har man ogsaa i nuværende Forslag gjenoptaget Oberstlieutenantsgraden. Det er navnlig den foreslaaede Regimentinddeling, der gjør det hensigtsmæssigt, ja næsten nødvendigt, at have 2 forskellige Grader i Stabsofficerklassen.

Man har foreslaaet de ældre Benævnelser for Rytteriets Underofficerer gjenoptagne, da det vides, at man i Vaabnet lægger særdeles megen Vægt derpaa.

Ved Fodfolket er det foreslaaet, at Depoterne ligesom efter den nuværende Hærlov, men i Modsetning til de senere Aars Revisionsforslag, blive Brigadedepoter og ikke Regimentsdepoter, under Kommando af en Kaptein, som er opført ved Brigadestaben. Da Depoterne efter den her foreslaaede Ordning formodentlig ville blive betydelig mindre, end de nu ere, eftersom Fodfolkets Rekrutmæsser er indskrænket, har man troet at kunne nøie med 5 Depoter istedet for 10, hvorved der spares 5 Kapitainer. De øvrige Befalingsmænd til Depotterne tages fra Regimenternes 2 første Batailloner, hvis Kammer derfor ere gjorte noget stærkere end den 3die Bataillons. I det for denne sidste opførte Befalingspersonale har man derfor en Maalestofser, hvad der maa anses nødvendig for en udrykkende Bataillon. At der er opført 5 Premierlieutenanter til 4 Kompagnier har sin Grund i, at der maa være en strax tilstedeværende Reserve til at dække de Huller, som ved Mobiliseringen altid vilde vise sig formedelst Sygdom, Vakancer eller af andre Grunde. Er en saadan Reserve ikke umiddelbart tilstede, ville utvivlsomt lige fra Begyndelsen af ved en Mobilisering ikke saa Kompagnier blive reducerede til kun at have een fast Officer, en Kaptein eller en Premierlieutenant, og et saadant Kompagni er da udsat for meget hurtigt, maasse i Begyndelsen af den

første Fægtning, at blive kommanderet af en Sekondlieutenant, hvilket maa anses for at være meget uheldigt. Naar man ved Liniebataillonerne efter den nuværende Hærløb i sin Tid nøiedes med 1 Premierlieutenant mindre, end her er foreslaaet, da var det, fordi man tænkte sig, at Bataillonsadjutanten i Krigstid kunde være en Sekondlieutenant, hvilket maa anses for at være en meget uheldig Udvei af Hensyn baade til Administrationen af Bataillonen og til Føringen under Fægtning.

Underofficerernes Antal har det i Overensstemmelse med det tidligere (Pag. 46) Udviklede været nødvendigt at foreslaa betydelig forøget. Der er opført 4 Stabssergenter ved hver Bataillon, medens der nu kun staar 2 ved hver Liniebataillon; man opnaar derved, at man er i Stand til at kunne overbage Stabssergenten som den ældste Underofficer den nuværende Oversergents Forretninger, hvilket vil medføre flere Fordele. Da enhver Bataillon nødvendig maa have sin Bøssmager, er der ved de 3die Batailloner opført Bøssmagerassistenter, der, naar Bataillonerne ere formerede, yngre som Bøssmagere ved disse, og som for Resten efter Regimentshøjens Bestemmelse kunne benyttes til Assistance for de andre Batailloners Bøssmagere.

De Befalingsmænd, der have af Fodfolket udenfor Afdelingerne, ere indskrænkede til det mindst mulige, til saadanne, som man ikke vil kunne tage bort fra deres Pladser under de aarlige Øvelser, og som derfor ikke kunne besættes fra Afdelingernes Kammer. Antallet af Stabssergenter er i Sammenligning med tidligere Forslag foreslaaet noget forøget, medens Antallet af Oversergenter er tilsvarende formindsket. Grunden dertil er, at man ved hver Divisionsstab maa have en meget paalidelig, ældre Underofficer.

For Rytteriets Vedkommende er Antallet af Premierlieutanter, Stabsvagtmeistre og Vagtmeistre foreslaaet betydelig forøget, ligesom der ogsaa er foreslaaet en Oberstlieutenant ved hver Regimentstab. Denne Udvidelse maa anses for absolut nødvendig for at man kan faa nogen Garanti for, under Krigsforhold virkelig at faa et påskende Udbytte af sit Ryteri, navnlig i Retning af Sitrings- og Rekognoseringstjenesten. Da Rytteriets Styrke i det Hele taget lige overfor Fodfolket er forholdsvis lille, er det saa meget mere nødvendigt at sikre sig en god Anvendelse af det, man har. Man har imidlertid troet at kunne nøies med et noget mindre Antal Vagtmeistre end i de senest fremkomne Forslag, 20 pr. Regiment i Stedet for 24. Derimod er Antallet af Musikere forøget med 4 pr. Regiment ud over, hvad der har været foreslaaet i de senere Revisionsforslag; Erfaringen har nemlig vist, at det er

vanffeligt af den værnepligtige Masse at faa et tilstrækkeligt Antal vel udbannede Reservertrompetere til at supplere de faste Musikeres Antal til 3 pr. Eskadron, et Tal, under hvilket man i Krigstid ikke kan gaa. Antallet af de Befalingsmænd, der have til Tjeneste udenfor Regimenterne, er forøget med 1 Oberstlieutenant, hvis Bestemmelse er at være Chef for Remontekommissionen, hvilken Post ikke kan indbrages ved en begyndende Krig.

Som det i de indledende Bemærkninger allerede tidligere er omtalt, har det været nødvendigt at foreslaa en betydelig Udvidelse af Artilleriet fra det ifølge Hærløven nu bestaaende. Reserverbatterierne ere gjorte til Liniebatterier, og de saaledes fremkomne 12 Liniebatterier formerede som 4 Regimenter paa 3 Batterier, hvilke 4 Regimenter danne en Brigade; Trainkompagnierne ere samlede i en Afdeling under Feltartilleribrigaden; der er foreslaaet Kammer til de i Krigstid nødvendige Parter, ligeledes formerede som en Afdeling under Feltartilleribrigaden. Fæstningsartilleriet er foreslaaet udvidet fra 6 Kompagnier i 2 Batailloner til 16 Kompagnier i 4 Batailloner, forenede til 1 Regiment. Man har troet indtil videre at kunne se bort fra de i tidligere Revisionsforslag opførte Reserverbatterier, ligesom ogsaa Parkernes Kammer ere holdte noget mindre; man har herved opnaaet, at Artilleriets totale Udvidelse trods den større Udvidelse af Fæstningsartilleriet dog bliver holdt indenfor de saamme Grændser, som i de i de senere Aar fremkomne Revisionsforslag.

Der er i nærværende Forslag opført 3 Generalsposter for Artilleriet: 1 som Chef for Baabenet i dets Helhed og specielt for de tekniske Afdelinger, 1 som Chef for Feltartilleriet og 1 som Chef for Fæstningsartilleriet. Denne Forøgelse af de øverste Kommandoposter finder sin naturlige Forklaring og Berettigelse i de andre foreslaaede Forandringer. Det vil saaledes let ses, at Feltartilleriet med dets 4 Regimenter, hvert paa 3 Batterier, med dets Trainafdeling og Parkafdeling indtager en Stilling i Hæren og saavel under Fredsforhold som navnlig under Krigsforhold har en Betydning for denne, som er af en saadan Betsaffenhed, at den Mand, der skal have det specielle Ansvar for dets Udvikling og Uddannelse i Fredstid og dets Anvendelse i Krigstid, bør være af Generalsklassen. Feltartilleriet har mindst ligesaa stor Betydning for Hæren og for Forsvaret i det Hele som Rytteriet med dets 4 Regimenter, og bør derfor ligesom dette Baaben kommanderes af en General. Paa saamme Maade er Fæstningsartilleriet med dets 4 Liniebatailloner og 4 Forstærkningsbatailloner en saa stor Kommando og paalægger den, der har denne Kommando, et saa stort Ansvar baade i Fredstid og

Krigstid, at Chefen for det samlede Fæstningsartilleri ligeledes bør være en General, saafremt det ellers er rigtigt, at der med det store Ansvar ogsaa bør følge en høi Charge, der giver stor Myndighed. Den General, der er Chef for Fæstningsartilleriet, vil det da være naturligt tillige at gjøre til Chef for Kjøbenhavns Søbefæstning.

At Udvidelsen fra det Nuværende bliver saa stor, fra 1 til 3, har sin Grund i den exceptionelle Stilling, Artilleriet fik efter Hærorordningen i 1867. At Artilleriet saaledes kun fik en Generalsplads, maa nærmest betragtes som en Anomali, der kom ind ved en Uagtsomhed, idet der dog neppe var Grund til at stille Artilleriet uheldigere end de andre Vaaben, medens snarere Meget talte for at stille det omtrent ens med Ingenieurkorpset. Efter Hærløven af 1867 har:

Ingeniørk.	1 General til 4 Oberster og 15 Kapit.,
Fodfolket . . .	1 — " 6 — " 24 — *)
Rytteriet . . .	1 — " 8 — " 24 —
Artilleriet . . .	1 — " 9 — " 31 —

Efter det foreliggende Forslag faar:

Ingeniørk.	1 General til 4 Stabsøj. og 16 Kapit.,
Fodfolket . . .	1 — " 7 — " 24 —
Rytteriet . . .	1 — " 9 — " 24 —
Artilleriet . . .	1 — " 5 — " 15 —

Det vil heraf ses, at Artilleriet først ved det her foreslaaede kommer til i den her omhandlede Henseende at indtage en Plads i Hæren, som svarer til Vaabnets Betydning.

Kammerne for Feltbatterierne og Fæstningskompagnierne ere foreslaaede forstærkede, idet Antallet af Befalingsmænd er forøget en Del udover, hvad den nuværende Hærløv giver, en Forøgelse, som alt i mange Aar fra alle Sider har været erkjendt som nødvendig, og som hænger nøie sammen med det fortrinlige Materiel, man i Nutiden raader over, hvilket under Krigsforhold kun kan komme til sin Ret, naar ikke alene de større Afdelinger anvendes under en kyndig Ledelse, men ogsaa de enkelte Pjecer kommanderes af øvede og erfarne Befalingsmænd.

For Feltbatteriernes Vedkommende har man ganske holdt sig til de samme Kammer, som have været opstillede i tidligere Forslag; man er herved ikke kommen høiere op med Fordringerne, end at der her kun forlanges til et 8 Kanons Batteri, hvad man i Udlandet anser for nødvendigt til et 6 Kanons Batteri.

Ved Fæstningsartilleriet har man foreslaaet noget svagere Kammer end dem, der ere opstillede i tidligere Forslag; Aarsagen er den, at efter den her foreslaaede Ordning Kompagnierne, som ovenfor anført, kun ere beregnede

til 250 Menige, medens de efter de tidligere Forslag vare paa over 300 Menige.

Partvæsenet er foreslaaet ordnet paa en noget simplere Maade end i tidligere Forslag, idet man har tænkt sig Kammerne til de forskjellige Parter i Fredstid samlede i 1 Afdeling under Feltartilleribrigaden; af denne Afdeling blive da de i Krigstid nødvendige Parter og Kolonner at udsondre. Man er gaaet ud fra, at man i Krigstid vil formere 3 mobile Ammunitionskolonner og 1 fast Part: 2 Divisions-Ammunikionskolonner, hver under en Premierlieutenant, og 1 Reserve-Ammunikionskolonne under en Kapitan; den faste Part bliver kommanderet af en Stabsofficer med 1 Kapitan og 1 Premierlieutenant til Assistance.

Medens der i den nugældende Hærløv og i tidligere Forslag er opført 2 Stabsofficerer og 2 Kapitainer foruden forskjellige andre Befalingsmænd til Raadighed til ikke nærmere fastsat Tjeneste, har man her indskrænket sig til af Officerer kun at have 1 Stabsofficer og 1 Kapitan af denne Kategori, idet man er gaaet ud fra, at de ved Parten ansatte Officerer i Fredstid ville kunne anvendes til anden Tjeneste.

For Ingenieurkorpsets Vedkommende hidrører Forøgelsen af Befalingsmændenes Antal fra den foreslaaede Udvidelse af Ingenieurregimentet med 2 Kompagnier, hvilken Udvidelse er nødvendiggjort ved de store Fordringer, som den nyere Krigsførelse stiller til den egentlige Pionertjeneste, Jernbane-, Telegraf- og Signaltjenesten.

Antallet af Befalingsmænd under Generalstabens er foreslaaet forøget med 1 Oberst. Denne er bestemt til eventuelt at være Stabschef hos den Høistkommanderende over samtlige Hærens taktiske Afdelinger, dersom man skulde anse det for hensigtsmæssigt allerede i Fredstid at etablere en saadan Kommandopost. 3 tidligere Revisionsforslag, saaledes i det i 1873 forelagte, var der opført en General som Høistkommanderende, idet der som Motiv til denne Post's Oprettelse anførtes, at det var et virksomt Middel til en sikker Sværkættelse af et hurtigt Krigsberedskab. Uagtet man ganske kan tiltræde denne Betragtning, har man dog ikke troet endnu at burde gaa til en definitiv Oprettelse af en saadan Post i Fredstid, men man har ment, at Ordningen maatte indrettes saaledes, at der, naar man fandt det hensigtsmæssigt at oprette Posten, da ogsaa let kunde skaffes en Stab tilveie. At den Høistkommanderendes Stab i Krigstid tages fra Generalstabens overordnede Personale, er en Selvfølge; men da denne Institution i Fredstid maa have en vis Selvstændighed ved Siden af dens Samarbejdet med den Høistkommanderende, er det naturligt i Fredstid at give denne en særskilt Stab, hvis Chef da bliver den ene af de 3

*) Desuden maa det bemærkes, at de to kommanderende Generaler fortrinnsvis vilde høre til Fodfolket.

Oberster i Generalstaben, og hvis øvrige Personale bliver at tage fra Afdelingerne. Saa længe der ingen Højstkommanderende er, vil der under Generalstaben være rigeligt Arbejde for denne 3die Oberst.

En mindre Indskrænkning i Antallet af Sergenter ved Generalstaben er begrundet i, at man har tænkt, at visse Pladser som Skrivere hos de kommanderende Generaler, der nu besættes med Sergenter af Generalstaben, for Fremtiden skulde besættes med Underofficerer af Vaabnene.

Med Hensyn til Ordningen af Forplejningskorpset har man i alt Væsentligt holdt sig til det, som der har været foreslaaet i de senere Aars forelagte Revisionsforslag. Erfaringen har vel vist, at man ved den nuværende Ordning, der er baseret paa Loven af 26de Mai 1868, har været istand til at erhverve og tilstrækkelig at uddanne et betydeligt Personale til Besættelse af den store Mængde underordnede Poster ved Hærens Administration under Krigsforhold; derimod nærer man nogen Frygt for, at man i Længden ikke ad denne Vej vil kunne sikre sig en tilstrækkelig god Tilgang til den højere Administration. Dette vil formentlig bedre kunne naas, naar man giver Korpset en militær Organisation, hvorved der tillige tilveiebringes en større Ensartethed i Korpset, hvis underordnede Personale allerede nu er helt militært.

Man har i nærværende Lovforslag opført et noget større Antal af faste Embedsmænd ved Forplejningskorpset, end der nu findes; men dette er dels en Følge af andre foreslaaede Forandringer med Hensyn til Afdelingernes Antal, og dels nødvendigt, for at man ved en eventuel Mobilisering strax kan have det til Hærens Administration nødvendige overordnede Personale disponibelt. Den 4de Stabsintendant er saaledes foreslaaet, fordi der i Krigstid vil være Brug for 4 overordnede Embedsmænd, 3 ved Divisionerne og 1 ved Oberkommandoen, idet det forudsættes, at Generalintendanten hensigtsmæssigt bliver hjemme.

Antallet af Korpsets faste Underofficerer er forøget med 10 udover, hvad der har været foreslaaet i de senere Revisionsforslag. Denne Forøgelse er imidlertid kun tilshneladende, idet der i tidligere Forslag til Gjengæld har været opført 2 Underofficerer ved hver Regimentsstab i Fodfolket; da den ene af disse imidlertid var bestemt til at anvendes ved Administrationen, har man anset det for korrekttere at opføre ham — for de 10 Regimenter altsaa 10 Underofficerer — under Forplejningskorpset og kun at give Regimentsstaben 1 Underofficer.

I § 46 er der foreslaaet foruden de 2 Generaler, der skulle kommandere 2 Divisioner, tillige en General som Kommandant i Kjøbenhavn. Ifølge den nuværende Ordning er den

kommanderende General i 1ste Generalkommandodistrikt, som er bestemt til ved en eventuel Mobilisering at rykke ud som Chef for en Division, tillige Kommandant i Kjøbenhavn. Det er imidlertid naturligere som saadan at have en Mand, der ikke er bestemt til at have Kommando i den mobile Hær, og som derfor under en Mobilisering kan blive paa sin Post, hvilken under saadanne Forhold faar tilstrækkelig Betydning til, at det bliver naturligt at besætte den med en General. Den hidtilværende saakaldte Seuskommandant, som er en Oberst, vil da blive overflødig.

Hærens Undervisningsanstalter.

§§ 51—65.

Med Hensyn til Elevskolen er der ikke foreslaaet anden Forandring end den, at derfra udgaaede Underofficerer ikke kunne forlange at hjemsendes, førend de have tjent 4 Aar som saadanne, hvilket neppe kan siges at være for stort et Bederlag for det Gode, at de i 3 Aar ere blevene forpleiede og underviste paa Statens Bekostning. Som nogen Erstatning for den længere Kapitulation har man foreslaaet at give dem den Begunstigelse, at de kunne udnævnes til Korporaler strax efter endt Rekruttskole.

Ved Officereskolen er der foreslaaet temmelig gennemgribende Forandringer efter de Erfaringer, som ere gjorte siden Hærløvens Gjennemførelse i 1867. I de indledende Bemærkninger har man allerede fremhævet Hovedmanglerne ved den bestaaende Ordning samt i Hovedtrækkene anført, hvorledes man har paa-tænkt at raade Bod paa disse Mangler; man skal derfor her indskrænke sig til at rekapitulere og supplere det tidligere Udtalte.

Den nuværende yngste Klasse foreslaas at falde bort, idet Sekondlieutenantuddannelsen, som begynder umiddelbart efter Rekrutuddannelsen, henlægges til Vaabnene. Ved at indskrænke den samlede Uddannelsesetid til omtr. 17 Maaneder, medens den nu er 27—29 Maaneder, og ved at begrænse og specialisere Uddannelsen mere, end det nu er Tilfældet, kan man haabe at faa en rigeligere Tilgang af Sekondlieutenanter og at faa dem bedre uddannede.

Den nuværende næst yngste Klasse, der forbereder Sekondlieutenanter til Indtrædelse i den Klasse, i hvilken den egentlige Officersuddannelse gives, foreslaas at falde bort.

Da denne Klasse ved Hærløven af 1867 blev oprettet, tilsigtede man derved at indføre et demokratisk Element i den jafte Officerstand, idet man gav unge Mænd, der under deres Tjenestetid fik Lyst til Soldaterstanden, og som ikke paa et tidligere Standpunkt havde hørt Leilighed til at erhverve sig de Forkundskaber,

som ere nødvendige for at komme ind i den Klasse, hvor den egentlige Officersuddannelse gives, foruden Lønning som Sekondlieutenant fri Undervisning i 1, undertiden i flere Aar, som Forberedelse til Indtrædelse i næstældste Klasse. Resultatet, som denne næstnyngste Klasse har givet, maa imidlertid siges at være afgjort uheldigt. Hæren har ganske vist ad denne Vej faaet en Del faste Officerer, som den maaste ellers ikke havde faaet; men om denne Tilgang i det Hele taget har været heldig for Hæren eller for Beskøftede selv, er meget tvivlsomt. For Hæren er det nemlig af stor Betydning, at der ikke i dens faste Officerskorps findes Individuer, som saameget savne almindelig social Dannelse, at deres Stilling baade ligeoverfor Kammerater og ligeoverfor Undermand, blandt hvilke alle Befolkningens Lag lige fra de høieste til de laveste ere repræsenterede, bliver vanskeligt. For Officeren selv er det af Betydning, at han kan komme til at begynde sin militære Løbebane i en saa ung Alder, at han ikke ligesom fra Begyndelsen af bliver forudbestemt til at falde for Aldersgrænsen, og den unge Mand, der først gennem næstnyngste Klasse skal søge sin Forberedelse til Indtrædelse i de høiere Klasser, vil altid blive forholdsvis ældre, inden han naar at blive fast Officer, navnlig naar han, hvad der ofte har været Tilfældet, maa anvende flere Aar paa at gennemgaa Klassen.

Et bestemt Resultat, der foreligger, er, at mange unge Mænd paa Grund af næstnyngste Klasse's Tilstedeværelse ere blevne lokkede ind paa en Vej, som intet Maal har ført til for dem, og have spildt megen Tid samtids med, at de kom ud af den Vej, de tidligere havde været paa. Specielt har Klassen virket uheldig paa Underofficersstanden og derigennem paa Hæren, idet den har fristet mange, navnlig fra Elevskolen udgaaede Underofficerer til at opgive en forholdsvis god Stilling for at give sig ind paa en usikker Vej, hvor de fleste kun naaede halvvejs frem, nemlig til at blive Sekondlieutenanter.

Man kan derfor med Sikkerhed sige, at Staten ikke har faaet noget tilsvarende Æquivalent for den temmelige betydelige Sum — i Gjennemsnit neppe under 30,000 Kroner om Aaret, — som Officersskolens næstnyngste Klasse har kostet; det vil derfor være rigtigst at nedlægge denne Klasse, idet det maa fastholdes, at Hæren faar den bedste Tilgang til det faste Officerskorps ved unge Mænd, som allerede, inden de udskrives til Rekruter, altsaa inden 18—19 Aars Alderen, have erhvervet sig de Kundskaber og den Fordannelse, som er nødvendig, for at de paa Officersskolen kunne faa den egentlig militære Uddannelse. Saadanne vilde da kunne naa at blive faste Officerer i en Alder af 20—21 Aar, en Alder, der ikke

gerne maa være meget overfalden af den, der skal begynde fra neden af paa den lange militære Trappestige. At der unntagelsesvis ogsaa kan faas god Tilgang til Officersklassen fra Folk, som først i en senere Alder faa Lyst til at staa ind paa den militære Løbebane, og som da først maa begynde paa at erhverve sig Forkundskaberne, skal gjerne indrømmes; men for saadanne Enkeltes Styld behøver man ikke at holde en kostbar Klasse ved Officersskolen; dem vil man let paa anden Maade, naar det virkelig erkendes, at Hæren derved vil kunne vinde brugbare Elementer, kunne hjælpe ud over de Vanffeligheder, der stille sig i veien for, at de kunne blive faste Officerer, idet Sekondlieutenantsuddannelsen ved Afdelingerne medfører, at slige Officerskammerer let ville blive hjulpet frem af de faste Officerer, der have faaet Interesse for dem, navnlig naar Krigsbestyrelsen bliver sat i Stand til ved mindre Honorarer at kunne opnuentre en saadan Hjælp.

Der bliver da altsaa kun 2 Klasser tilbage paa Officersskolen, den tidligere næstældste, som nu naturligt benævnes den yngste, og desuden den ældste. De foreslaaede Forandringer med den yngste Klasse bestaa i følgende Punkter:

Fordringen om, at Eleverne skulle være Sekondlieutenanter, opgives; derved vindes selvfølgelig, at Uddannelsen kan blive afsluttet i en yngre Alder.

Undervisningen varer kun i 1½ Aar istedetfor i 2, idet Afbrydelsen om Sommeren under Leirøvelserne bortfalder, og den særskilte Undervisning, der nu gives for dem, som ønske senere at gennemgaa ældste Klasse, ligeledes bortfalder.

Der begynder en ny Klasse hvert Aar, saaledes at Hæren faar ny Tilgang hvert Aar.

Eleverne ere indkaserede, hvorved man sikrer sig, at de bedre vænnes til Disciplin og militære Former i det Hele taget; de faa altsaa foruden en militær Undervisning ogsaa en militær Opdragelse.

Den ældste Klasse, til hvilken, som allerede anført, en Del af den Undervisning, der nu gives i næstældste Klasse, foreslaas henlagt, er anslaaet til at være omtrent 2½ Aar. Man er herved gaaet lidt videre end i tidligere Hærløvsforslag, hvor den samlede Tid vel ogsaa har været 2½ Aar, men hvor der har været forudsat, at Eleverne skulde være en Sommer til praktisk Tjeneste. Ligesom en saadan Afbrydelse af Undervisningen i og for sig er uheldig, saaledes maa ogsaa to Aar, af hvilke det ene anvendes til Undervisning i Grundvidenskaberne, det andet til den egentlige Faguddannelse, siges at være en meget knap tilmaalt Tid, naar Hensyn tages til den store Udvikling,

som navnlig Fagvidenskaberne i teknisk Retning have faaet i den nyere Tid.

Baobnene ville sikkert gjerne finde sig i at undvære nogle unge Officerer en Sommer længere, naar de derved opnaa at faa dem bedre og grundigere uddannede.

Ved Ride- og Beslagsskolen er der foreslaaet tilføiet en Oversergent som Lærer, en Forsøgelse, som anses nødvendig saavel af Hensyn til det daglige Tilsyn med Skolens Elever, som ogsaa for at der kan gives disse Undervisning i Baabenøvelse, Skrivning, Regning, m. m., hvortil der vel haves Tid, men ikke Lærerkrafter.

Naar der ikke i Lovforslaget er anført nogen bestemt Tjenestegrad for Chefene ved Undervisningsanstalterne, da er det begrundet i, at det kan være heldigt, at Administrationen ikke er absolut bundet til bestemte Tjenestegrader ved Besættelsen af de nævnte Poster. Medens det f. Ex. vil være Reglen, at Chefen for Skoleskolen er Kapitain, kunde det dog i visse Tilfælde være hensigtsmæssigt enten at besætte Posten med en ældre Premierlieutenant eller at lade en Kapitain, der, medens han har Posten, er forfremmet til Oberstlieutenant, endnu i nogen Tid forblive i den.

Forstærkningen.

§§ 66—75.

For under en eventuel Krig fuldstændigere at kunne drage Nytte af den store Mængde Forstærkningsmandskab har man foreslaaet Antallet af Forstærknings Afdelinger forøget.

For Fodfolkets Vedkommende er Kjøbenhavns Væbning foreslaaet udvidet fra 2 til 4 Batailloner, ligesom der foruden Livgardens Forstærkningsbataillon er foreslaaet 15 andre Forstærkningsbatailloner istedetfor nu 10. Af disse 15 Batailloner antages 6 at være sjællandske, 3 fynske og 6 jydsk. I Analogi med Inddelingen ved Liniehæren ere de 15 Batailloner formerede som 5 Regimenter paa 3 Batailloner.

Af Artilleri har man foreslaaet 4 Forstærkningsfeltbatterier som Erstatning for 4 i tidligere Forslag opførte Reservebatterier, fra hvilke man, som allerede nævnt, har troet at maatte se bort. Desuden af Fæstningsartilleri 4 Batailloner paa 4 Kompagnier hver; af disse 4 Batailloner forudsættes de 2 at være af Kjøbenhavns Væbning.

Ved Forstærkningens Kammer har man ikke opført noget bestemt Antal værnepligtige Befalingsmænd; man vil selvfølgelig under en Krig benytte alle dem, der endnu haves til Disposition; men hvormange det er, er umuligt at bestemme.

De nødvendige Officerer til Forstærkningens Kammer har man troet at kunne faa tilveiebragt paa lignende Maade som hidtil, idet

man dog har Grund til at antage, at man lettere, end det hidtil har været Tilfældet, vil naa at holde Kammerne fuldt besatte, naar den i den nuværende Hærløvs § 43 indeholdte saakaldte Domicilbestemmelse for største Delen bortfalder, og naar Aldersgrænserne for Forstærkningsofficerer gjøres noget videre end for Linieofficerer.

Da man i sin Tid indsatte Domicilbestemmelserne i Hærløven, har man sandsynlig troet derved at kunne fremtvinge en vis Betydning i Fredstid mellem Befalingsmændene og Mandskabet i vedkommende Forstærkningsafdeling. At noget Sligt skulde være opnaaet, turde være meget tvivlsomt, ligesom det overhovedet er vanskeligt at se, hvorledes det skulde opnaas, naar der aldrig ved Indkaldelser gives Befalingsmændene Leilighed til at lære deres Mandskab at kjende. Utvivlsomt er det derimod, at Domicilbestemmelsen har bewirket, at man ikke har kunnet faa Befalingsmandskaberne ved en Del, navnlig jydsk, Afdelinger besatte; det er ogsaa let forklarligt, idet nemlig de paagældende Officerer for at kunne ernære sig selv og Familie ere henviste til at søge privat Erhverv; har derfor en affædiget Officer faaet sig en privat, maasse ret indbringende Beskæftigelse, f. Ex. i Kjøbenhavn, kan man ikke vente, at han skal opgive den for at flytte til Jylland eller andetsteds hen, selv om man derfor byder ham et Honorar af 800 Kroner. Har man nu Balget inellem ved en Forstærkningsafdeling ingen Kapitain at faa og at faa saadanne, som bo en Dagsreise fra Afdelingens Udskrivningskreds, er det klart, at det Sidste er langt at foretrække.

Hvad Forstærkningens Øvelser angaar, da har man foreslaaet, at den Bestemmelse i Hærløvens § 15, som gaar ud paa, at Forstærkningsbataillonerne hvert andet Aar kunne afholde større Øvelser, men som endnu ikke har ledet til, at saadanne Øvelser ere blevne afholdte, forandres til, at Øvelser med Forstærkningsbataillonerne skulde afholdes. Man har dog foreslaaet disse Øvelser indskrænkede til 6 Dage aarlig.

For Livgardens Forstærkningsbataillon er der foreslaaet en noget længere Øvelsestid, da det Mandskab, der foreslaas indkaldt, endnu hører til Linien.

Da Forstærkningens Fodfolks-Regimenter og Batterier ikke ere indordnede under Liniehærens større taktiske Hærsafdelinger, men Forstærkningen snarere er tænkt som en Hær for sig ved Siden af Liniehæren, har man foreslaaet 2 Generalsposter i Forstærkningen; den ene skulde føre Overkommandoen over den sjællandske, den anden over den jydsk-fynske Forstærkning.

Anfættelse, Forfremmelse og Afgang i Fredstid af Underofficerer og Officerer.

§§ 76—106.

Man har ved de hertil hørende Bestemmelser i nærværende Lovforslag paa den ene Side holdt sig saa nær til de eksisterende Bestemmelser som muligt, og paa den anden Side søgt at bibeholde de Forslag til Forandringer, som indeholdes i de i de senere Aar forelagte Hærorvningsforslag, og som alle ere støttede paa de Erfaringer, man siden Hærløvens Kraftræden 1867 har gjort med Hensyn til de enkelte Bestemmelser's Hensigtsmæssighed eller Nødvendighed. Saaledes ere Slutningen af § 101, hele § 104, Slutningen af § 112 udeladte som overflødige og uden praktisk Betydning. Bestemmelserne om Orlovspenge til værnepligtige Befalingsmænd ere udeladte, da det har vist sig, at man ikke derved opnaaede det, man tilsigtede, at faa en rigelig Tilgang af disse; dette søges, som tidligere udviklet, opnaaet ved en forfattet Uddannelsesetid, og derfor have enkelte Bestemmelser i de her omhandlede Afsnit maattet modificeres. § 108 og § 116 ere udeladte, da de deri indeholdte Bestemmelser findes i Hærens Tjenestereglement, hvor de rettere høre hjemme. Der er i nærværende Forslag tilføjet en Bestemmelse (§ 77, 4de Stykke) af Hensyn til det Mandskab, der kun faar den kortere Uddannelse paa 2 Aaaneder, og af hvilke muligvis enkelte kunde ønske at uddannes til Befalingsmænd.

Balgavancementet er bibeholdt i samme Udstrækning som i Hærløven af 1867. Naar senere fremsatte Forslag have indskrænket Balgavancementet for Premierlieutenanter til 1 af 5, skal det bemærkes, at selv om der er Sandsynlighed for, at i Gjennemsnit kun hvert 5te Avancement til Kapitain vil være et Balgavancement, saa er det dog heldigst, at Administrationen ikke er mere bunden, end Tilfældet er med de nugældende Bestemmelser. Ligesom der ganske vist kan komme længere Perioder, hvor der ingen Grund er til at benytte Balgavancementet, saaledes kan der ogsaa komme Perioder, hvor det vilde være heldigt at kunne benytte det med kortere Mellemrum end hver 5te Gang. Man er derfor bleven staaende ved det Gamle.

Med Hensyn til Anfættelse og Forfremmelse i Generalstaben har man udeladt den almindelige Bestemmelse, at der i Fredstid ingen Forfremmelse finder Sted i selve Staben. Denne Bestemmelse begrænser nemlig Administrationen paa en meget uheldig Maade, naar ledigblevne Pladser i Generalstaben skulle besættes. Det er saaledes naturligt, hvad der ogsaa er udtalt i Hærløvens § 122, fortrinnsvis at besætte Stabsofficerspladserne i Generalstaben med Mænd, der tidligere have gjort Tjeneste

der som Kapitainer; men det kan være meget uheldigt, ikke at kunne lade en Officer avancere til den ledigværende Plads, blot fordi han ikke har gjort 2 Aars Tjeneste som Stabsofficer i sit Vaaben, skjøndt han maasse er den mest kvalificerede. Paa samme Maade er det et uheldigt Vaabnd, som Hærløvens § 122, sidste Sætning, lægger paa Administrationen, idet den ikke tillader at besætte Poster som Chefer for Generalstabens taktiske og topografiske Afdelinger med Kapitainer af Vaabnene, selv om disse have gjort fortrinlig Tjeneste i Generalstaben i længere Tid. Man har derfor ogsaa foreslaaet dette Forhold forandret. Ved den valgte Formulering af §§ 94 og 95 er man gaaet ud fra, at det vel i Almindelighed maa anses for rigtigst til Generalstabsstjenssten at uddanne Premierlieutenanter, der have faaet den høieste Uddannelse, som Officerkolen kan give, og til Kapitainstjenssten i Generalstaben at anvende Kapitainer, der ere uddannede der som Premierlieutenanter, men at der dog ogsaa undtagelsesvis kan være Anledning til i Generalstaben at anvende saadanne Officerer af Vaabnene, hvis Gøner og Anlæg for Generalstabsstjenssten først senere ere bleven udviklede og bemærkede. Man har anset det for rigtigst at opstille den Fordring, at Premierlieutenanter inden deres Indtrædelse i Generalstaben skulle have gjort 3 — tidligere 2 — Aars Tjeneste i deres Vaaben; man har ikke troet, at de i kortere Tid kunne blive saa fortrolige med Tjenssten, at de kunne bevare et varigt Indtryk deraf.

Avancementsbestemmelserne for de ved Undervisningsanstalterne ansatte Officerer ere efter de foreliggende Erfaringer simplificerede noget og foreslaas givne en almindeligere Karakter, hvorved man bedre er istand til i de enkelte Tilfælde at varetage Hærens Interesser i det Hele taget.

Bestemmelserne i Hærløven om Forfremmelseslister ere udeladte, da Ordningen af Sligt bedst sker ad administrativt Bei.

Bestemmelserne om Aldersgrænser ere i Principet opretholdt, men modificerede saaledes som det tidligere i de indledende Bemærkninger er udviklet.

For at bringe mere Overensstemmelse mellem de Fordringer, der stilles til praktisk Tjeneste for Sekondlieutenanter af Vaabnene og af Forplejningskorpset (Reserveintendant), inden de kunne avancere til Premierlieutenanter (Intendant), har man foreslaaet den Tid, en Reserveintendant skal have tjent som saadan, inden han kan udvæbnes til Intendant, formindsket fra 2 til 1 Aar.

I § 103 er indført en Bestemmelse om, at Premierlieutenanter af Artilleriet og Ingeniørkorpset først saa deres endelige Aldersorden bestemt efter Udsaldet af Afgangsprøven fra

ældste Klasse, saa at denne Prøve kommer til at være medbestemmende ved Fastsættelsen af Vedkommendes Plads i Hæren og i det specielle Baaben. Da Artilleri- og Ingeniørofficererne først saa deres egentlige Faguddannelse i Officerstolens ældste Klasse, synes det at være et unaturligt Forhold, at det ingen Indflydelse skulde have paa deres Plads i Baabnet, om de med mere eller mindre Held og Fremgang have fulgt Undervisningen i den nævnte Klasse.

Hærens Musikpersonale.

§§ 115—119.

Ved Musikpersonalet er der i nærværende Lovforslag gjort nogle Forandringer for at afhjælpe visse konstaterede Ulemper ved den nuværende Ordning.

Man har foreslaaet tilføjet en Musikdirektør, der skulde have Overledelsen af den hele militære Musik samt ved Reiser til de forskellige Garnisoner undersøge Musikens Tilstand der og forvisse sig om Instrumenternes gode Tilstand. Det er en Post, om hvis Hensigtsmæssighed der neppe kan være Tvivl, og som man haaber at kunne saa besat uden noget betydeligt pekuniært Offer, idet Posten vil kunne forbindes med anden Virksomhed i lignende Retning.

Man har anset det for rigtigst ikke at tildele Rytteriet Musikere af Underforporalsklassen, idet det har vist sig, at Rytteriet har haft Vanskelighed ved at saa tilstrækkelig god Tilgang i den nævnte Klasse. Den Forbring, der nemlig maa stilles til Trompeterne, at de skulle sadle, pakke, ride og bruge Baaben, gjør, at man ved Rytteriet ikke kan bruge Individier af saa ung en Alder som ved Fodfolket. Ved Feltartilleriet ere Forholdene vel analoge med dem ved Rytteriet; men da Feltartilleriet garnisonerer i Kjøbenhavn, har der der ikke vist sig saa stor Vanskelighed ved at saa de paagældende Numre besatte.

Man har foreslaaet den Tid, Musikterne skulle forpligte sig til at tjene, forhøiet fra 1 Aar ad Gangen til 2 Aar; det har nemlig altfor ofte vist sig, at de, naar de havde lært at blæse eller paa anden Maade kunde sikre sig Erhverv, forlode Tjenesten.

Man har endvidere forandret Avancementsbestemmelserne saaledes, at man lettere kan saa dygtige Stabs- og Overmusikere; man er gaaet ud fra, at det mere er Dygtigheden som Musiker end Tjenestetiden, hvorpaa det bør komme an ved Valget af den, der skal lede Musikten.

Da det endelig er en ofte fremhævet Mangel ved den nuværende Ordning, at Musikterne med Hensyn til Respektforholdet ere uheldigt stil-

lede ligeoverfor de egentlige Befalingsmænd, idet de maa blive i langt længere Tid i de lavere Klasser end disse, har man foreslaaet, at de efter visse Tidsforløb skulde kunne saa en højere Karakter og Distinktion end den, der hører til den Klasse, hvorefter de sønnes. Da Musikterne ikke ere Befalingsmænd, har man troet at kunne gjøre dette uden at komme i Strid med § 104.

Auditørkorpset.

§ 120.

Auditørernes Antal er foreslaaet forøget fra 8 til 9; Erfaringen har nemlig vist, at det med det nuværende Antal ofte, især under Sygdomsforfald og Vakancer, er vanskeligt at saa Tjenesten forsvarlig bestridt og navnlig at sikre sig en tilstrækkelig hurtig Behandling af Sagerne.

Sundhedskorpset.

§§ 121—130.

Den noget forandrede Ordning af dette Korps er dels en Følge af, at Søværnet opstiller sit Lægekorpssom et særligt Korps, og dels en Følge af, at det paa Grund af Regimentsinddelingen har været nødvendigt at forøge Antallet af Overlægerne; Antallet af Feltlægerne er da formindsket i tilsvarende Grad; man er ikke gaaet ud over, hvad der maa anses nødvendigt til Fredstjenestens Besørgelse. I Krigstid maa man stole paa, at det nødvendige Supplement kommer tilstede ved Hjælp af værnepligtige og frivillige Læger.

Man har foreslaaet nogle Forandringer ved Benævnelserne, dels for Analogiens Skyld (Generalauditor — Generallæge), og dels fordi Navnet „Korpslæge“ let giver et urigtigt Begreb om denne Læges Stilling.

Hærens Hestehold.

§ 134.

Med Hensyn til dette Punkt har man i Hovedsagen holdt sig til tidligere Forslag. At der maatte finde en betydelig Udvidelse Sted, naar Hærens Rytteri og Artilleri skulde kunne gjøre nogenledes Hjælp kort efter en Mobilisering, har længe været klart.

For Officershestenes Vedkommende er der fra de i de senere Aar fremkomne Forslag gjort den Forandring, at man har forøget Hestetallet for Krigsministeren og de 2 kommanderende Generaler af Hensyn til den Repræsentation, der kan fordres af disse. Man har dernæst for Analogiens Skyld foreslaaet 2 Heste for Enkelte, der tidligere kun have været opførte med 1 Hest. Af samme Grund ere ogsaa General-

byrlægen og de to Departementschefer opførte hver med 1 Heste. Der er foreslaaet Tjenesteheste til 3 Kompagnichefer ved Ingeniørregimentet, idet foruden Brokompagniets Chef tillige Cheferne for de 2 Telegrafkompagnier ifølge deres Tjenestes Natur bør være beredne. Man har paatænkt at gjøre Fodfolkets Kapitainer beredne under de større Øvelser, hvilket vil kunne ske, naar Heste afgives af Rytterregimenterne. Til at passe disse Heste vil det da være nødvendigt at indkalde et vist Antal Folk, som ere øvede i Hesterøgt, og som kunne tages af de Trainfaldater, der kunne indkaldes i Henhold til § 15 f. Paa lignende Maade vil man kunne forholde sig med Forstærkningens høiere Officerer i de Tilfælde, hvor de nødvendig maa være beredne.

Antallet af Stambeste for Artilleriet er temmelig uforandret fra, hvad der tidligere har været foreslaaet; men medens man tidligere har tænkt sig, at 40 Heste for hvert Regiment vare tildekte detses Reserverbatteri, ere i nærværende Forslag de samme Heste fordelte til de 3 Liniebatterier, saa at hvert af disse faar 92 Heste, et Antal, der ogsaa bedre end det tidligere foreslaaede Antal, 79, svarer til det Krav, der maa stilles, nemlig at Batterierne have et saa stort Antal Stambeste, at de kunne rykke ud med Kanonlinien bespændt.

Bornholms Væbning.

§§ 135—140.

Denne Institution er bleven beholdt i nærværende Forslag med samme Ordning som den nu har efter Hærløven af 1867. Naar den i tidligere Revisionsforslag har været foreslaaet ophævet, var det udelukkende af økonomiske Hensyn, og det var i Motiveringens udtrykkelig udtalt, at det navnlig af Hensyn til Væbningens smukke Historie meget maatte beklages, at man ikke kunde foreslaa den bibeholdt. Da imidlertid den aarlige Udgift til Væbningen ikke andrager nogen meget stor Sum, omtr. 27,000 Kr., da man, hvis Væbningen ikke bevares, neppe vil kunne faa nogen Hjælp til Landets Forsvar fra de paa denne Ø værende Værnepligtige, eftersom de sandsynlig ville blive forhindrede i at møde andetslebs efter Stet Indkaldelse, og da man tværtimod, hvis der intet lokalt Forsvar er paa Øen, under visse let indtrædende Omstændig-

heder vil kunne blive nødt til, paa Grund af Øens strategiske Betydning, at detachere Tropper derover paa det øvrige Forsvars Beføstning, har man anset det rettest at bevare Væbningen.

Landstormen.

§ 141.

For som sidste Ressource at kunne benytte den vaabenføre mandlige Befolkning, som ikke hører til Linien og Forstærkningen, har man foreslaaet Landstormen organiseret, saaledes som det er anthydet i § 141.

Bortset fra, at der dog kan tænkes Tilfælde, hvor et Land under Kampen for sin Eksistens bliver nødt til at sætte sine sidste Resourcer ind i denne Kamp, og det da er heldigt, hvis der er nogen, om end kun en svag Organisation af disse sidste Kampmidler, har man anset det for ønskeligt, at der paa den i Paragraphen antydede Maade blev givet Befolkningen Leilighed til at vise, hvorvidt der hos den er en saadan Interesse for Landets Forsvar, at Afdelinger med for største Delen selvvalgte Befalingsmænd, som tildels selv ere Herrer over deres Øvelser, og som altsaa væsentlig saa Karakteren af frivillige Afdelinger, kunne udvikle sig til at faa nogen større Betydning for Landets Forsvar.

Det Resultat, man saaledes kom til, vilde formentlig kunne faa en afgjørende Betydning ved Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Danmark og dets Befolkning egner sig for Anvendelsen af et helt andet Grundlag for Forsvarsvæsenets Ordning, end det, man hidtil har benyttet, hvilket andet Grundlag de Sagkyndige stedse have fraraadet, medens det til Gjengjæld er blevet anbefalet af ansete Politikere.

De sandsynlige Udgifter til Hæren for 1 Aar ville ifølge nærværende Lovforslag i Forbindelse med Rønningssloven af 25de Juli 1867 blive lidt over 9,000,000 Kr. Udgifterne til Krigsministeriet, til Generalstabens topografiske Afdeling og i særlige Anledninger ere holdte ud af Betragtning som uafhængige af Hærløvens Revision.

Sammenstilling

af

Antallet af faste Officerer efter Hærløven og Lovforslaget.

	Generaler, Oberster og Oberstlieutenanter.		Kapitainer.		Premierlieutenanter.		Sølt.	
	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.
Fodfolket	42 11.5 %	49 11.7 %	143 39.3 %	142 33.8 %	179 49.1 %	229 54.5 %	364	420
Rytteriet	9 13.0 %	10 12.7 %	24 34.8 %	24 30.4 %	36 52.2 %	45 57.0 %	69	79
Artilleriet	10 13.5 %	18 13.5 %	31 41.9 %	45 33.8 %	33 44.6 %	70 52.6 %	74	133
Ingeniørkorpset	5 15.6 %	5 13.2 %	14 43.8 %	16 42.1 %	13 40.6 %	17 44.7 %	32	38
Udenfor Baabene . . .	9 31.0 %	11 34.4 %	8 27.6 %	9 28.1 %	12 41.4 %	12 37.5 %	29	32
Forspleiningskorpset . .	4*) 8.7 %	5 9.8 %	12*) 26.1 %	22 43.1 %	30*) 65.2 %	24 47.1 %	46*)	51
Hele Hæren	79 12.9 %	98 13.0 %	232 37.8 %	258 34.3 %	303 49.3 %	397 52.7 %	614	753

*) Forspleiningskorpsets Embedsmænd ere indsatte i de tilsvarende Officersgrader.

Sammenstilling

af

Antallet af faste Underofficerer efter Hærløven og Lovforslaget.

	Stabssergenter.		Oversergenter.		Sergenter.		Sølt.	
	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.	Hærløven.	Forslaget.
Fodfolket	48 7.2 %	129 12.5 %	170 25.4 %	287 27.9 %	450 67.4 %	614 59.6 %	668	1030
Rytteriet	11 10.6 %	21 14.2 %	35 34.3 %	37 25.0 %	56 54.9 %	90 60.8 %	102	148
Artilleriet	23 12.7 %	43 12.1 %	56 31.0 %	104 29.4 %	102 56.3 %	207 58.5 %	181	354
Ingeniørkorpset	7 12.2 %	11 15.9 %	16 32.7 %	18 26.1 %	26 53.1 %	40 58.0 %	49	69
Udenfor Vaabene	6 28.6 %	8 29.7 %	6 28.6 %	9 33.3 %	9 42.9 %	10 37.0 %	21	27
Forsplejningskorpset . .	6 12.5 %	8 13.8 %	12 25.0 %	15 25.9 %	30 62.6 %	35 60.3 %	48	58
Hele Hæren	101 9.4 %	220 13.0 %	295 27.6 %	470 27.9 %	673 63.0 %	996 59.1 %	1069	1686